

Skandia bildades 1855 och har varit noterat på Stockholmsbörsen sedan 1863. Därmed är Skandia det enda bolag som har varit inregistrerat sedan Stockholmsbörsen startade.

Skandia har sedan starten varit internationellt verksamt med kontor etablerade världen över. Skandia har varit aktivt i USA sedan 1900, i Latinamerika sedan mer än 40 år tillbaka och i Japan i ca 30 år.

Under de senaste åren har Skandia genomgått en kraftfull förändring från att ha varit ett traditionellt försäkringsbolag med tyngdpunkten i skadeförsäkring till vad det är idag, ett fokuserat globalt sparbolag. Verksamheten bedrivs i 25 länder och har vuxit snabbt genom organisk tillväxt.

Skandias affärsidé är att tillgodose kundernas sparbehov genom att erbjuda innovativa tjänster och produkter i världsklass. Strategin är att inrikta sig på de delar i värdekedjan där Skandia har sin kärnkompetens och att samarbeta med partner som är världsledande inom sina områden.

Skandia är specialiserat på val av fonder och fondförvaltare, produktutveckling, marknadsföring samt säljstöd till distributörerna, allt i syfte att erbjuda kunden valfrihet.

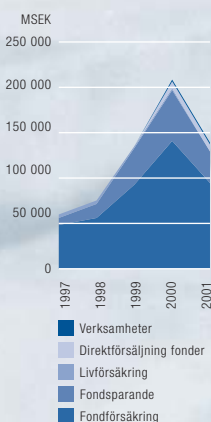
Innehåll

VD har ordet	2
Skandiaaktien	4
Vision, mission och kärnvärden	8
Marknadsöversikt	10
Skandias värdekedja	14
Lönsamhet och resultatmätning	16
Risikanalys	20
Förvaltningsberättelse	
Koncernöversikt	24
Försäkrings- och sparandeprodukter	30
Skandia Asset Management	40
SkandiaBanken	42
Netline	45
Hållbar utveckling	46
Humankapitalet	47
Koncernledning	48
Styrelse och revisorer	50
Styrelsearbete, styrelseutskott och nomineringskommitté	52
Förslag till vinstdisposition	53
Revisionsberättelse	54
Redovisningshandlingar	
Redovisningsprinciper	55
Resultaträkning	58
Balansräkning	60
Eget kapital	62
Kassaflödesanalys	63
Fem år i sammandrag	64
Noter	67
Moderbolaget	74
Skandia Liv	81
Ordlista och nyckeltal	84
Adresser	86

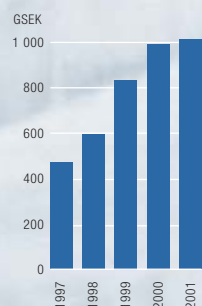
Året som gått

- Försäljningen av engångsbetalda fondförsäkrings- och fondsparandeprodukter påverkades negativt av börsklimatet. Däremot ökade försäljningen av fondförsäkringsprodukter med årlig premie.
- Trots turbulensen på de finansiella marknaderna var koncernens konsolideringskapital såväl som tillgångar under förvaltning på samma nivå som vid slutet av år 2000.
- Operativt resultat för kärnverksamheterna var positivt med 3 996 (5 652) MSEK och den operativa avkastningen på konsolideringskapitalet var 12 (20) procent.
- Kassaflödet från den löpande verksamheten förbättrades med 2,7 miljarder SEK.
- Den 19 december 2001 offentliggjordes att Skandia lagt ett bud på det brittiska företaget Lynx Group plc. och dess dotterbolag Bankhall, som är en av de största leverantörerna av tjänster till oberoende finansiella rådgivare i Storbritannien.
- Den 8 januari 2002 meddelades att Skandia säljer enheten för den löpande kapitalförvaltningen, Skandia Asset Management.

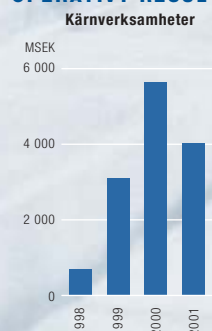
FÖRSÄLJNING

TILLGÅNGAR UNDER FÖRVALTNING

OPERATIVT RESULTAT

VD har ordet

”Under året har Skandia utökat sin distributionskapacitet på den engelska marknaden och förhandlat fram en försäljning av den löpande nordiska kapitalförvaltningsverksamheten.

Skandia har vidare kraftsamlat sin affärsverksamhet, för att därigenom dra nytta av koncernens storlek och lägga grunden till en fortsatt lönsam tillväxt. En omställning till ett helt nytt produktsortiment har också skett på den amerikanska marknaden samtidigt som vi fortsatt förstärka vår närvaro på andra marknader.

Ett företags strategi måste bedömas långsiktigt och Skandias position är stark genom vår affärsmodell som skapar de valmöjligheter för långsiktigt sparande som dagens samhällsutveckling kräver.”

År 2001 har redan skrivit in sig som ett mörkt år i historien. De tragiska händelserna den 11 september har berört och skakat oss alla. I ett företag som Skandia, med så många anställda och kunder i USA har detta varit mycket påtagligt. Det är därför viktigt att vi alla – såväl individer som företag – försöker dra vårt strå till stacken för att återställa värden som tilltro, trygghet och framtidstro. Det är grundläggande värden som dessutom är själva essensen i de produkter Skandia utvecklar och marknadsför världen över.

Ingen människa förblev oberörd av händelserna under 2001. Och inget företag förblev oberört av den kraftiga konjunkturedgången och den fortsatta ekonomiska osäkerhet som kom att präglade året. Även i Skandia fick vi vidkännas en nedgång i efterfrågan på våra sparprodukter. Inför 2002 är osäkerheten om den makroekonomiska utvecklingen betydande. Men bilden är inte entydigt negativ. För även om nivåerna fortfarande är otillfredsställande, ser vi flera positiva tecken på viktiga marknader.

Det globala sparandeföretaget

Sedan Skandia bildades 1855 har vi tagit oss igenom mer än 30 lågkonjunkturer. Något som varit oförändrat under den tiden är Skandias starka kundfokus. Det har gjort det möjligt och nödvändigt för oss att utvecklas i takt med våra kunders förändrade krav och önskemål.

Dagens Skandia är därför också i väsentliga avseenden ett helt annat företag än det Skandia som drabbades hårt i den förra djupa konjunkturedgången, i början av 1990-talet. Då var Skandia ett konglomerat av försäkringsverksamheter. I dag är Skandia ett företag i tillväxt, världsledande på att utveckla och paketera långsiktiga

sparlösningar samt att skapa mötesplatser för konsumenternas val och beslut.

De senaste årens utveckling har bjudit på många bevis för att det strategivalet är riktigt. Den nu rådande lågkonjunkturen är inget undantag. Under de senaste två åren, som inneburit betydande påfrestningar för många aktörer på försäkringsmarknaden, har dock konsolideringskapitalet i Skandia ökat med mer än 20 procent.

Långsiktiga tendenser talar för oss

Styrkan i ett företags strategi måste bedömas långsiktigt. Det gäller särskilt när företagets produkter – som i Skandias fall – har just långsiktigt tänkande och handlande som sin grundläggande idé. Jag ser framförallt tre starka trender som är väsentliga för Skandias strategi.

För det första, **globaliseringen**. Sparandemarknaderna blir snabbt alltmer globala. Kunderna vill placera sitt sparande i de produkter och marknader som bäst kan generera tillväxt och avkastning, oavsett var dessa finns. Men samtidigt är kundrelationen lokal. Nationella lagar och regelverk sätter också fortfarande i hög grad ramarna för produkternas slutliga utformning. Att förena global kompetens med lokal närvaro förmår bara den som lyckas utveckla styrkan i de mest strategiska delarna av värdekedjan och samtidigt kombinera detta med ett brett nätverk av partner och allianser i de andra delarna.

För det andra, **den snabba förändringstakten**. I alla branscher är förmågan till ständig utveckling och innovation avgörande. Att vara ledande i innovation och produktutveckling är en bärande del av Skandias strategi. Under det gångna året kan vi också konstatera att Skandia globalt har lanserat ett flertal nya produkter varje

månad och idag har en produktportfölj som är helt förnyad på 24 månader. Jag kan förstå att denna snabba förändringstakt kan skapa förvåning. Samtidigt är det råd vi ger våra kunder – att långsiktig trygghet ligger i att leda förändringen, inte att undvika den – lika sant för individer som för företaget.

För det tredje, de underliggande **demografiska och makroekonomiska tendenserna**. Inom hela västvärlden, liksom i Kina och andra delar av världen, går utvecklingen mot att allt färre förvärvsarbetande får försörja allt fler. Det innebär påfrestningar på de allmänna pensionssystemen som får svårt att fullgöra sina åtaganden om inte förändringar sker.

De stora välfärdssystemen är under reformering i de flesta länder. Inriktningen på reformerna är likartad: Det måste fram system som kan bära demografiska påfrestningar, samtidigt som de skapar alla de valmöjligheter och alternativ som dagens samhällsutveckling kräver. Detta erbjuder goda möjligheter för ett sparandeföretag. Här har Skandia en unik position.

Handlingsfrihet och trygghet vårt uppdrag

Just detta uttrycks också i vårt företags långsiktiga vision. På engelska lyder den: *“Skandia enables people to provide themselves with a lifetime of prosperity”*.

I denna vision ligger idén om att tillhandahålla verktygen, att skapa mötesplatserna och bygga nätverken som gör det möjligt för individen att ta ansvar och makt över sin egen och sina näras ekonomiska trygghet. Flertalet av de nya produkter från Skandia som väckt uppmärksamhet under året är uttryck för den visionen. Det gäller i lika hög grad de nya sätten att fondera för sina barns utbildning i Tyskland, USA och Österrike, Kompetenskontot i Sverige eller Personal Planner – IT-plattformen som ger medarbetaren avgörandet över arbetskompositionens utformning.

Skandias långsiktiga mål för 2005 är att, på varje marknad där vi är aktiva, vara den ledande leverantören av sparandelösningar, det bästa företaget att arbeta för och vara erkänt som det innovativa företaget. Nyckeln till detta ligger i att utnyttja den sammanlagda styrka som Skandiabolagen runt om i världen har. För att uppnå dessa mål, dra nytta av koncernens storlek och lägga grunden till en fortsatt lönsam tillväxt, har Skandia under året kraftsamlat sin affärsverksamhet på tre affärsdivisioner och tre globala affärsenheter.

Genom affärer som försäljningen av den löpande nordiska kapitalförvaltningen och förvärvet av Bankhall på den engelska marknaden, har vi tagit ytterligare steg i att renodla affärsmodellen och förskjuta tyngdpunkten i vår del av värdekedjan närmare våra kunder.

Vi har också förstärkt vår närvaro på nya marknader. Samtidigt har vi på andra marknader, såsom USA, kunnat ställa om verksamheten till ett nytt produktsortiment. En god grund är därigenom lagd för nästa fas.

Stabil grund inför konjunkturvändning

Visionen och de värderingar den bygger på – som finns utvecklade på annan plats i denna årsredovisning – skall vara lika påtagliga i våra produkter, som i vårt sätt att arbeta. Dessa har varit vägledande för såväl våra nya produkter som för den nya ledningsorganisationen och de strukturaffärer vi genomfört under året. Jag vill därför för sjätte året i rad avsluta mitt VD-ord med samma nyckelord:

Långsiktig lönsamhet

Vi skall erbjuda våra kunder innovativa produkter och tjänster i världsklass. Verksamhetsgrenar som inte långsiktigt motsvarar våra mål och avkastningskrav kommer att omstruktureras.

Kundorientering

Vi skall ha ett utbud av konkurrenskraftiga produkter och tjänster som är lättillgängliga och möter kundernas behov.

Ledarskap

Våra ledare skall tänka och agera affärsmässigt. Resultat och förmåga att stimulera medarbetares utveckling är nyckelbegrepp.

Medarbetarskap

Vi premierar ansvarstagande, initiativ, kreativitet, förändringsvilja och drivkraft. Vi vill ha medarbetare som utvecklas inom Skandia men samtidigt utvecklar Skandia.

Aktieägarvärde

Skandiaaktien skall ge en konkurrenskraftig totalavkastning. Efter flera år av stark tillväxt har vi under det senaste året inte nått vårt mål. Jag är dock övertygad om att de förändringar och investeringar vi genomfört under 2001 skapar förutsättningar för en fortsatt god långsiktig avkastning för Skandiaaktien.

Sist, men inte minst, noterar jag att Skandia i affärstidskriften Fortune placerats på listan över Europas tio bästa företag att arbeta i. Låt mig framhålla att äran för detta tillfaller Skandias hängivna och kompetenta medarbetare.

Stockholm i februari 2002

Lars-Eric Petersson
VD och koncernchef

Skandiaaktien

Skandiaaktien inregistrerades på Stockholmsbörsen 1863 och Skandia är därmed det enda bolag som varit inregistrerat sedan Stockholmsbörsen startade. Skandiaaktien är också noterad vid börserna i London, Köpenhamn och Frankfurt.

Aktiekapitalet i Försäkringsaktiebolaget Skandia uppgår till 1 023 542 520 SEK fördelat på lika många aktier om nominellt 1 SEK per aktie.

Andelen aktieägare registrerade i Sverige uppgick vid årsskiftet till 59,1 (44,6) procent. Svenska institutioner, inklusive aktiefonder, svarade för 46,0 (34,9) procent och svenska privatpersoner för 13,1 (9,7) procent av totala antalet aktier.

Antalet aktieägare ökade under året med 30 156 till 110 170, en ökning med 38 procent.

Den rösträttsbegränsning som tidigare fanns i Skandias bolagsordning togs bort under 2000. Aktieägare får således rösta för det fulla antalet aktier som de innehar.

Skandias Aktieägarförening syftar till att tillvarata de små och medelstora aktieägarnas intressen och verka för ett starkt Skandia. Medlemsantalet är för närvarande drygt 2 000.

Kursutveckling och omsättning 2001

Totalavkastningen för Skandiaaktien inklusive utdelning uppgick till -50,1 (+19,9) procent, att jämföras med Findatas Avkastningsindex på -15,0 (-10,8) procent. Högsta och lägsta betalkurs under året var 176,00 respektive 43,50 SEK. Vid årets utgång noterades aktien i 76,00 (153,50) SEK.

Under 2001 omsattes totalt 3 927 (2 144) miljoner Skandiaaktier på Stockholms, Köpenhamns, Londons och Frankfurts fondbörser. På Stockholmsbörsen omsattes 2 792 (1 267) miljoner Skandiaaktier, vilket motsvarar en omsättningshastighet på 272 (120) procent. Under samma period uppgick omsättningshastigheten generellt på Stockholmsbörsen till 134 (107) procent.

Betavärde

Betavärdet är ett riskmått som visar en akties kurssvängning jämfört med börserna som helhet. Om betavärdet är större än 1, betyder det att aktien varierar mer än börsgenomsnittet. Ett värde mindre än 1 innebär att aktien är mindre känslig än börserna som helhet.

Skandiaaktiens betavärde enligt SIX mätningar för 2001, som baseras på värden för de senaste 60 börsdagarna, uppgick till 1,72 (1,17).

Utdelningspolitik

Styrelsens ambition är att utdelningen skall följa koncernens långsiktiga resultatutveckling och uppgå till mellan 15 och 25 procent av årets resultat efter skatt och minoritetsintressen.

Föreslagen utdelning

Styrelsen föreslår för 2001 en utdelning på 0,30 (0,60) SEK per aktie.

Skandias stock option-program 2000-2002

Bolagsstämman har beslutat om ett stock option-program för åren 2000-2002.

Totalt högst 48 000 000 stock options kan ställas ut under programmets treåriga löptid.

De 16 000 000 optioner som hänför sig till varje år fördelas enligt följande:

• Medarbetare generellt (program A)	2 000 000
• Nyckelmedarbetare (program B)	13 000 000
• Reservering för sociala kostnader	1 000 000

Stock options i program A tilldelas samtliga anställda med samma antal stock options. Programmet omfattar ca 5 000 anställda. Stock options i program B tilldelas ca 200 nyckelmedarbetare. Tilldelningen beslutas av styrelsens ersättningskommitté. Någon tilldelning har inte skett till externa styrelseledamöter.

Tilldelningen av stock options för år 2000 skedde en vecka efter offentliggörandet av kvartalsrapporten för första kvartalet 2000 och för åren 2001 och 2002 en vecka efter offentliggörandet av bokslutsrapporten för 2000 respektive 2001.

Varje stock option ger rätt att köpa en Skandiaaktie till en på förhand bestämd teckningskurs.

Teckningskursen utgörs av den genomsnittliga kursen för Skandiaaktien veckan före respektive års tilldelning. Teckningskursen fastställdes till 233,95 SEK för tilldelningen avseende år 2000, 123,15 SEK för tilldelningen avseende år 2001 och 52,60 SEK för tilldelningen avseende år 2002.

Löptiden för optioner är tre år när det gäller program A och sju år när det gäller program B. Optioner i program A kan utnyttjas först ett år efter tilldelning och optioner i program B kan utnyttjas först tre år efter tilldelning.

Stock options tilldelas, i enlighet med vad som är brukligt internationellt, utan kostnad för medarbetaren. För att medarbetaren skall kunna tillgodogöra sig värdet

på stock options krävs emellertid att medarbetaren kvarstår i tjänst minst ett år när det gäller medarbetare generellt och minst tre år när det gäller nyckelmedarbetare. Stock options är inte överlåtbara för medarbetaren.

Om Skandiaaktien under den kommande femårsperioden stiger med 10 procent respektive 20 procent årligen och optionerna utnyttjas fem år efter det att de utfärdades så kommer den totala värdeöverföringen för de tre årens tilldelningar sammantaget att uppgå till 0,6 procent respektive 0,9 procent. Beräkningen baseras på att teckningslikviden för nya aktier används för återköp av aktier i enlighet med styrelsens uttalade avsikt.

Fram till den 15 februari 2002 har inga stock options konverterats till aktier.

Bolaget har inte genomfört någon säkring eller haft andra kostnader för stock option-programmen under år 2001.

De stock options som var utställda per den 31 december 2001 ger inte upphov till någon utspädningseffekt för år 2001, beräknad enligt Redovisningsrådets rekommendation 18, Resultat per aktie. Nyckeltalen har beräknats före utspädning, men överensstämmer alltså med motsvarande nyckeltal beräknade efter utspädning.

För ytterligare upplysningar kan broschyren "Information om Skandias Incitamentsprogram 2000-2002", som sändes ut till aktieägarna inför bolagsstämman 2000, beställas från Skandia Bolagsjuridik.

Ersättningspolicy

Styrelsen har under året tagit beslut om en ersättningspolicy, som är under implementering. Enligt denna gäller för nyckelmedarbetare ett ersättningspaket som består av följande komponenter: grundlön, personlig bonus och/eller lokal bonus kopplad till resultatet i den enhet

NYCKELTAL STOCK OPTION-PROGRAM

Program	Teoretiskt värde ¹⁾ SEK	Teckningskurs ²⁾ 31/12 2001
2000 program A	3,00	233,95
2000 program B	25,30	233,95
2001 program A	18,00	123,15
2001 program B	40,10	123,15
2002 program A	—	52,60
2002 program B	—	52,60

¹⁾ Värdena har beräknats enligt Black & Scholes optionsformel, varvid volatiliteten beräknats till 0,63 baserat på kursrörelserna under år 2000 och 2001. Kursen för Skandiaaktien var 76,00 SEK per 31/12 2001.

²⁾ Skandiaaktien måste överträffa respektive teckningskurs för att något värde överhuvudtaget skall komma innehavarna till del.

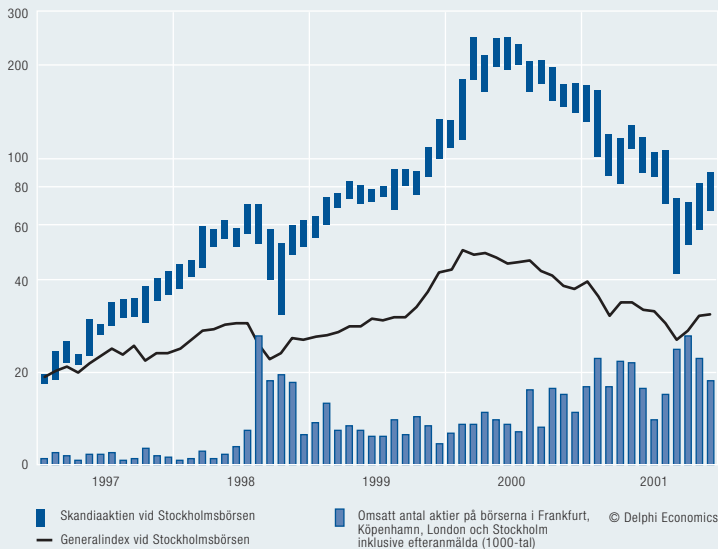
där medarbetaren är verksam, sådan bonus är maximerad och kan ej överstiga en årslön, samt stock options. För ytterligare uppgifter om VDs och ledande befattningshavares villkor se not 43.

Styrelsen har föreslagit att bolagsstämman 2002 skall besluta att ett stock option-program också skall gälla för 2003-2005. Information om detta förslag kommer att tillställas direktregistrerade aktieägare före bolagsstämman och kan också beställas från Skandia Bolagsjuridik.

Andra aktierelaterade incitamentsprogram

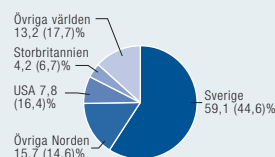
Några andra utestående aktierelaterade incitamentsprogram, utöver gällande stock option-program för 2000-2002 och det föreslagna programmet för 2003-2005, finns inte i Skandia-koncernen.

SKANDIAAKTIENS UTVECKLING 1997-2001, SEK

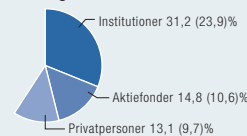

SKANDIAAKTIEN

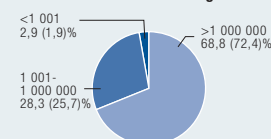
Geografisk fördelning

Svenskt ägande

Storleksfördelning

Källa: SIS Ägarservice

STÖRSTA AKTIEÄGARNA 31 december 2001

Namn	Land	Andel, %	Antal aktier
Industrivärden	Sverige	4,5	47 846 800
Pohjola Försäkring AB	Finland	4,5	46 400 000
Robur fonder	Sverige	3,9	39 769 404
Suomi Livförsäkring AB	Finland	3,4	34 666 660
AMF Pension	Sverige	3,3	33 361 000
Alecta	Sverige	3,2	32 928 717
Nordea fonder	Sverige	2,9	29 902 838
Ilmarinen Försäkring AB	Finland	2,6	26 666 660
SEB fonder	Sverige	2,5	25 930 444
SHB fonder	Sverige	2,3	23 988 266
Summa 10 största aktieägare		33,1	341 460 789
Övriga utländska ägare		30,4	311 156 926
Övriga svenska ägare		36,5	370 924 805
Totalt antal aktier		100	1 023 542 520

Källa: SIS Ägarservice

STORLEKSKLASSER 31 december 2001

Storleksklasser	Antal ägare	%	Antal aktier	%
1–500	63 724	57,8	13 035 734	1,3
501–1 000	18 811	17,1	16 088 542	1,6
1 001–2 000	12 035	10,9	19 899 150	1,9
2 001–5 000	8 690	7,9	29 782 346	2,9
5 001–10 000	3 437	3,1	25 639 179	2,5
10 001–20 000	1 628	1,5	23 909 353	2,3
20 001–50 000	940	0,9	30 012 148	2,9
50 001–100 000	339	0,3	24 478 258	2,4
100 001–500 000	355	0,3	80 765 689	7,9
500 001–1 000 000	77	<0,1	55 418 286	5,4
1 000 001–5 000 000	102	<0,1	220 484 537	21,6
5 000 001–10 000 000	18	<0,1	124 241 627	12,1
10 000 001–50 000 000	14	<0,1	359 787 671	35,2
Totalt	110 170	100,0	1 023 542 520	100,0

Källa: VPC

AKTIEKAPITALET

Utveckling sedan 1983

År	Transaktion	Nominellt aktiebelopp, SEK	Ökning av aktiekapital, SEK	Totalt aktiekapital, SEK	Totalt antal aktier
1983	Split 1:1	25	0	200 000 000	8 000 000
1983	Fondemission 1:2	25	100 000 000	300 000 000	12 000 000
1986	Split 5:1	5	0	300 000 000	60 000 000
1989	Nyemission ¹⁾	5	83 828 445	383 828 445	76 765 689
1994	Nyemission	5	127 942 815	511 771 260	102 354 252
1998	Split 5:1	1	0	511 771 260	511 771 260
2000	Fondemission 1:1	1	511 771 260	1 023 542 520	1 023 542 520

¹⁾ Riktad nyemission till aktieägare i Skandia International Holding AB. Teckningskurs 150 SEK.

DATA PER AKTIE ¹⁾²⁾

	1997	1998	1999	2000	2001
Rörelseresultat	5,87	3,55	8,38	7,84	-2,06
Rörelseresultat efter skatt	4,20	2,59	5,83	6,10	-0,51
Resultat före skatt	4,76	1,21	4,52	3,86	-0,12
Vinst ³⁾	3,32	1,21	3,38	2,76	-0,05
Konsolideringskapital	22,19	24,26	28,55	36,18	36,38
Eget kapital	13,73	14,63	17,64	20,27	20,07
Utdelning ⁴⁾	0,38	0,45	0,50	0,60	0,30 ⁵⁾
Börskurs	38	62	129	154	76
P/E-tal, Vinst ⁶⁾	11	51	38	56	Neg
P/E-tal, Rörelseresultat efter skatt ⁷⁾	9	24	22	25	Neg
Direktavkastning, % ⁸⁾	1,00	0,73	0,39	0,39	0,39
Börskurs/konsolideringskapital, %	169	256	450	426	209
Börskurs/eget kapital, %	273	424	728	760	379
Antal aktier	102 354 252	511 771 260	511 771 260	1 023 542 520	1 023 542 520

¹⁾ Alla nyckeltal i Data per aktie har beräknats på antal aktier efter split 5:1 som beslutades på Skandias bolagsstämma den 27 april 1998 samt efter fondemission 1:1 som beslutades på bolagsstämman den 5 april 2000, detta innebär 1 023 542 520 aktier för samtliga år.

²⁾ Skandias stock option-program omfattar åren 2000-2002. Tildelning för 2001 har skett under första kvartalet. Någon utspädnings-effekt uppstår ej, beräknad i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation 18, Resultat per aktie.

³⁾ Vinst per aktie beräknas som periodens resultat dividerat med genomsnittligt antal aktier.

⁴⁾ Den femåriga genomsnittliga utdelningen är SEK 0,45 (0,44) SEK.

⁵⁾ Styrelsens förslag till bolagsstämman.

⁶⁾ Börskurs vid årets slut i förhållande till Vinst per aktie.

⁷⁾ Börskurs vid årets slut i förhållande till Rörelseresultat efter skatt per aktie.

⁸⁾ Utdelning per aktie i förhållande till börskursen.

Skandias hemsida

På www.skandia.com finns utförlig information om Skandia, från företagets historia till affärsidé och vision. Under Investor Relations hittar du bl.a. information om Skandias aktie, ett kalendarium med rapportdatum och andra viktiga händelser, samt en lista över vanliga frågor och svar. Här finns också årsredovisningar och andra finansiella rapporter.

Vision, mission och kärnvärden

Skandia har genomgått en omfattande förändring under de senaste åren och har utvecklats från att vara huvudsakligen ett traditionellt skadeförsäkringsbolag till att bli ett dynamiskt, globalt sparandeföretag.

Skandia är idag verksamt i 25 länder. Det lokala ansvaret för innovativ marknadsbearbetning i kombination med ett globalt utnyttjande av koncernens resurser skapar möjligheter till fortsatt expansion.

Genom en gemensam, väl förankrad företagskultur skapas samsyn och ömsesidig respekt mellan medarbetare och företag. Detta är grunden för utveckling och tillväxt.

Organisation

Skandias långsiktiga mål för 2005 är att, på varje marknad där vi är aktiva, vara den ledande leverantören av sparandelösningar, vara det bästa företaget att arbeta för och vara erkänt som det innovativa företaget. Nyckeln ligger i att utnyttja den sammanlagda styrkan hos Skandiabolagen runtom i världen. Erfarenheter på en marknad kan återanvändas och implementeras också på andra.

För att uppnå våra mål, dra nytta av vår storlek och lägga grunden till fortsatt lönsam tillväxt har Skandia kraftsamlat affärsverksamheten på tre affärsdivisioner (Divisions) och tre globala affärsenheter (Global Business Units). Divisionerna har en geografisk indelning, medan de globala affärsenheterna är indelade efter funktion.

I division **Europe** ingår all verksamhet i Sverige, Norge, Danmark, Finland, Tyskland, Österrike, Italien, Spanien och Polen samt de nya etableringarna i Frankrike och Portugal.

Division **UK and Asia Pacific** innehåller all verksamhet i Storbritannien samt verksamheterna i Japan och Australien och kontoret i Kina.

I division **Americas** ingår verksamheterna i USA samt verksamheterna i Mexiko, Colombia, Chile och Argentina.

Som en ytterligare bas för fortsatt tillväxt har en särskild enhet skapats för s.k. offshore-affär. Verksamheterna i Royal Skandia på Isle of Man och Skandia Leben i Schweiz har sammanförts under affärsenheten **Offshore**.

Avsikten med enheten är att utnyttja det nätverk av bolag som finns inom Skandia för att erbjuda attraktiva produkter över geografiska gränser.

Affärsenheten **Global Funds** har etablerats genom att Skandias "multimanager"-verksamhet, som hittills bedrivits lokalt, byggts ut till en globalt sammanhållen verksamhet. Enheten skapades för att dra nytta av den stora kunskap som finns inom Skandia när det gäller urval av fonder och fondförvaltare. Skandia Global Funds tillhandahåller fonder från globala fondförvaltare, så att samma fonder kan marknadsföras till investerare över hela världen.

Affärsenheten **Global Business Development** ansvarar för etableringar på nya marknader samt globala projekt. Vidare skall Global Business Development underlätta produkt- och processutveckling på befintliga marknader samt identifiera nya kärnverksamheter. Enheten skall påskynda "time-to-market" genom att dra nytta av Skandias globala styrka samt den erfarenhet och kunskap som finns i organisationen.

Texter och tabeller i denna årsredovisning presenteras enligt den organisationsstruktur som gällde under 2001.

VISION » Skandia enables people to provide themselves with a lifetime of prosperity «

MISSION »Skandia creates unique skills around the world that allow us to provide the best financial solutions to our customers and enduring value to our shareholders. We build special relationships, engage the energy of our employees and transfer knowledge with pride«

Vision

Skandia enables people to provide themselves with a lifetime of prosperity.

Vår vision för Skandia lägger fast att vi vill hjälpa människor att uppnå sina mål ifråga om livskvalitet. Genom våra produkter och tjänster skapar vi möjlighet för dem att bygga ekonomiska resurser så att de skall kunna förverkliga sina drömmar.

Mission

Skandia creates unique skills around the world that allow us to provide the best financial solutions for our customers and enduring value for our shareholders. We build special relationships, engage the energy of our employees and transfer knowledge with pride.

I Skandia har vi som yttersta syfte att förse våra kunder med sparprodukter i världsklass. Vi gör det genom de kunskaper och färdigheter som våra medarbetare har och utvecklar. Vi bygger samarbeten, både internt och externt. Genom att arbeta i projekt och genom att ha en öppen dialog kan vi lära av varandra och vidareutveckla Skandia. Framtida framgångar uppnås om vi är innovativa, motiverade och sporrade att göra vårt allra bästa. Genom att arbeta på det här sättet kan vi dessutom, år efter år, skapa avkastning till våra aktieägare.

Kärnvärden

Skandias kärnvärden speglar sättet på vilket vi arbetar.

Passion

I Skandia tror vi på det vi gör och känner motivation. Vi är stolta över Skandia, både vad det är idag och vad det har varit. En av våra huvudregler är att stötta våra medarbetare och visa dem respekt.

Creativity

I Skandia har vi en stark känsla för kreativitet och problemlösning. Vi uppmuntrar dem som utmanar status quo och dem som upptäcker nya vägar att överträffa våra förväntningar.

Contribution

Allt det vi gör på Skandia syftar ytterst till att vara långsiktigt värdeskapande. Vi arbetar för att optimera avkastningen på våra investeringar. Skandias medarbetare deltar i byggandet av ett framgångsrikt företag genom att frikostigt dela med sig av sina kunskaper. Vi bryr oss om hur vårt företag påverkar samhället.

Courage

I Skandia vågar vi satsa på nya initiativ och fatta tuffa beslut. Vi lär av misstagen. Vi stöttar dem som är beredda att ta kalkylerade risker och dem som tänker i nya banor. Vi uppmuntrar en öppen och ärlig kommunikation.

Commitment

Genom ett starkt engagemang försöker vi hela tiden göra vårt bästa. Vi har ett öppet synsätt och en positiv attityd till alla utmaningar som vi ställs inför. Vi är säkra på att detta ger oss en konkurrensfördel och gör att vi når våra mål.

CORE VALUES

Passion
Creativity
Contribution
Courage
Commitment

Marknadsöversikt

Skandias affärskoncept är att leverera innovativa finansiella tjänster i absolut världsklass. Genom ett nära samarbete med fristående distributörer och fondförvaltare, kan Skandia koncentrera sig på de områden som utgör koncernens kärnkompetenser. Dessa områden är produktutveckling, marknadsföring, marknadsstöd och fondanalys. Andra viktiga områden är personalutveckling, informationsteknologi, uppföljning och kontroll.

De mogna industriländernas demografiska utveckling och regelförändringarna av de offentliga välfärdssystemen är faktorer som pekar mot ett växande privat sparandebehov. Det gäller inte minst sparande till den egna pensionen där placeringshorisonten är lång och aktier ett naturligt investeringsalternativ. Det förs dessutom en mycket aktiv penningpolitik på många håll i världen. Förutsättningarna ser därför goda ut för aktierelaterade sparprodukter.

Drivkrafter

Världens sparmarknader drivs av tre huvudkrafter:

- global expansion
- demografiska förhållanden
- förändrade regler inom offentliga socialförsäkringar, speciellt avseende pensioner

Global expansion

Tillväxten accelererade under andra halvan av 1990-talet, framför allt i USA men även i Europa och andra områden som Kina och Sydamerika. Faktorer såsom ökat utnyttjande av informationsteknologi, globalisering genom ökad internationell handel och kapitalflöden samt nya marknadsekonomier uppfattas allmänt ha förbättrat förutsättningarna för att nå en högre långsiktigt uthållig tillväxttakt.

I Europa leder införandet av euron i sedlar och mynt till förbättrad prisinformation i konsumentledet, vilket skärper konkurrensen. På så sätt framträder bra och dåliga producenter tydligare. En ytterligare faktor som påverkar den globala utvecklingen är Kinas medlemskap i WTO. Världens befolkningsrikaste land blir härigenom både en hårdare konkurrent och öppnare för omvärldens producenter.

I den globala lågkonjunkturen sätts dock tillväxten på prov. Den utökade produktionspotentialen under expansionsperioden ställs mot en vikande efterfrågan. Kapacitetsutnyttjandet liksom vinsterna har fallit kraftigt, vilket håller tillbaka företagets investeringsvilja. Därmed försvagas även arbetsmarknaden, vilket dämpar hushållens konsumtion. Många länder kan bedömas inleda det nya året i stagnation. Situationen kompliceras också av den nya osäkerhetsdimension som terrorattacken i USA och kriget mot terrorismen har tillfört.

I ett riskscenario framkallar lågkonjunkturen tendenser till att hela världen slår in på Japans fleråriga negativa utveckling kännetecknad av fallande priser – deflation – och stagnation av produktionen. Huvudscenariot är dock en återhämtning av konjunkturen under loppet av 2002. Orsakerna är främst den kraftfulla ekonomisk-politiska reaktionen runtom i världen i form av ovanligt aktiv penning- och finanspolitik. Räntorna har sänkts och många länder har också sänkt skatterna. Till andra positiva faktorer hör det lägre oljepriset och det faktum att företagets ansträngningar att återställa lönsamheten nu har börjat ge resultat. Förutsättningarna kan därför bedömas vara goda för en ny expansionsperiod av tillväxten, inkomsterna och sparandet.

Demografi

Demografien är en av få faktorer vars utveckling kan beskrivas med hög säkerhet.

De demografiska förändringarna, sjunkande födelsetal och den ökande förväntade livslängden kommer att anstränga offentliga finanser hårt. Detta är en av de starkaste drivkrafterna bakom den globala tillväxten på sparmarknaderna. Behovet av privat sparande kommer att öka, vilket i sin tur kommer att leda till en snabb framväxt av olika typer av pensionsarrangemang.

De mogna industriländernas befolkning domineras av personer i medelåldern, en period i livet när produktivitet och inkomst når sin kulmen. Den stora efterkrigsgenerationen, 40-talisterna, befinner sig i den mest sparbenägna fasen i livscykelns, likaså de som är födda på 50-talet. Hos efterkommande generationer finns ett allt starkare tryck att spara till den egna pensionen p.g.a. ändrade regelverk. Längre fram kommer vi också att se ett ökat sparbehov bland befolkningen i dagens utvecklingsländer.

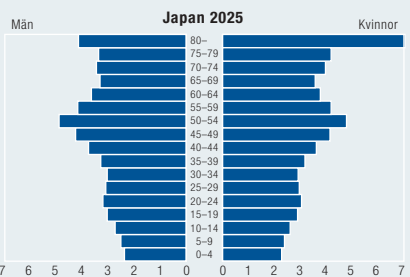
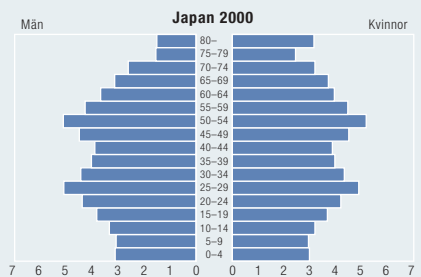
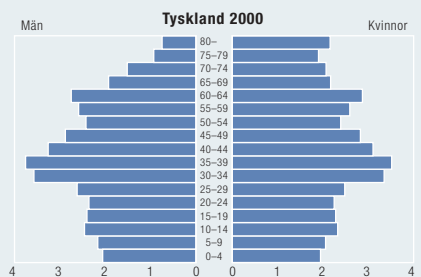
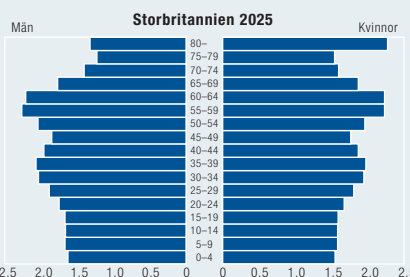
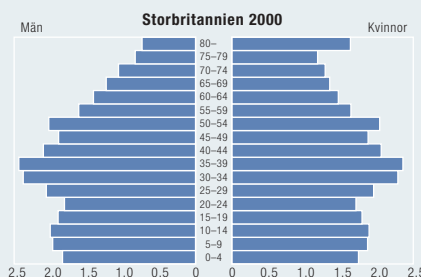
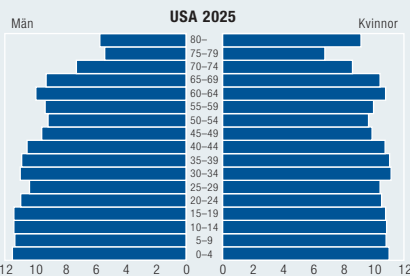
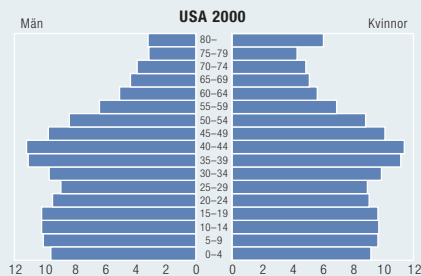
Regelförändringar

Många studier visar att det i de flesta industriländer kommer att bli svårt för de yrkesverksamma att bära den framtida bördan att försörja allt fler äldre, med nuvarande offentliga pensionssystem. Regelförändringar är därför nödvändiga och har redan genomförts på många håll. De typiska åtgärderna är en kombination av mindre generösa offentliga pensioner och inslag av fonderat pensionssparande, dvs. pensionsavsättningar som är öronmärkta för den enskilda individens pensionsutbetalning. Människor uppmanas på så sätt att ta ett större ansvar för att uppnå tillfredsställande pension.

Ett antal länder har relativt nyligen genomfört större förändringar på pensionsområdet, exempelvis Sverige. I andra länder, såsom de kontinentaleuropeiska, är

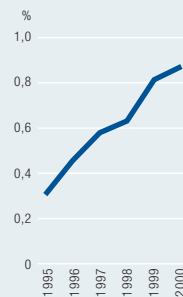
BEFOLKNINGSTRENDER (MILJONER)

De demografiska förändringarna, sjunkande födelsetal och den ökande förväntade livslängden kommer att anstränga offentliga finanser hårt. Detta är en av de starkaste drivkrafterna bakom den globala tillväxten på sparmarknaderna.

SKANDIAS ANDEL AV VÄRLDSMARKNADEN

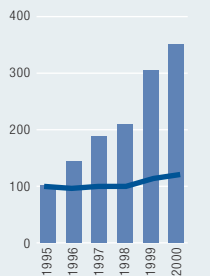
Livförsäkringsprodukter

Källa: Sigma #9, December 2001 och Skandia.

FÖRSÄLJNINGSGRÄNSUTVECKLING

Skandia jämfört med den totala världsmarknaden

1995 = basår för indexberäkning
Källa: Sigma #9, December 2001 och Skandia.

förändringar på gång. Ett exempel är den tyska marknaden, där en viktig förändring är den nya pensionsreformen, "Riester Plan" som innebär att allmänheten per den 1 januari 2002 kan komplettera den statliga pensionen med sparande som ger skattefördelar. Detta kommer att öka efterfrågan på finansiell rådgivning och kompletterande sparandelösningar. De anglosaxiska länderna har en längre tradition med större individuellt ansvar och aktiekultur. De anglosaxiska ländernas aktiemarknader och fonderade pensionsmedel är därför klart större än på andra håll, men många andra länder bedöms vara i början av en utveckling i samma riktning.

Sparmarknaderna

De olika sparmarknaderna i världen uppvisar relativt stora olikheter i både produktutbud och distributionssätt, p.g.a. lokala variationer i bl.a. lagstiftning och finansiell infrastruktur. Genom de omfattande strukturförändringar som genomförs i många länder, till följd av bl.a. befolkningsutvecklingens påverkan på ländernas ekonomi, finns ett grundläggande långsiktigt intresse för sparande- och trygghetsprodukter runtom i världen. De volatila aktiemarknaderna har dock delvis ändrat förutsättningarna för försäljning av sparandeprodukter.

USA

Den amerikanska sparmarknaden domineras av finansiella produkter som till övervägande del bygger på investeringar i fonder. Hushållens inkomster och ökade nettoförnögenhet samt en åldrande befolkning driver på efterfrågan på sparandeprodukter, särskilt försäkringslösningar med möjlighet till skattereduktioner.

Den vikande aktiemarknaden i USA har påverkat marknaden för fondförsäkring. Investerare väljer att gå över till placeringar med lägre risknivå, vilket i sin tur påverkar säljprocessen, där rådgivare väljer att förmedla produkter med lägre risk för kunden. American Skandia har trots detta kunnat behålla sin marknadsledande position på fondförsäkringsmarknaden i affärssegmentet oberoende mäklare.

Storbritannien

Den brittiska sparmarknaden uppvisar samma tendens som den amerikanska, dvs. det finns en ökad efterfrågan på privata sparandelösningar. Den primära säljkanalen är de oberoende mäklarna, s.k. IFAs (Independent Financial Advisers) som står för över 60 procent av totalmarknaden för liv- och pensionsförsäkring. Skandia Life, som distribuerar samtliga sina produkter via oberoende mäklare, är en av de tio främsta aktörerna på den engelska sparmarknaden när det gäller pensioner, investeringar och riskförsäkringar, och har positionerat sig som det främsta bolaget vad gäller service i den årliga "5-star service award".

Sverige

I Sverige är sparandet i aktier och aktierelaterade fonder mycket utbrett. Avregleringen av den svenska pensionsmarknaden har bidragit till en ökande efterfrågan på privata pensionslösningar.

I Sverige har Skandia en marknadsledande position och ett mycket välkänt varumärke. Skandia är ledande inom både fondförsäkring, med 32 procents marknadsandel, och traditionell pensions- och livförsäkring där marknadsandelen är 28 procent. Framgångsfaktorer är hög kvalitet och service samt brett utbud av produkter för både privatpersoner och företag. Skandias distributionskanaler är SkandiaBanken, mäklare, entreprenörsbolag och andra strategiska allianser med oberoende distributörer.

Övriga Europa

Många europeiska länder är i stort behov av pensionsreformer. Sparandet i aktierelaterade produkter bedöms öka i takt med att olika strukturförändringar genomförs.

Aktieägandet i Tyskland är ännu inte så utbrett, men ökande. Idag sparar 22 procent av den tyska befolkningen i aktier eller aktierelaterade fonder. Genom den nyligen införda pensionsreformen, "Riester Plan", kommer medvetenheten samt efterfrågan på finansiell rådgivning och kompletterande sparandelösningar att öka. Den tyska marknaden har en stor potential men kräver fortsatta reformer. Marknaden är idag mycket fragmenterad vilket lett till att en konsolidering av den finansiella sektorn inletts, där den största utmaningen handlar om att förvärva distributionskraft.

Skandias mål i Tyskland är att fortsätta växa snabbare än marknaden inom fondförsäkring. Skandia Leben är det åttonde största bolaget på fondförsäkringsmarknaden. Huvudsakliga distributionskanaler är oberoende mäklare, finansiella varuhus och banker, medan s.k. "tied agents" fortfarande är den största distributionskanalen för Skandia Lebens konkurrenter.

Sparmarknaden i Italien domineras av stora regionala banker och försäkringsbolag. Trenden bland aktörerna är att skapa starka konglomerat, "stormarknader", med ett brett produktutbud till slutkunden. Systemet för kompletterande pensionslösningar är i sin linda och relativt underutvecklat, men marknaden är prioriterad i kraft av sin storlek och aktieägarmognad.

Den spanska marknaden uppvisar likheter med övriga europeiska marknader, med strukturförändringar och dominans av stora lokala och internationella banker som i huvudsak säljer genom egen distributionskraft.

Den schweiziska sparmarknaden domineras av traditionellt banksparande. Idag investerar ca 25 procent av den schweiziska befolkningen i aktier, mot ca 12 procent för sex år sedan. Två tydliga trender på den schweiziska marknaden är att fler och fler bolag har börjat sälja andra

bolags produkter, vid sidan av sina egna, samt att många försäkringsbolag startar bankverksamhet och vice versa.

Den österrikiska marknaden för långsiktigt sparande domineras av några få stora spelare, och det finns starka band mellan försäkring och bank. Ungefär hälften av det totala privata sparandet sker på vanliga bankkonton men mer avancerade sparlösningar, såsom fonder och fondförsäkringar, ökar. Svagheter i de offentliga pensionsystemen har, liksom på många andra håll i världen, lett till ett växande behov av långsiktigt sparande och pensionslösningar.

Den danska pensionsmarknaden domineras av tre typer av lösningar: tjänstepensionsprodukter, privat sparande och pensionslösningar genom kollektivavtal. Intresset för aktier växer snabbt, vilket har skapat en efterfrågan på mer flexibla lösningar för sparande. Ett exempel på detta är fondförsäkring, som Skandia introducerade på den danska marknaden 1998.

Den polska marknaden har en stor potential med tanke på det planerade EU-inträdet. Traditionellt banksparande är fortfarande den klart dominerande sparandeformen. En ny pensionsreform introducerades för två år sedan, vilket på sikt beräknas vitalisera den finansiella marknaden.

Australien

Den australiensiska ekonomin har haft en mycket god utveckling under de senaste fem åren p.g.a. de reformer som ägt rum under de senaste 20 åren. En av reformerna innebär att löntagare varje år måste avsätta en viss andel av inkomsten, från den 1 juli 2002 nio procent, i en pensionsplan. Även området privat sparande bedöms ha en god marknadspotential.

Japan

Marknaden har påverkats mycket negativt av aktie- och marknadens utveckling och det mycket låga ränteläget orsakat av lågkonjunkturen. Den japanska marknaden är dock gynnsam för fondförsäkring då det finns en stor efterfrågan på privata försäkringslösningar som alternativ till traditionell livförsäkring. Detta stärker marknadsförutsättningarna för globala aktörer.

Latinamerika

Latinamerika uppvisar en annan struktur än västvärlden. De flesta länder har en låg andel sparande i fonder relativt banksparande. Anledningen till detta är bl.a. avsaknaden av sparande med skatteincitament och avsaknaden av investeringskultur. Dessutom är sparandekvoten generellt sett låg. Chile är föregångslandet när det gäller avreglering och privatisering av den statliga pensionen. Även den colombianska och mexikanska marknaden genomgår omfattande förändringar med avreglering av det statliga pensionssystemet samt möjlighet för privata bolag att erbjuda finansiella tjänster.

Produkter

Skandias produktutbud består av sparprodukter med och utan försäkringsinslag, dvs. fondförsäkring, fondsparande och traditionell livförsäkring. På den nordiska marknaden distribueras även produkter inom sjuk- och hälsovård. Produkterna är anpassade efter lokala marknader och lokala behov. En mer detaljerad beskrivning av produkterna framgår av produktdiagrammen på sidorna 31, 32, 34, 42, 45 och 81.

Fondförsäkring (även kallad unit linked-försäkring) är en pensions- eller livförsäkring där försäkringstagaren själv väljer hur premierna skall fördelas mellan de placeringsalternativ som erbjuds av försäkringsbolaget. Fördelningen kan i de flesta fall ändras när som helst men möjligheterna till uttag är delvis begränsade.

Fondsparande innehåller inget försäkringsinslag. Kunden kan normalt göra insättningar och uttag utan begränsningar.

Traditionell livförsäkring innebär att försäkringsbolaget åtar sig förvaltningen av kundens sparande. Kunden garanteras en viss avkastning på insatta medel och får extra återbäring när avkastningen i kapitalförvaltningen överstiger den garanterade. Utanför den nordiska marknaden erbjuder Skandia livförsäkringar endast i begränsad omfattning.

Skandias värdekedja

Skandias mål är att vara den ledande förmedlaren av sparandelösningar på de marknader där vi verkar, med produkter i världsklass. Skandia fortsätter att etablera sig på nya marknader och är idag aktivt i 25 länder. Den innovativa produktutvecklingen sker i en allt högre takt.

Långsiktiga relationer är en av de viktigaste byggstenarna i Skandias affärsidé. Produkter och koncept kan kopieras men inte de relationer vi bygger med samarbetspartner och kunder.

Genom att Skandia samarbetar med oberoende distributörer och fondbolag kan vi fokusera på de områden vi kan bäst och leverera innovativa tjänster av hög kvalitet. Affärsmodellen gör att det är relativt enkelt att gå in på nya marknader. Vår oberoende ställning gentemot distributörer och fondförvaltare gör oss flexibla varför anpassningar lätt kan göras till lokala behov.

Den gemensamma nämnaren i Skandias sparprodukter är det så kallade multimanager-konceptet, som innebär att Skandia erbjuder ett stort urval av fonder och står oberoende i valet av förvaltare.

Värdekedjans delar

Värdekedjan består av fem delar: Oberoende fondförvaltning, Fondurval, Produktifiering, Marknadsföring och marknadsstöd samt Distribution. Skandia fokuserar på fondurval, produktifiering samt marknadsföring och marknadsstöd.

Oberoende fondförvaltning

Fondförvaltning sker genom oberoende förvaltare. Skandia samarbetar med några av världens främsta fondförvaltare med starka globala varumärken, men även med fondförvaltare som har stark position på lokala marknader.

Fondurval

Skandia är idag en av världens största förmedlare av externt förvaltade fonder. "Managing the manager"-konceptet, dvs. att upphandla och följa upp kapitalförvaltning, är en av Skandias kärnkompetenser. Skandia identifierar intressanta fondkategorier och fondtyper som kompletterar varandra, väljer de bästa förvaltarna och utvärderar kontinuerligt hur fonder och fondförvaltare presterar. Utvärderingsprocessen består av följande analysmoment: Placeringsfilosofi, Personer, Process, Prestation och Potential. Genom denna process skapas ett mervärde för kunden och distributörerna.

Produktifiering

Produktutveckling är viktigt för Skandia. Kundernas behov förändras ständigt, både till följd av konjunkturers upp- och nedgång och i takt med förändringar i olika länders regelsystem och förmåga att säkerställa löntagarnas pensioner. Individens insikt om det egna ansvaret för att uppnå tillfredsställande pension ökar och intresset för förpackade försäkrings- och sparandelösningar blir allt större.

Produktifieringen innebär att produkten sätts samman, med hjälp av IT-lösningar och finansiella lösningar. Produktifieringen har sin grund i ett produktkoncept som kan liknas vid en produktplattform som sätts samman till olika modeller, anpassade till lokala marknader. Det innebär att det finns en gemensam plattform bestående av en IT-lösning, back-office-system, personella resurser etc., som sedan anpassas enligt förutsättningarna på de lokala marknaderna vad gäller lagstiftning, skatteregler och generella marknadsvillkor.

Marknadsföring och marknadsstöd

Efterfrågan på finansiell rådgivning ökar stadigt. Skandias marknadsstödsfunktion fungerar som ett nav som ger service och support på hög teknisk nivå till distributörerna, med hjälp av dynamiska säljstödssystem. Marknadsstödet innefattar allt från personliga besök, seminarier och utbildningsdagar till att tillhandahålla verktyg för portfölj- och fondanalys. Uppgiften är också att ställa krav på att distributörerna lever upp till Skandias höga kvalitetsnormer.

Marknadsföring av Skandias produkter gentemot distributörerna sker genom en egen säljstödsorganisation. I USA kallas dessa wholesalers och på övriga marknader finns motsvarande funktioner.

Distribution

Distribution till kunder sker i första hand genom oberoende finansiella rådgivare, mäklare och banker, förutom på den nordiska marknaden där distribution sker även genom SkandiaBanken. Distributionssättet varierar starkt mellan olika marknader, beroende på lokala förutsättningar vad gäller bl.a. lagstiftning och infrastruktur. Genom det allt starkare marknadsstödet ökar Skandia möjligheterna att skapa relationer till sina kunder.

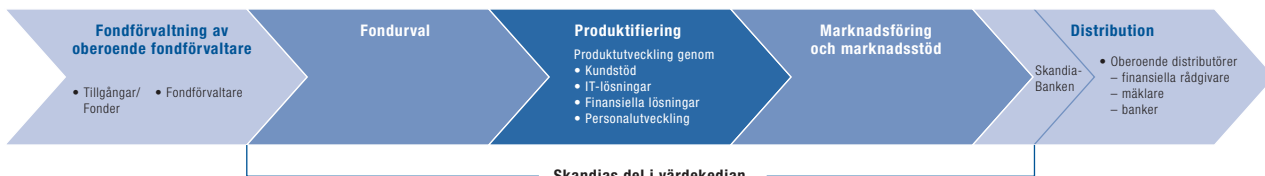

Skandia

Skandias värdekedja

Skandias affärsmodell bygger på samarbete med oberoende fondförvaltare och distributörer vilket gör att det är enkelt för oss att gå in på nya marknader. Skandia har under de senaste åren haft en kraftig organisk tillväxt. Försäljningen har ökat med i genomsnitt ca 30 procent per år under de senaste sex åren medan tillgångar under förvaltning ökat med i genomsnitt ca 20 procent per år under samma period. Idag bedrivs verksamhet i 25 länder.

Våra produkter är lätta att använda och anpassa efter olika behov, men det är inte produkten i sig utan vår förpackning av den och vår förmåga att bygga relationer som ger oss våra konkurrensfördelar. Vårt mål är att ha en långsiktig relation med våra kunder. Därför har vi byggt in en flexibilitet och valfrihet i produkterna, så att de ständigt kan anpassas till kundernas behov i livets alla skeden.

Lönsamhet och resultatmätning

Fondförsäkring

Fondförsäkring är en pensions- eller livförsäkring där försäkringstagaren själv väljer hur premierna skall fördelas mellan de placeringsalternativ som erbjuds av försäkringsbolaget. Fondförsäkring är ett av de snabbast växande produktområdena för Skandia både vad gäller försäljning och tillgångar under förvaltning, och är därför även ur resultatsynpunkt ett viktigt produktområde att belysa.

Embedded value

Ett försäkringsbestånd består av ingångna avtal innefattande redan inbetalda premier och framtida inbetalningar enligt samma avtal. Att värdera försäkringsbeståndet är en viktig del i ledningen av ett fondförsäkringsbolag. Bolagets ledning bestämmer med hjälp av Embedded value (EV) prissättningen av produkter och lönsamhetsuppföljning. Härigenom konstateras vilket mervärde försäkringsbeståndet ger till bolaget. Med hjälp av EV-redovisningen kommunicerar Skandia vidare vilka effekter affärsbeslut och ekonomiska händelser får på bolagets resultat och finansiella ställning.

Varför Embedded value

Skandias intäkter från en fondförsäkringsprodukt består av en kombination av olika intäktskällor, t.ex. premieavgifter, avgifter på fondvärdet och fasta avgifter. Nivån på dessa avgifter fastställs när avtalet tecknas och betalas av kunden under avtalets löptid, som sträcker sig över en lång tidsperiod. Kostnader däremot uppstår till övervägande del när avtalet tecknas och består då främst av provisioner till distributörerna och kostnader för marknadsföring. I en traditionell resultaträkning uppstår härigenom en obalans mellan intäkter och kostnader som gör det svårt att bedöma bolagets lönsamhetsutveckling över tiden utan periodisering.

Olika redovisningsmetoder har utvecklats för att på ett

rättvisande sätt kunna periodisera intäkter och kostnader över tiden. EV har tillämpats i försäkringsbranschen i mer än 20 år. Inom Skandia används den sedan 1989 inom fondförsäkringsverksamheten.

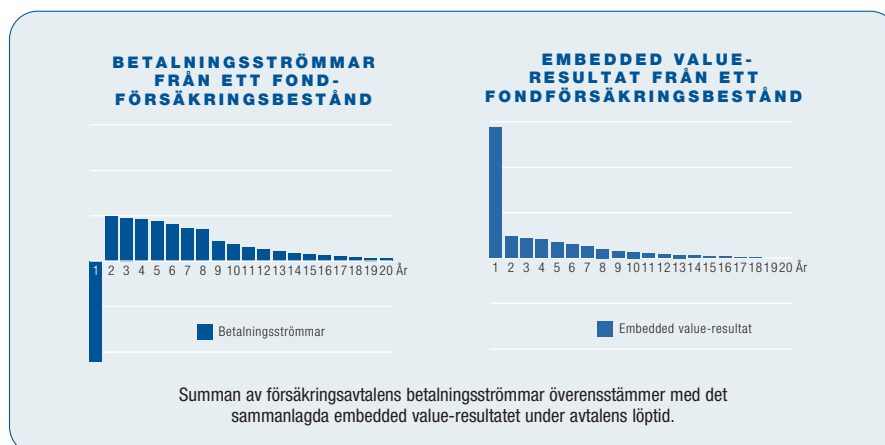
EV består av summan av redovisat eget kapital inom fondförsäkring och övärden i försäkringsbeståndet (value business in force – VBIF). VBIF representerar nuvärdet av förväntade framtida utdelningsbara vinster i ingångna avtal. Avtal som kommer att tecknas i framtiden ingår inte i beräkningen. EV-redovisning är en allmänt vedertagen metod som bedöms ge en mer realistisk bild av lönsamhetsutvecklingen jämfört med en traditionell redovisning.

$$\begin{aligned} & \text{Eget kapital} \\ & + \text{Övärden i försäkringsbeståndet (VBIF)} \\ & = \text{Summa Embedded value} \end{aligned}$$

Hur beräknas Embedded value

Nuvärdet av framtida överskott baseras på en prognos av de årliga resultaten, med antaganden om framför allt annullationsfrekvens, avgiftsuttag, kostnader för fondförvaltning, fondtillväxt, inflation, skatt och dödlighet. Antagandena jämförs kontinuerligt med det verkliga utfallet och korrigeras vid behov.

Räntesatsen för nuvärdesberäkningen i bokslutet baseras på räntenivån på en tioårig obligation efter skatt med ett risktillägg om fem procentenheter (eller räntenivån före skatt med ett tillägg om 3,5 procentenheter om detta tal är högre). Antaganden om fondtillväxt bygger på en långsiktig bedömning av de finansiella marknadernas tillväxt. För aktiefonder tillämpas ett antagande av en tioårig statsobligation med ett risktillägg om 2,5 procentenheter. Dessa antaganden anpassas löpande till rådande ränteläge vid varje rapporteringstillfälle. Vid beräkningen belastas resultatet med en räntekostnad för verksamhetens solvenskapital.

RESULTATANALYS FONDFÖRSÄKRING

MSEK	2001	2000
Total årlig nyförsäljning ¹⁾	15 038	19 163
Nuvärde av årets nytecknade affär	1 381	2 243
Avkastning på värdet av ingångna avtal tidigare år	3 095	2 629
Utfall jämfört med operativa antaganden	361	174
Förändring i operativa antaganden	600	1 809
Mervärde från verksamheten	5 437	6 855
Etableringar och övriga omkostnader	-180	-10
Finansieringskostnader	-916	-819
Operativt resultat	4 341	6 026
Finansiella effekter ²⁾	-5 085	146
Rörelseresultat fondförsäkring	-744	6 172
Vinstmarginal, nyförsäljning³⁾	9,2%	11,7%
Operativ avkastning på justerat konsolideringskapital	12%	21%
Operativt resultat/ Genomsnittliga förvalta tillgångar	0,9%	1,3%

¹⁾ Löpande premier omräknade till helårstal plus 1/10 av periodens engångspremier.

²⁾ Effekten på nuvärdet av framtida intäkter till följd av att förändringen på de finansiella marknaderna skiljer sig från antaganden om fondtillväxt och ränteläge. År 2000 inkluderar en justering av diskonteringsräntan vid beräkning av rörelseresultatet för att närma sig branschpraxis. Denna anpassning gav en positiv engångseffekt på rörelseresultatet på 1 038 MSEK.

³⁾ Nuvärdet av årets nytecknade affär i förhållande till total årlig nyförsäljning.

Resultatanalys

För uppföljning av fondförsäkringsverksamheten upprättas en resultatanalys som bryter ner rörelseresultatet för fondförsäkring i ett antal beståndsdelar.

De olika komponenterna som ingår i resultatet är följande:

Nuvärdet av årets nytecknade affär är ett mått på verksamhetens förmåga att genom premietillväxt skapa resultat som består av nuvärdesberäknade framtida avgifter efter avdrag för kostnader. Vid beräkningen används samma antaganden under hela året. Vid årets slut görs en revidering av gällande antaganden på grundval av faktiska utfall. Lönsamhetsnivån för nytecknad affär framgår av vinstmarginalen.

$$\frac{\text{Nuvärdet av årets nytecknade affär}}{\text{Årets nyförsäljning}} = \text{Vinstmarginal, nyförsäljning}$$

Målsättningen är att långsiktigt uppnå en vinstmarginal på 12-15 procent för koncernens nytecknade affär.

Årlig nyförsäljning

Skandia lämnar löpande information om utvecklingen av nyförsäljningen under året. Nyförsäljningen avser engångspremier samt löpande premier från avtal inom fondförsäkring tecknade under året omräknade till helårstal. Nyförsäljning definieras enligt branschpraxis som löpande premier omräknade till helårstal plus 1/10 av periodens engångspremier. De faktorer som under året kan ge upphov till en förändring av vinstmarginalen är antingen affärens produktmix, dess geografiska sammansättning eller nivån på nyförsäljningen. I allmänhet gäller att stigande affärsvolym har en kortsiktig positiv effekt på vinstmarginalen genom förbättrad kostnadstäckning. Vid sjunkande affärsvolym gäller det motsatta.

Avkastning på värdet av ingångna avtal tidigare år

Värdet av ingångna avtal räknas upp med ett års ränta enligt den ränta som gällde vid förra årets slut. Här ingår även avkastningen på placeringstillgångar motsvarande eget kapital inom fondförsäkring. I allmänhet visar denna resultatpost en stabil utveckling.

Utfall jämfört med operativa antaganden

Ett positivt resultat anger att verkligt utfall under perioden är bättre än tidigare antaganden, på såväl nytecknad som befintlig affär.

Förändring i operativa antaganden

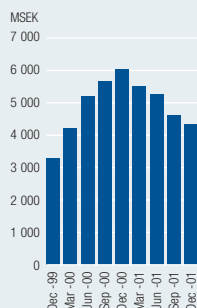
Gjorda antaganden jämförs löpande med verkligt utfall. Vid behov anpassas antagandena. Ett positivt resultat innebär att tidigare antaganden har varit konservativa. Målsättningen är att ovanstående delposter inte skall ha någon resultatpåverkan.

Mervärde från verksamheten

Ovanstående delposter summerar till Mervärde från verksamheten som är den del av resultatet som kan påverkas genom exempelvis prissättning av produkter samt försäljnings- och kostnadsutvecklingen.

OPERATIVT RESULTAT

Rullande 12-månaderstal

Operativt resultat avser rörelseresultatet fondförsäkring exklusive finansiella effekter.

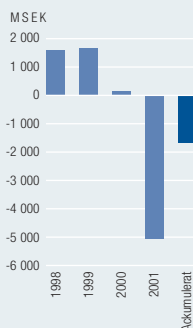
OPERATIV AVKASTNING PÅ JUSTERAT KONSOLIDERINGSKAPITAL

Fondförsäkring

FINANSIELLA EFFEKTER

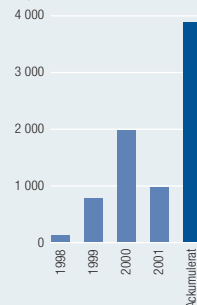
Fondförsäkring

Aktiemarknadens svängningar orsakar stora kortsiktiga fluktuationer i finansiella effekter, men den ackumulerade påverkan av finansiella effekter är relativt begränsad.

AVVIKELSE FRÅN TIDIGARE ANTAGANDEN

MSEK

Utfall jämfört med operativa antaganden och förändringar i operativa antaganden har varit positiva under de senaste åren. Det tyder på att antagandena har varit konservativa men också på att stordriftsfördelarna i tillgångar under förvaltning ökar.

Produktifiering

Varje marknad är unik. Lagstiftning och konkurrensförhållanden skiljer sig åt liksom vilka produkter som redan tillhandahålls av samhälle eller genom privata initiativ. Med ett brett sortiment kan vi erbjuda varje marknad ett produktutbud som är skräddarsytt för dess unika förutsättningar. Vårt mål är att varje individ i varje land skall kunna erbjudas ett sortiment som passar just henne eller honom.

Vi erbjuder produkter som är lätta att anpassa efter behoven på de olika marknaderna. Produkterna bygger på en gemensam plattform, som sedan sätts samman till olika produkter, utformade efter respektive marknads förutsättningar vad gäller bl.a. lagstiftning och skatteregler.

Flera nya produkter har tillkommit under året. Bl.a. lanserades en ny livförsäkringsprodukt i Storbritannien, "Skandia Protect life cover", som fick utmärkelsen "Most Innovative New Product" i The Health Insurance Award. I Österrike lanserades tre nya produkter, "Skandia Teddy Cool", "Skandia Blue Sheep" och "Skandia Sweet Life" som alla fått ett varmt mottagande. I USA introducerades produkten "Guaranteed Return Option" där kunden kan välja att en del av tillgångarna byts ut mot räntebärande placeringar vid en nedgång i aktiemarknaderna. Produkten har rönt stor framgång och haft en snabb tillväxt.

Operativt resultat

Operativt resultat avser rörelseresultatet fondförsäkring exklusive finansiella effekter. Målsättningen är att resultatet efter skatt på denna nivå skall ge en avkastning på justerat konsolideringskapital som motsvarar koncernens avkastningskrav på 13 procent efter skatt.

Finansiella effekter

Finansiella effekter avser resultatpåverkande faktorer utanför bolagens kontroll såsom aktiemarknadernas utveckling och ränteutveckling, båda jämfört med gjorda antaganden.

Ett av de viktigaste antagandena är fondtillväxt under avtalens löptid. Antaganden om fondtillväxt bygger på en långsiktig bedömning av de finansiella marknadernas tillväxt, med beaktande av fördelningen mellan aktie- och räntefonder. Antaganden har fastställts som bruttoavkastningen av obligationsräntan med ett tillägg om 2,5 procentenheter för aktier. För närvarande uppgår antaganden om fondtillväxt till ca 6 procent per år, efter förvaltningskostnader. Under förutsättning att denna avkastning uppnås över tiden, uppgår den finansiella effekten sammanlagt under avtalens löptid till noll.

För att göra en bedömning av Skandias resultatutveckling måste man därför ta ställning till huruvida en fondtillväxt om 6 procent anses rimlig. Eftersom ingångna avtal sträcker sig över mycket långa tidsperioder får kraftiga förändringar på de finansiella marknaderna under en kort tidsperiod mycket stor inverkan på nuvärdet av framtida överskott. I riskanalysen på sidan 21 anges hur stor inverkan en procents förändring på aktiemarknaderna får på resultatet. Även ändringar i räntenivån på de finansiella marknaderna påverkar resultatutvecklingen.

Övriga verksamheter och resultatposter

Fondsparandeprodukter

Under de senaste åren har strategin att bredda produktutbudet medfört en framgångsrik försäljning av fondprodukter utan försäkringsmoment. Under uppbyggnadsfasen överstiger kostnaderna avgifterna från tillgångar under förvaltning. Målsättningen är att uppnå en nettovinstmarginal som överstiger 0,10 procent på tillgångar under förvaltning. Eftersom verksamheten inte är kapitalintensiv kommer, i takt med att tillgångar under förvaltning ökar, resultatet att förbättras och bidra till en ökad lönsamhet.

Livförsäkring

Avkastningskravet på traditionell livförsäkring, som främst bedrivs i Spanien, överensstämmer med koncernens långsiktiga avkastningskrav, dvs. 13 procent på justerat konsolideringskapital.

Kapitalavkastning

Placeringstillgångar avseende koncernens likvida medel har till övervägande del investerats i räntebärande tillgångar och i viss mån i aktier.

Verksamheter

För övriga verksamheter är avkastningskravet lika med koncernens långsiktiga avkastningskrav.

Investeringar i skadeförsäkringsbolag

Investeringar i If Skadeförsäkring uppgår till 4,4 miljarder SEK. Skandias andel i lfs resultat redovisas t.o.m. den 31 december 2001 enligt kapitalandelsmetoden. Efter detta datum omklassificeras innehavet till att vara en investering, till följd av lfs samgående med Sampo Skadeförsäkring. Efter samgåendet uppgår Skandias bokförda värde i If till 2,8 miljarder SEK, motsvarande en ägarandel om 19,36 procent. lfs konsolideringskapital proforma uppgår efter genomförandet av affären till 18 miljarder SEK.

Koncernens kostnader

Koncernens kostnader avser gemensamma funktioner och projekt.

Koncernens långsiktiga mål

Koncernens långsiktiga finansiella mål är att uppnå en avkastning efter skatt som lägst motsvarar räntan på en tioårig statsobligation plus åtta procentenheter. För 2001 uppgick avkastningskravet till 13 procent.

MÅL

		UTVECKLING		
		2001	2000	1999
Globalt sparbolag	Försäljningstillväxt	-34%	46%	80%
	Öka förvaltade tillgångar	2%	21%	60%
		UTFALL		
		2001	2000	1999
Avkastning justerat konsolideringskapital, koncernen	13% efter skatt	-2%	21%	24%
Operativ avkastning, fondförsäkring	13% efter skatt på justerat konsolideringskapital	12%	21%	17%
Resultat fondsparande	0,10% på förvaltrade tillgångar	-0,03%	0,01%	-0,30%

Risicanalys

Skandias verksamhet exponeras för ett stort antal risker, vilka kan påverka koncernens resultat och finansiella ställning. Dessa risker övervakas och kontrolleras för att begränsa påverkan på koncernen. Skandias strategiska omstrukturering under senare år har bl.a. inneburit en positionering mot verksamheter med låg riskprofil inom områdena försäkring, sparande och kapitalförvaltning.

All affärsdrivande verksamhet är riskexponerad. För Skandia är de mest framträdande riskerna aktuariell risk, kreditrisk, marknadsrisk, likviditetsrisk, valutarisk och operativ risk. Genom en fortlöpande uppföljning av dessa risker minimeras påverkan på avkastningen på den existerande affären, vinstnivån på ny affär samt koncernens finansiella styrka. De olika risktyperna, och deras påverkan på Skandia, beskrivs nedan:

- **Aktuariell risk** – Aktuariell risk, såsom dödlighet och för-tida uppsägning av ingångna avtal, accepteras i utbyte mot en premie. Premien baseras på en uppskattning av riskens omfattning. Risken kan dock senare visa sig avvika från det förväntade.
- **Kreditrisk** – Kreditrisk motsvarar risken att företag, finansiella institutioner, individer och andra motparter inte infriar sina åtaganden att återbetala skulder till koncernen.
- **Marknadsrisk** – Koncernen utsätts för ett antal marknadsrisker. De huvudsakliga marknadsriskerna är värderingsrisker i balansräkningen samt risken att framtida intäkter blir lägre än förväntat. Även oväntade förändringar i lagstiftningen innebär en marknadsrisk.
- **Likviditetsrisk** – Likviditetsrisk är risken för att Skandia-koncernen eller verksamhet inom Skandia inte kan möta sina finansiella åtaganden när de förfaller, eller möta en kunds begäran om uttag. Även risken att inte kunna finansiera tillväxt av ny affär och risken att hantera existerande balanspositioner ineffektivt är likviditetsrisker.
- **Valutarisk** – Valutarisk är förknippad med koncernens placeringar i utländska dotterbolag samt de utländska valutainnehav som finns inom koncernens verksamheter.
- **Operativ risk** – Operativ risk är risken för direkt eller indirekt förlust genom inadekvata eller felaktiga interna processer eller system, fel som begås av individer eller fel som uppkommer genom yttre händelser.

Koncernens ekonomidirektör, finansdirektör, chefaktuarie och internrevisor är ansvariga för att hantera och kontrollera dessa risker och rapporterar till Skandias styrelse. De förstnämnda upprättar riskhanteringspolicy och normer samt övervakar koncernens riskexponeringar. Vid den årliga riskanalysen som genomförs för hela koncernens verksamhet identifieras de mest kritiska riskerna och handlingsplaner för att hantera dem utvecklas.

Ovanstående riskers påverkan och betydelse varierar mellan de olika verksamheterna i koncernen. Riskernas natur och de åtgärder som vidtas för att hantera dem på koncernnivå och inom verksamheterna fondförsäkring, fondsparande, livförsäkring, kapitalförvaltning samt bank beskrivs nedan. I beskrivningen av risker på koncernnivå har även lagts in sådana risker som bäst beskrivs på denna nivå, då de är relevanta för alla eller nästan alla verksamheter i koncernen.

Risker på koncernnivå

Nedan beskrivs risker på koncernnivå samt risker som är relevanta för alla eller nästan alla verksamheter i koncernen.

- **Likviditetsrisk** existerar inom koncernens samtliga verksamheter. Koncernens exponering mot likviditetsrisker är dock låg och goda likviditetsreserver är tillgängliga för att kunna användas vid oförutsedda händelser.
- Koncernen exponeras för valutarisk inom de enskilda koncernbolagen i den mån tillgångar och skulder i annat än den lokala valutan inte balanserar. Eventuellt öppna valutapositioner i respektive bolags balansräkning säkras vanligen genom köp och försäljning av valuta på termin med internbanken.

Valutarisktagandet sker inom ramen för en limit definierad så att Skandia med en procents sannolikhet förlorar högst 50 MSEK från en dag till nästa. Vid ett positivt valutaresultat kan limiten höjas till 100 MSEK. Limiten på den totala exponeringen per valuta motsvarar 2 500 MSEK.

Koncernen exponeras också för valutarisk genom sina investeringar i utländska dotterbolag. Denna risk är naturlig och uppkommer av att redovisningen av eget kapital hos de utländska dotterbolagen sker i lokal valuta, medan koncernen redovisar i svenska kronor. Beslut om säkring av valutarisker på koncernnivå tas

av finansdirektören inom ramen för av styrelsen beslutad valutapolitik. Säkringsgraden kan variera. När det är tillämpligt säkras valutaexponeringen genom upplåning och valutaterminer.

- De enskilda verksamheterna i koncernen exponeras för ett stort antal operativa risker. Verksamhetens åtgärder för att hantera dessa granskas kontinuerligt av koncernens internrevision. En särskild IT-säkerhetskommitté är ansvarig för att formulera normer och riktlinjer för IT-säkerhet inom koncernen. I kommitténs ansvar ingår även att kontinuerligt granska och övervaka alla enheter i koncernen för att säkerställa att deras IT-säkerhet är i enlighet med de riktlinjer som fastställts av koncernledningen.
- Tvister – Det är bolagets uppfattning att utgången av de tvister som olika koncernbolag är inblandade i inte kommer att påverka koncernens finansiella ställning i väsentlig omfattning, vare sig enskilt eller sammantaget.

Fondförsäkring

De huvudsakliga riskerna inom fondförsäkring är aktuariell risk, kreditrisk och marknadsrisk:

- Aktuariell risk, såsom dödlighet, återförsäkras eller i vissa fall säkras med hjälp av derivatinstrument. Återförsäkringsprogram följer koncernens riktlinjer om maximal risknivå per liv. Dessutom täcks vissa portföljrisker av katastrofåterförsäkring. Det finns också en risk om för-tida uppsägning av långfristiga försäkringskontrakt. Denna risk hanteras genom att en uppsägningsavgift belastar försäkringstagare som säger upp kontrakt i för-tid. I fondförsäkring är den aktuariella risken därför som huvudregel begränsad. Ett begränsat antal fondförsäkringsavtal innehåller en aktuariell risk som faller ut om fondvärdet p.g.a. börsutvecklingen vid dödsfall understiger värdet av den ursprungliga inbetalningen. Denna risk har beaktats vid beräkningen av försäkringstekniska avsättningar.
- Användandet av återförsäkring och derivatinstrument för att hantera aktuariell risk skapar en exponering för kreditrisk gentemot motparterna i sådana transaktioner. För att reducera denna risk träffar koncernen överenskommelser endast med motparter med hög kreditvärdighet enligt ansedda externa ratinginstitut.
- Inom fondförsäkring är koncernen inte direkt exponerad för marknadsrisk eftersom det är kunderna som står placeringsrisken. Koncernen påverkas däremot indirekt, eftersom intäkterna drivs av det underliggande värdet på kundernas placeringar, vilket rör sig upp eller ner med marknaderna. Marknadsrisken förstärks vid nyförsäljning genom att en stor del av kostnaderna i denna verksamhet är fasta och uppstår i samband med att avtalen tecknas. Den huvudsakliga risken inom fondförsäkring är att värdet på existerande produkter och lönsamheten i nya produkter påverkas ogynnsamt av förändringar på de finansiella marknaderna, t.ex. ränte- och börsförändringar. Sammantaget beskrivs dessa effekter som finansiella effekter. Känslighetsanalysen här intill visar effekten på rörelseresultatet (fondförsäkring) av förändringar i marknadsantaganden jämfört med de antaganden som gällde vid utgången av 2001.

ANTAGANDEN VID BERÄKNING AV ÖVERVÄRDEN I FOND FÖRSÄKRING

%	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Diskonteringsränta										
USA	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00	9,25	10,50	8,75	8,50
Storbritannien	15,00	15,00	15,00	13,50	13,50	13,50	9,00	9,75	8,50	8,50
Sverige	15,00	14,25	14,25	14,25	14,25	14,25	9,00	10,25	8,50	8,75
Fondtillväxt¹⁾										
USA	8,00	8,00	8,00	8,00	8,00	8,00	6,50	7,25	6,00	5,75
Storbritannien	10,50	9,25	10,75	9,75	9,75	8,00	5,00	6,25	5,75	6,00
Sverige	10,00	10,00	10,00	10,00	9,50	9,50	5,00	7,00	6,00	6,50
Inflation										
USA	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	2,00	3,00	2,50	2,50
Storbritannien	5,75	4,50	6,00	5,00	5,00	4,25	3,50	3,75	3,75	3,75
Sverige	3,00	3,00	3,00	3,00	4,00	4,00	2,00	2,50	2,50	3,25

¹⁾ Fondtillväxt anges från och med 1998 efter avdrag för fondbaserade avgifter till fondförvaltare.

KÄNSLIGHETSANALYS FOND FÖRSÄKRING

Effekt på rörelseresultatet fondförsäkring (före skatt) av en ökning av ränte-, tillväxt- och inflationsantaganden med en procentenhet

MSEK	Exponering övervärden fondförsäkring ¹⁾	Effekt på rörelseresultatet (före skatt)				Total-effekt ²⁾	Förändring i konsolideringskapital per aktie (SEK)
		Diskonteringsränta	Fondtillväxt-antaganden	Inflations-antaganden	Total-effekt ²⁾		
USA	8 325	-485	581	-62	34	0,03	
Storbritannien	10 589	-449	278	-29	-200	-0,19	
Sverige	4 942	-465	403	-42	-104	-0,10	
New Markets	3 822	-184	131	-68	-121	-0,12	
Totalt	27 678	-1 583	1 393	-201	-391	-0,38	

Engångseffekt av 1% ökning/minskning på aktiemarknaden +/- 198

¹⁾ Före avdrag för skatt och förutbetalda anskaffningskostnader.

²⁾ Före utjämnning av finansiella effekter.

På sidan 17 illustreras på vilket sätt avvikelserna från operativa och finansiella antaganden har haft en påverkan på verksamhetens resultat över tiden.

ÖVRIGT KONCERNEN

Riskelement	Total exponering (MSEK 1 000)	Riskparameter	Förändring ¹⁾	Förändring i konsolideringskapital (MSEK)	Förändring i konsolideringskapital per aktie (SEK)
Koncernen					
Utlåningsstock					
Finansbolag	1,3	Kreditförluster	0,5% ²⁾	-6	-0,01
SkandiaBanken	19,6	Kreditförluster	0,5% ²⁾	-98	-0,10
Nettoexponering i dotterbolagens konsolideringskapital					
USD	0,6 ³⁾	Valutakurs	10%	60	0,06
GBP	4,8 ⁴⁾	Valutakurs	10%	480	0,47
EUR	3,2 ⁵⁾	Valutakurs	10%	320	0,31
Övriga valutor	2,5	Valutakurs	10%	250	0,24
Total nettoexponeringsgrad	—	Valutakurs	10%	1 110	1,08

¹⁾ Om inte annat anges avses både positiv och negativ förändring.

²⁾ Påverkan på konsolideringskapitalet om kreditförlusterna uppgår till 0,5 % av utlåningsstocken.

³⁾ Varav övervärden i fondförsäkring efter skatt och förutbetalda anskaffningskostnader 0,9 miljarder SEK.

⁴⁾ Varav övervärden i fondförsäkring efter skatt och förutbetalda anskaffningskostnader 5,0 miljarder SEK.

⁵⁾ Varav övervärden i fondförsäkring efter skatt och förutbetalda anskaffningskostnader 1,2 miljarder SEK.

Fondsparande

Fondsparande är sparprodukter utan försäkringsinslag. De huvudsakliga riskerna är aktuariell risk och marknadsrisk:

- Den största aktuariella risken är att kunden tar ut sina pengar tidigare än beräknat, vilket försämrar affärens lönsamhet. Risken reduceras genom att Skandia erbjuder ett stort urval av fonder och har fokus på kundtillfredsställelse. Dessutom åläggs kunden för vissa produkter avgifter vid uttag, vilket ytterligare reducerar risken.
- Fondsparande är indirekt exponerat för risken att de finansiella marknaderna rör sig ogynnsamt och att intäkterna därmed påverkas negativt, medan kostnaderna förblir oförändrade.

Livförsäkring

De huvudsakliga riskerna i traditionell livförsäkring är aktuariell risk och marknadsrisk:

- I traditionell livförsäkring begränsas den aktuariella risken genom användandet av säkerhetsmarginaler och återförsäkring för relevanta risker, vilka inkluderar risker för dödlighet och förtida uppsägning av kontrakt.
- Traditionella livbolag med produkter som garanterar en viss avkastning exponeras för marknadsrisk. Detta eftersom det föreligger en risk att avkastningen på bolagets placeringar inte är tillräcklig för den garanterade avkastningsnivån. Denna risk begränsas till Skandia Vida i Spanien.

Kapitalförvaltning

De huvudsakliga riskerna är operativa risker samt risken att de finansiella marknaderna sjunker i värde vilket reducerar intäkterna medan kostnaderna förblir oförändrade. I och med försäljningen av Skandia Asset Management har dessa risker begränsats.

SkandiaBanken

Utöver operativ risk, likviditets- och valutarisk exponeras SkandiaBanken huvudsakligen för kredit- och ränterisk.

Kreditrisk uppkommer av att SkandiaBanken erbjuder utlåning, främst till privatpersoner. Samtliga kreditpropåer prövas genom en bedömning av kreditsökandens återbetalningsförmåga och finansiella ställning samt en värdering av erbjuden säkerhet.

SkandiaBankens låga känslighet för ränterisk ligger i linje med en målsättning att resultaträkningen i möjligaste mån skall spegla den egentliga bankrörelsen och vara begränsat påverkbar av externa faktorer som tillfälliga svängningar i marknadsräntor.

Huvuddelen av bankens in- och utlåning, efter riskavtäckning, är kortfristig, vilket innebär att räntorna kan ändras om läget på penningmarknaden så föranleder. Den ränterisk som uppkommer mellan räntebindningstider reduceras genom ränteswapavtal.

Fondförvaltning

Fondförvaltning sker framförallt genom oberoende externa förvaltare. Skandia samarbetar med några av världens främsta fondförvaltare med starka globala varumärken men även med fondförvaltare som har stark position på enskilda lokala marknader.

Våra flexibla sparprodukter är utformade så att kunderna själva väljer fondförvaltare. Produkterna används först och främst för långsiktigt sparande men de kan också användas till rena investeringar, som ett komplement till traditionellt banksparande.

Förvaltningsberättelse

Koncernöversikt

Börsnedgången under året och i synnerhet under tredje kvartalet har haft en negativ påverkan på både försäljning, tillgångar under förvaltning och resultat. Fjärde kvartalet visade däremot en betydande återhämtning.

Koncernens konsolideringskapital såväl som tillgångar under förvaltning är trots turbulensen på de finansiella marknaderna på samma nivå som vid slutet av 2000.

Eftersom ingångna avtal sträcker sig över långa tidsperioder får kraftiga förändringar på de finansiella marknaderna under en kort tidsperiod inverkan på nuvärdet av framtida intäkter. Fjärde kvartalets återhämtning på de finansiella marknaderna innebar att finansiella effekter under fjärde kvartalet var positiva med 2,3 miljarder SEK jämfört med -4,3 miljarder SEK under tredje kvartalet. Som en följd av marknadsutvecklingen framförallt under tredje kvartalet uppgick de negativa finansiella effekterna i resultatet för helåret till -5,1 (+0,1) miljarder SEK.

Koncernens rörelseresultat för helåret uppgick till -2 104 (8 029) MSEK och avkastningen på koncernens justerade konsolideringskapital, efter skatt, uppgick till -2 (21) procent. Under fjärde kvartalet uppgick rörelseresultatet till 3 597 MSEK jämfört med -4 392 MSEK för tredje kvartalet.

Operativt resultat för kärnverksamheterna för helåret (rörelseresultat för kärnverksamheterna exklusive finansiella effekter i fondförsäkring) var positivt med 3 996 (5 652) MSEK och den operativa avkastningen på konsolideringskapitalet var 12 (20) procent. Under fjärde kvartalet var det operativa resultatet 1 250 MSEK, jämfört med 604 MSEK för tredje kvartalet.

Försäljningen av engångsbetalda produkter påverkas mest av börsklimatet. Försäljningen av fondsparande minskade därför till 34 831 (55 812) MSEK. Börsklimatet påverkade även försäljningen inom fondförsäkring, som minskade med 33 procent till 93 502 (140 224) MSEK. Minskningen av nyförsäljningen inom fondförsäkring begränsades däremot till 22 procent, tack vare en stark utveckling av produkter med årliga premier. Utanför USA minskade nyförsäljningen med 5 procent.

Resultatet från nytecknad fondförsäkringsaffär minskade till 1 381 (2 243) MSEK. Vinstmarginalen påverkades negativt då lägre volymer, främst i USA, ger upphov till en försämrad kostnadstäckning. Denna utveckling bemöts med en kontinuerlig anpassning av kostnadsnivån. Under fjärde kvartalet har detta givit upphov till en viss förbättring av vinstmarginalen i USA jämfört med tredje kvartalet. Samtidigt intensifieras produktutvecklingen ytterligare.

Skandias andel av lfs resultat uppgick till -1 015 (-554) MSEK. Vid beräkning av resultatandelen för 2001 har samtliga effekter av transaktioner avseende förändringar i ägarstruktur beaktats.

Försäkrings- och sparandeprodukter

Marknad och försäljning

Fondförsäkring

Nyförsäljningen minskade under året med 5 procent utanför USA och för koncernen som helhet var minskningen 22 procent (nyförsäljningen definierat enligt branschpraxis som löpande premier omräknade till helårstal plus 1/10 av periodens engångspremier). Tack vare fokusering på pensionsprodukter ökade nyförsäljningen med årlig premie med 15 procent.

Mätt i nyförsäljning representerar marknaderna i USA, Storbritannien och Sverige 28, 34 respektive 23 procent vardera av totalen, medan övriga marknader utgör 15 procent.

Försäljningen i USA består främst av engångsbetalda försäkringar, som starkt påverkas av börsnedgången. Bolaget har också medvetet begränsat risktagandet genom att avstå från att konkurrera med produkter som innehåller generösa garantiförbindelser. Nyförsäljningen minskade med 52 procent i lokal valuta. Nya produkter har lanserats med framgång under 2001 och en ny produktplattform introducerades i början av 2002.

Efter rekordåret 2000 minskade nyförsäljningen i Storbritannien med 18 procent i lokal valuta. En minskning av engångsbetalda försäkringar med 38 procent uppvägdes till betydande del av en ökning på 19 procent av försäkringar med årlig premie, framförallt pensionsförsäkringar.

Nyförsäljningen i Sverige minskade med 4 procent. Framgångar inom pensionsprodukter kompenserade för en minskning av engångsbetalda produkter på privatmarknaden. Marknadspositionen har för andra året i rad förbättrats kraftigt.

I Tyskland ökade nyförsäljningen med 25 procent i lokal valuta samtidigt som marknadspositionen förstärktes. Ett antal nya distributionsavtal har tecknats. Ändringar i skattelagstiftningen samt den tyska pensionsreformen kommer ytterligare att bidra till en ökad försäljning av aktierelaterade sparprodukter. Fondförsäkringsmarknaden förväntas ta en allt större andel av den tyska livförsäkringsmarknaden.

I Japan fortsätter försäljningsframgångarna, bland annat demonstrerat av en 56-procentig ökning av nyförsäljningen. Även här har distributionskapaciteten förbättrats

avsevärt. Nyförsäljningen i Italien, Spanien och Danmark påverkades negativt av turbulensen på aktiemarknaderna, men däremot ökade nyförsäljningen i Österrike.

Tillgångar under förvaltning ökade med 0,5 procent till 504 miljarder SEK. Utbetalningar till försäkringstagare ligger väl inom gjorda antaganden och uppgick till 9,8 (9,5) procent, uttryckt i procent av tillgångar under förvaltning vid årets början. Därav svarar annulationer för 8,3 procentenheter, jämfört med 8,0 procentenheter för 2000.

Fondsparandeprodukter

Försäljningen påverkades starkt av börsnedgången och minskade till 34 831 (55 812) MSEK. Tillgångar under förvaltning ökade däremot med 5 procent till 113 miljarder SEK. Även nettoinflödet var fortsatt positivt och uppgick till 12 994 (42 645) MSEK.

I USA var försäljningen 20 819 (36 365) MSEK och i Storbritannien 8 063 (13 349) MSEK. Tyskland uppvisar fortsatt kraftigt ökade försäljningsvolymerna.

Rörelseresultat och lönsamhet Fondförsäkring

Placering av försäkringskapitalet inom fondförsäkring bestäms av försäkringstagarna. Skandia har därför ingen direkt placerings- eller marknadsrisk. Eftersom ingångna avtal sträcker sig över långa tidsperioder får kraftiga förändringar på de finansiella marknaderna under en kort tidsperiod indirekt inverkan på nuvärdet av framtida avgifter.

De negativa finansiella effekterna i rörelseresultatet är främst orsakade av börsutvecklingens påverkan på nuvärdet av framtida avgifter jämfört med Skandias antaganden om fondtillväxt om ca 6 procent per år. Fondförsäkringsverksamheten är dock långsiktig och ovanstående resultatteffekt kommer därför att vara bestående endast under förutsättning att aktiemarknaderna inte återhämtar sig.

Det operativa resultatet uppgick till 4 341 (6 026) MSEK. Resultatet påverkades indirekt av börsnedgången genom minskade försäljningsvolymerna. Resultatet från årets nytecknade affär minskade därigenom till 1 381 (2 243) MSEK. Lägre volymer ger upphov till en försämrad kostnadsäckning, vilket förklarar den lägre vinstmarginalen. Vinstmarginalen uppgick till 9,2 procent. Detta kan jämföras med vinstmarginalen för 2000 som, med jämförbara antaganden, uppgick till 14,2 procent.

Vinstmarginalen minskade något under fjärde kvartalet jämfört med tredje kvartalet, vilket förklaras av en förändring i både produktmixen och den geografiska sammansättningen av affären. På ett antal marknader vidtas åtgärder för att anpassa kostnadsnivån och därigenom förbättra marginalerna.

I USA förbättrades vinstmarginalen något under fjärde kvartalet jämfört med tredje kvartalet. De kostnadsbesparingar som initierades under fjärde kvartalet kommer att ha effekt med början år 2002.

Utfall jämfört med operativa antaganden samt förändring i operativa antaganden var fortsatt positiva. Lägre annulationer, lägre kostnader för fondförvaltning samt högre tilläggspremier bidrog till den positiva utvecklingen. Över tiden bör dessa resultatposter inte ge någon väsentlig påverkan på rörelseresultatet.

KONCERNÖVERSIKT

MSEK	2001	2000
Försäljning		
Fondförsäkring	93 502	140 224
Fondsparande	34 831	55 812
Premieinkomst livförsäkring	1 276	1 188
Direktförsäljning fonder	7 561	9 299
Verksamheter	414	344
Summa försäljning	137 584	206 867
Resultatsammandrag		
Fondförsäkring	4 341	6 026
Fondsparande	-28	12
Livförsäkring	111	83
Kapitalavkastning	96	232
Verksamheter	-55	389
Koncernens kostnader	-469	-1 090
Operativt resultat	3 996	5 652
Finansiella effekter fondförsäkring	-5 085	146
Rörelseresultat kärnverksamheter	-1 089	5 798
Rörelseresultat skadeförsäkring	-1 015	-554
Jämförelsestörande poster ¹⁾	—	2 785
Rörelseresultat	-2 104	8 029
Konsolideringskapital, MSEK 1 000 ²⁾		
Eget kapital, MSEK 1 000	21	21
Tillgångar under förvaltning, MSEK 1 000	1 013	992
Balansomslutning, MSEK 1 000	611	589
Operativ avkastning på konsolideringskapital, % ²⁾		
Avkastning på justerat konsolideringskapital, % ²⁾	-2	21
Avkastning på eget kapital, % ²⁾	0	15

Data per aktie

Rörelseresultat per aktie, SEK ³⁾	-2,06	7,84
Vinst per aktie, SEK ²⁾³⁾	-0,05	2,76
Konsolideringskapital per aktie, SEK	36,38	36,18
Eget kapital per aktie, SEK	20,07	20,27

¹⁾ I jämförelsestörande poster 2000 ingår resultat vid försäljningar av dotterbolag med 314 MSEK samt återbetalning av överskottsmedel på Skandias pensionsförsäkring hos Skandia Liv med 2 471 MSEK.

²⁾ För definitioner se sidan 84.

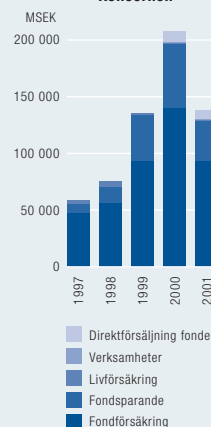
³⁾ Enligt Redovisningsrådets rekommendation RR18 beräknas effekten av utspädning om nyckeltalet "Vinst per aktie" försämrats. Någon utspädningseffekt föreligger ej.

FÖRSÄKRINGS- OCH SPARANDEPRODUKTER

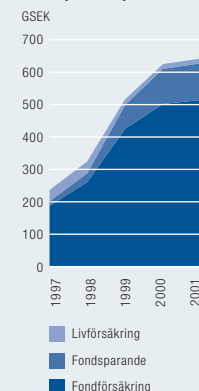
MSEK	2001	2000
Försäljning	129 609	197 224
Rörelseresultat	-661	6 267
Avkastning på konsolideringskapital, %	2	18
Tillgångar under förvaltning	642 112	631 379
Vinstmarginal, nyförsäljning % ¹⁾	9,2	11,7

¹⁾ Nuvärdet av årets nytecknade affär i förhållande till årlig nyförsäljning.

FÖRSÄLJNING Koncernen

TILLGÅNGAR UNDER FÖRVALTNING Försäkrings- och sparandeprodukter

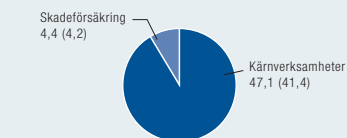

Börs klimatet påverkade försäljningen av engångsbetalda produkter negativt, men trots detta var 2001 det näst bästa försäljningsåret i Skandias historia.

Tillgångar under förvaltning ligger i nivå med föregående år, vilket är viktigt för koncernens intjäningsförmåga.

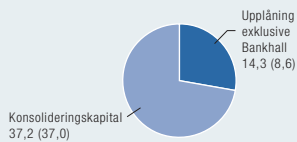
KONCERNENS KAPITALISERING

December 2001, GSEK

Sysselsatt kapital

Totalt 51,5 (45,6)

Finansiering

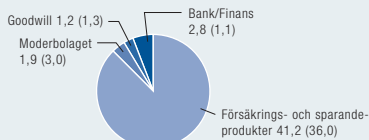
Totalt 51,5 (45,6)

( ) = December 2000

KAPITALISERING

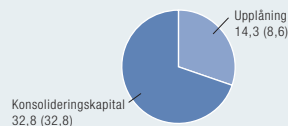
Kärnverksamheter

December 2001, GSEK

Sysselsatt kapital

Totalt 47,1 (41,4)

Finansiering

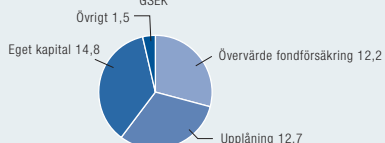
Totalt 47,1 (41,4)

( ) = December 2000

KAPITALISERING

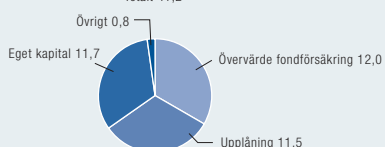
Försäkrings- och sparandeprodukter

GSEK

Sysselsatt kapital december 2001

Totalt 41,2

Sysselsatt kapital december 2000

Totalt 36,0

Fondsparandeprodukter

Den negativa resultatutvecklingen beror på betydande investeringar i infrastruktur och ny produktutveckling. Resultatet uppgick till -28 (12) MSEK.

Livförsäkring

Resultatet uppgick till 111 (83) MSEK.

Kapitalavkastning

I moderbolagets placeringstillgångar om 6,7 miljarder SEK ingår 3,2 miljarder SEK som deponerats för förvärvet av Bankhall (se vidare sid 27). Avkastningen på moderbolagets placeringstillgångar uppgick till 96 (232) MSEK.

Verksamheter

SkandiaBanken

SkandiaBankens resultat var 79 (109) MSEK. Resultatet belastades med kostnader för etableringar av verksamheter i Norge och Danmark. Skandia Marknad ingår numera i SkandiaBanken. Inlåningsvolymen i SkandiaBanken ökade till 28,3 miljarder SEK. Det totala antalet kunder uppgick per årsskiftet till 1 121 000.

Asset Management

Tillgångar under förvaltning hänförliga till förvaltningsuppdrag från företag inom Skandiakoncernen, externa kunder och fondförvaltning uppgick till 363 (361) miljarder SEK. I tillgångar under förvaltning ingår förvaltade fondtillgångar med 40 (37) miljarder SEK.

Intäkter från förvaltningen är delvis volyberoende och delvis resultatbaserade, där de sistnämnda slutligen har fastställts i förhållande till uppnådd årlig avkastning. Resultatet uppgick till 17 (174) MSEK efter räntekostnader och goodwillavskrivning.

Verksamheten har efter räkenskapsårets slut avyttrats till Den norske Bank.

Övriga produkter

Skandia Netline tillhandahåller produkter inom områdena Sjuk och Hälsa, Gruppörsäkring, samt Personal Planner, en portal som erbjuder flexibla förmåner till anställda inom företag och organisationer. Resultatet belastades med kostnader för produktutveckling. Resultatet minskade till 15 (52) MSEK.

Övriga bolag

Rörelseresultatet för övriga bolag i koncernen uppgick till -175 (31) MSEK. Resultatet har belastats med ca 120 MSEK i utvecklingskostnader för bankverksamhet i Schweiz, för vilken licens erhöles i juli.

Koncernens kostnader

Koncernens kostnader omfattar förvaltnings- och strukturkostnader samt avskrivning av goodwill.

Valutakurseffekter

Genom omräkning till högre genomsnittliga valutakurser jämfört med föregående år ökade försäljningen med 11 810 MSEK medan rörelseresultatet för koncernen minskade med 409 MSEK. Balansomslutningen ökade med 50 miljarder SEK under året tack vare valutakursförändringar.

Skadeförsäkring

Resultatutvecklingen under år 2001 för det nordiska skadeförsäkringsbolaget If var otillfredsställande. Kapitalavkastningen påverkades negativt av utvecklingen på aktiemarknaden samtidigt som skadeutfallet inklusive reservförstärkningar var högt. Däremot utvecklades kassaflödet och driftskostnaderna positivt. Skandias andel av Ifs resultat var negativt och uppgick till -1 015 MSEK, varvid samtliga effekter av transaktioner avseende kommande förändringar i ägarstrukturen beaktats. Se vidare Väsentliga händelser efter årsskiftet nedan.

Balansräkning och konsolideringskapital

Balansomslutningen ökade med 21,4 miljarder SEK till 610,6 miljarder SEK. Fondförsäkring och fondsparande svarar för en ökning med 2,7 miljarder SEK och bankverksamheten svarar för en ökning med 14,8 miljarder SEK.

Konsolideringskapitalet uppgick till 37 236 (37 031) MSEK. Sysselsatt kapital i koncernen, som förutom av konsolideringskapitalet består av upplåning för finansiering av investeringar i dotterbolag, uppgick till 51,5 (45,6) miljarder SEK. Av dessa medel avser 47,1 (41,4) miljarder SEK kärnverksamheten medan 4,4 miljarder SEK avser finansiering av Skandias andel av skadeförsäkringsverksamheten i If. Upplåning för förvärvet av Bankhall ingår ej i sysselsatt kapital.

Upplåning och likviditet

Kassaflödet från den löpande verksamheten förbättrades under året med 2,7 miljarder SEK. Inkomster i form av avgifter från kunder, baserade på premier men framförallt tillgångar under förvaltning, har fortsatt att öka, vilket förbättrar kassaflödet med 0,9 miljarder SEK. Samtidigt har såväl försäljningskostnader som administrativa kostnader minskat, med 1,2 miljarder SEK respektive 0,9 miljarder SEK. Upplåningen ökade under året med 8,5 miljarder SEK, inklusive medel deponerade för förvärvet av Bankhall. Upplåningen kommer, allt annat lika, att minska med ca 5 miljarder SEK under första halvåret 2002.

Ökningen exklusive Bankhall, ca 5,3 miljarder SEK, förklaras i allt väsentligt av investeringar i intresse- och dotterbolag och i bankverksamheten med ca 2 miljarder SEK, av investeringar i placeringstillgångar på 0,9 miljarder SEK samt av valutakurseffekter på 1,9 miljarder SEK. Kontrakterade outnyttjade kreditfaciliteter uppgår per balansdagen till 9,4 miljarder SEK. I samband med minskningen av upplåningen återgår de outnyttjade kreditfaciliteterna till den tidigare nivån på 13,1 miljarder SEK. Likviditeten är därmed god.

Väsentliga händelser efter årsskiftet If Skadeförsäkring

Den 11 november 2001 meddelades att If Skadeförsäkring går samman med Sampo's skadeförsäkringsrörelse. Erforderliga myndighetstillstånd erhöles i slutet av 2001 och som en följd av detta fullföljdes affären den 2 januari 2002. Detta innebar att Ifs kapitalbas stärktes, bland annat genom ett kapitaltillskott från Skandia med 558 MSEK. För att ytterligare bredda ägandet riktades en nyemission motsvarande ca 1,6 miljarder SEK till Ömse-

sidiga pensionsförsäkringsbolaget Varma-Sampo, som blev ny ägare. Varma-Sampo får därmed en 10,06-procentig ägarandel. Samtidigt sålde Skandia också 10,06 procent av sin ägarandel i If till Skandia Liv på samma villkor som gällde för Varma-Sampo. Försäkringsaktiebolaget Skandias ägande i If uppgår därefter till 19,36 procent.

Bankhall

Den 19 december 2001 meddelades att Skandia lade ett bud på motsvarande 3,2 miljarder SEK på det brittiska företaget Lynx Group plc. och dess dotterbolag Bankhall. Bankhall är en av de största leverantörerna av tjänster till oberoende finansiella rådgivare i Storbritannien. Den 4 februari 2002 meddelades att mer än 90 procent av aktieägarna hade accepterat budet. Därmed är affären säkrad.

Skandia Asset Management

Den 8 januari 2002 meddelades att Skandia säljer enheten för den löpande kapitalförvaltningen, Skandia Asset Management, till Den norske Bank. Köpeskillingen är 3,2 miljarder SEK och reavinsten uppgår till ca 2 miljarder SEK. Affären kräver sedvanliga myndighetstillstånd.

Rating

Moderbolagets och bedömda dotterbolags "ratings" avseende finansiell styrka per den 11 februari 2002 framgår av tabellen nedan.

RATING

Finansiell styrka	Standard & Poor's	Fitch	Japan Rating and Investment Information Inc (R & I)
Moderbolaget		AA-	
American Skandia	A+	AA-	
Pensiones y Cesantias S.A. (Colombia)		COL AAA ¹⁾	
Fiduciaria Skandia S.A. (Colombia)		COL AAA ¹⁾	
Skandia Life Insurance Co. Japan Ltd.			A+

¹⁾ Nationell rating utfärdad av DCR Colombia som verkar under Fitch.

Moderbolaget

Resultatet före bokslutsdispositioner uppgick till -1 917 (3 257) MSEK. Vid sidan av att förvalta koncernens verksamheter bedriver moderbolaget försäkringsverksamhet bestående av grupp- och sjukvårdsförsäkring inom ramen för Lifeline samt mottar återförsäkring från dotterbolag.

Moderbolagets konsolideringskapital uppgick till 12 468 (19 972) MSEK och eget kapital uppgick till 10 290 (11 229) MSEK. Balansomslutningen uppgick till 43 323 (36 703) MSEK.

Utsikter inför 2002

Skandia verkar på en global marknad med goda tillväxtpotentialer. För vägledning om omständigheter som påverkar resultatet i positiv eller negativ riktning hänvisas till avsnitten Riskanalys samt Lönsamhet och resultatmätning.

BALANSRÄKNING I SAMMANDRAG

MSEK 1 000	2001	2000
Tillgångar	31 dec	31 dec ¹⁾
Immateriella tillgångar	1,3	1,3
Investering i lf m.m.	4,5	4,2
Placeringstillgångar ⁴⁾	26,3	24,3
Placeringstillgångar fondförsäkring	503,7	501,0
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar ²⁾	17,9	22,7
Tillgångar i bank och finansbolag	32,4	17,6
Fordringar	4,4	4,6
Materiella tillgångar	0,8	0,7
Kassa och bank	4,6	3,1
Övriga tillgångar	0,5	0,0
Förutbetalda anskaffningskostnader ^{2) 3)}	13,1	7,9
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1,1	1,8
Tillgångar	610,6	589,2

¹⁾ Jämförelsetalen för 2000 har omarbetats med hänsyn till inkrämsöverlåtelse av Skandia Marknad till SkandiaBanken.

²⁾ Försäkringstekniska avsättningar netto, efter avdrag för förutbetalda anskaffningskostnader

Livförsäkring	14,2	13,8
Fondförsäkring	463,7	457,6
Skadeförsäkring	0,9	0,9
Totalt	478,8	472,3

³⁾ Koncernens upplåning, exklusive förlagslån i Försäkrings AB Skandia

Upplåning enligt balansräkningen, inklusive efterställda skulder	17,5	9,0
Däruöver upplåning i finansbolag och bank	0,1	0,1
Upplåning brutto	17,6	9,1
Avgår förlagslån i Försäkrings AB Skandia	-0,2	-1,4
Upplåning netto	17,4	7,7

Eget kapital, avsättningar och skulder	2001	2000
	31 dec	31 dec ¹⁾
Eget kapital	20,5	20,7
Minoritetsintressen	0,0	0,0
Efterställda skulder ³⁾	0,2	1,4
Försäkringstekniska avsättningar ²⁾	22,1	21,1
Avsättning fondförsäkring ²⁾	487,1	481,7
Skulder i bank och finansbolag ³⁾	29,5	16,3
Uppskjuten skatteskuld	4,7	4,4
Upplåning ³⁾	17,3	7,6
Depåer från återförsäkrare	19,0	24,2
Övriga skulder	6,7	8,4
Återförsäkrarens andel av förutbetalda anskaffningskostnader ²⁾	0,6	0,1
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2,9	3,3
Eget kapital, avsättningar och skulder	610,6	589,2

⁴⁾ Placeringstillgångar till verkligt värde

Placeringstillgångar enligt balansräkningen	26,3	24,3
Omräkning till verkligt värde	0,7	0,8
Kassa och bank	4,6	3,1
Fondlikvidfordringar netto	0,5	0,0
Upplupna räntetäckter	0,3	0,6
Skuldderivat	-0,1	-0,1
Totalt	32,3	28,7

Varav:

Placeringstillgångar livförsäkring	15,4	15,4
Placeringstillgångar fondförsäkring	8,9	6,8
Placeringstillgångar fondsparande	0,8	0,6
Placeringstillgångar moderbolaget	3,5	4,9
Deponerat för förvärvet av Bankhall	3,2	—
Valutaderivat	0,5	1,0
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	0,0	0,0
Totalt	32,3	28,7

⁵⁾ Förutbetalda anskaffningskostnader

Förutbetalda anskaffningskostnader före CARVM-avdrag	21,9	19,1
CARVM-avdrag*	-8,8	-11,2
Totalt	13,1	7,9

* Se sid 68 not 11 för förklaring.

KONSOLIDERINGSKAPITAL

MSEK	2001	2000
	31 dec	31 dec
Eget kapital	20 538	20 749
Uppskjuten skatt, netto	4 346	4 148
Övervärden fondförsäkringsbestånd efter uppskjuten skatt	12 249	12 019
Övriga övervärden	103	115
Konsolideringskapital	37 236	37 031
Förlagslån	214	1 443
Riskbärande kapital	37 450	38 474

FÖRÄNDRING I KONSOLIDERINGSKAPITAL OCH EGET KAPITAL

MSEK	Konsolideringskapital		Eget kapital	
	2001	2000	2001	2000
	31 dec	31 dec	31 dec	31 dec
Ingående värde vid årets början	37 031	20 749	18 058	18 058
Resultat före skatt	-2 104	-122	3 951	—
Inkomstskatt	505	64	-1 118	—
Förändring övervärden obligationer	-17	—	—	—
Uppskjuten skatt, övervärden i fondförsäkringsbestånd	1 508	—	—	—
Utdelning	-614	-614	-512	—
Omräkningsdifferenser valutakurser	924	458	377	—
Minoriteter	3	3	-7	—
Utgående värde	37 236	20 538	20 749	20 749

SYSSELSATT KAPITAL OCH FINANSIERING

MSEK	2001	2000		2001	2000
	31 dec	31 dec	Finansiering	31 dec	31 dec
Sysselsatt kapital	31 dec	31 dec	Konsolideringskapital	37 236	37 031
Försäkrings- och sparandeprodukter	41 200	36 009	Förlagslån i moderbolaget	214	1 443
Moderbolaget	1 921	3 048	Upplåning ¹⁾	14 056	7 128
Bank och finans	2 831	1 128	Minoritetens andel	41	30
Goodwill	1 181	1 269			
Skadeförsäkring	4 414	4 178			
Totalt	51 547	45 632	Totalt	51 547	45 632

¹⁾ Avser den del av upplåningen som hänförs sig till finansieringen av koncernföretag.

KAPITALAVKASTNING

MSEK	2001	2000
<i>Värdetförändringar</i>		
Obligationer och korta placeringar	51	-19
Aktier	-85	-71
Fastigheter	0	14
Lån	0	17
Summa värdetförändringar	-34	-59
Direktavkastning	146	222
Valutaresultat	35	122
Kapitalavkastning	147	285
Kapitalavkastning överförd till övrig verksamhet	-51	-53
Kapitalavkastning, netto	96	232
Direktavkastningsprocent	2,7	4,4
Totalavkastningsprocent	1,5	3,8

RÖRELSERESULTAT VERKSAMHETER

MSEK	2001	2000
SkandiaBanken ¹⁾	79	109
Asset Management	17	174
Netline ²⁾	15	52
Finansbolag	9	23
Övrigt ³⁾	-175	31
Totalt	-55	389

¹⁾ Resultaten för SkandiaBanken inkluderar resultaten för Skandia Marknad.

²⁾ Jämförelsetalen för 2000 avser endast Lifeline.

³⁾ I Övrigt ingår uppstartskostnader för Skandias nya bank i Schweiz. Banklicens beviljades i juli 2001 och bolaget beräknas vara operativt under 2002.

TILLGÅNGAR UNDER FÖRVALTNING

MSEK	Förvalt av SAM ¹⁾		Förvalt av övriga koncernbolag		Extern förvaltning		Total förvaltning	
	2001 31 dec	2000 31 dec	2001 31 dec	2000 31 dec	2001 31 dec	2000 31 dec	2001 31 dec	2000 31 dec
Fondförsäkring	19 769	18 043			483 902	482 950	503 671	500 993
Fondsparande	126		17 521	14 312	95 621	93 279	113 268	107 591
Placeringsstillgångar i fondförsäkrings- och fondsparandebolag	4 706	650	5 030	6 714			9 736	7 364
Livförsäkring			15 437	15 431			15 437	15 431
Försäkrings- och sparandeprodukter	24 601	18 693	37 988	36 457	579 523	576 229	642 112	631 379
Skandia Liv	261 841	271 443	277	641			262 118	272 084
Moderbolaget	6 740	4 923					6 740	4 923
Fondförvaltning	20 686	18 859					20 686	18 859
Diskretionär förvaltning	48 657	47 209	4 190	1 921			52 847	49 130
Bankinlåning från allmänheten			28 264	15 129			28 264	15 129
Aktieindexobligationer				47				47
Förvaltade tillgångar	362 525	361 127	70 719	54 195	579 523	576 229	1 012 767	991 551

¹⁾ SAM = Skandia Asset Management.

KAPITALFÖRVALTNING/PLACERINGSTILLGÅNGAR

2001	Ingående balans verkligt värde ¹⁾		Netto-investering ²⁾	Värdetförändring ²⁾	Utgående balans verkligt värde ¹⁾		Direktavkastning ³⁾		Totalavkastning ⁴⁾	
	MSEK	%			MSEK	MSEK	MSEK	%	MSEK	%
Obligationer och korta placeringar	3 898	74	1 746	35	5 740	85	71	2,3	106	3,4
Lån	36	1	23	0	60	1	0	0,0	0	1,0
Aktier	1 297	25	-58	-84	924	14	42	4,2	-42	-4,2
Fastigheter	16	0	0	0	16	0	0	0,1	0	0,8
Totalt	5 247	100	1 711	-49	6 740	100	113	2,7	64	1,5

¹⁾ Värden beräknade till balansdagskurs 2001-12-31.

²⁾ Värden beräknade till genomsnittskurs.

³⁾ Vid beräkning av direktavkastning på placeringstillgångar exkluderas kapitalförvaltningskostnader, övriga finansiella intäkter/kostnader samt räntekostnader. I denna beräkning definieras förändring av upplupet anskaffningsvärde som värdetförändring.

⁴⁾ Vid beräkning av totalavkastning på placeringstillgångar inkluderades realiserade värdetförändringar för obligationer och lån.

KONCERNÖVERSIKT - KVARTALSVIS

MSEK	2001 Kv 4	2001 Kv 3	2001 Kv 2	2001 Kv 1	2000 Kv 4
Försäljning					
Fondförsäkring	21 708	20 522	25 445	25 827	31 445
Fondsparande	6 975	7 031	9 824	11 001	12 303
Premieinkomst livförsäkring	381	238	313	344	478
Direktförsäljning fonder	1 562	1 134	3 408	1 457	4 646
Verksamheter	106	93	108	107	107
Summa försäljning	30 732	29 018	39 098	38 736	48 979
Resultatsammandrag					
Fondförsäkring	1 379	736	1 349	877	1 614
Fondsparande	-18	-42	19	13	-41
Livförsäkring	25	28	24	34	54
Kapitalavkastning	80	-21	58	-21	-100
Verksamheter	-83	27	-1	2	114
Koncernens kostnader	-133	-124	-111	-101	-138
Operativt resultat	1 250	604	1 338	804	1 503
Finansiella effekter fondförsäkring	2 347	-4 342	257	-3 347	-1 014
Rörelseresultat kärnverksamheter	3 597	-3 738	1 595	-2 543	489
Rörelseresultat skadeförsäkring	0	-654	84	-445	-354
Jämförelsestörande poster	—	—	—	—	2 471
Rörelseresultat	3 597	-4 392	1 679	-2 988	2 606

Försäkrings- och sparandeprodukter

Fondförsäkring, fondsparande och livförsäkring

Skandias mål är att bli marknadsledande inom globalt sparande. Med ett stort urval av produkter och tjänster erbjuder vi våra kunder flexibla och skräddarsydda lösningar för deras finansiella behov.

Långsiktiga sparprodukter kan se olika ut i olika länder eftersom de är marknadsspecifika och beroende av regler, skatter och andra lokala marknadsförhållanden. Skandia bedriver verksamhet i 25 länder. Skandias produkter är fondförsäkring, fondsparande och viss traditionell livförsäkring. På den nordiska marknaden för traditionell livförsäkring är Skandia Liv en viktig aktör. Skandia Liv drivs enligt ömsesidiga principer (för ytterligare information se sid 81-83).

Skandias produkter används först och främst för långsiktigt sparande. Det är förpackningen av produkten och vår förmåga att bygga långsiktiga relationer som ger oss våra konkurrensfördelar.

American Skandia har under året anpassat sitt produktutbud till en mindre riskbenägen marknad och flera nya produkter har lanserats. I Japan är misstron stor mot de traditionella livförsäkringsbolagen och försäljningen av fondförsäkring har därför ökat. Även i Tyskland ökar försäljningen, bl.a. med anledning av den pensionsreform som kommer att genomföras under 2002. En relativt ny

marknad för Skandia är Chile. Skandia introducerade Chiles första fondförsäkringsprodukt under året tillsammans med det chilenska försäkringsbolaget EuroAmerica. Under 2001 påbörjades försäljning i Australien, en mogen marknad där Skandia utgör ett intressant alternativ. Skandia har även ansökt om att starta ett livförsäkringsbolag i Kina. Under 2002 kommer försäljning att starta i Frankrike och Portugal.

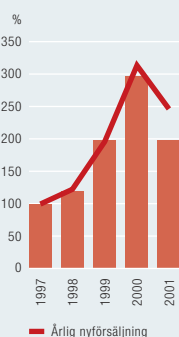
Marknader

USA

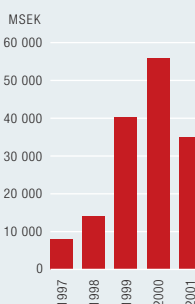
2001 var ett svårt år för långsiktigt sparande i USA. Den nedgång i aktiemarknaderna som inleddes 2000 och som fortsatte under 2001 påverkade både försäljningen och värdet på förvaltade tillgångar. Trots att Skandia drabbades hårt av nedgången kunde bolaget behålla sin starka marknadsposition när det gäller försäljning genom s.k. financial planners. Denna kanal svarar för mer än 70 procent av bolagets försäljning. Bolagets högsta prioritet har under perioden varit att anpassa sitt produktutbud till en mindre riskbenägen marknad.

Skandia förstärkte sitt innovativa försprång genom att erbjuda aktierelaterade produkter med olika former av skydd och riskminimering. Ett exempel är "Guaranteed

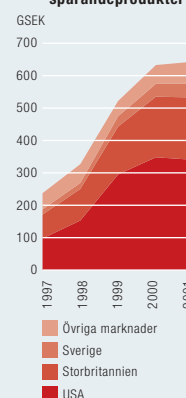
FÖRSÄLJNING FOND-FÖRSÄKRING

FÖRSÄLJNING FONDSPARANDE

TILLGÅNGAR UNDER FÖRVALTNING PER LAND
Försäkrings- och sparandeprodukter

Börsklimatet påverkade försäljningen av engångsbetalda produkter både inom fondförsäkring och fondsparande negativt. Den ökande försäljningen av produkter med årlig premie inom fondförsäkring gjorde ändå 2001 till det näst bästa försäljningsåret i Skandias historia.

Trots nedgången på de finansiella marknaderna ligger tillgångar under förvaltning i nivå med föregående år, tack vare ett fortsatt positivt nettointflöde.

Return Option" ("GRO"), där kunden kan välja att en viss andel av tillgångarna automatiskt byts mot räntebärande placeringar vid en eventuell nedgång i aktiemarknaderna, för att skydda det insatta kapitalet. Produkten har rönt stor framgång och haft en snabb tillväxt, och redan sju månader efter introduktionen motsvarade den 18 procent av försäljningen.

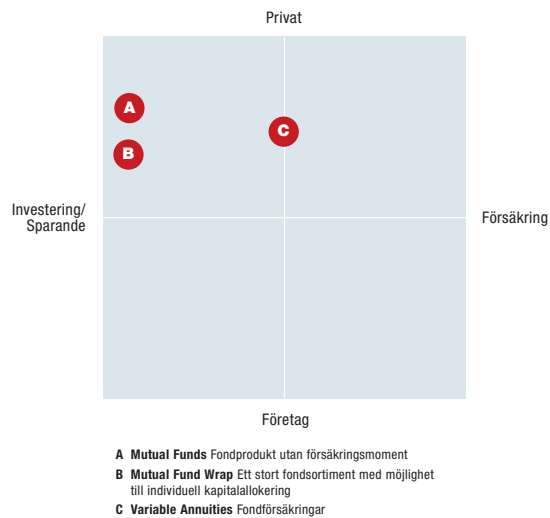
Andra produktnyheter är bland annat "Enhanced Beneficiary Protection" och "Plus40", som ska lindra skatteeffekten vid dödsfall. American Skandia har också utformat produkter för att möta behoven hos de finansiella rådgivarna. Ett exempel är APEX, som har en lägre initial provision men en mer generös provision under avtalets löptid, vilket möjliggör för rådgivaren att få en jämnare inkomstström. De nya produkterna, tillsammans med den Variable Annuity-produkt i ny förpackning som lanseras i början av 2002, förväntas utgöra mer än 60 procent av bolagets nyförsäljning.

Skandia utökade sitt sortiment av Variable Annuity- och Mutual Fund-produkter med flera fonder med aktier som anses lågt värderade samt ett urval av riskhanteringsverktyg såsom den tidigare nämnda produkten "GRO". Förändringen i investerarnas syn på aktiemarknaden avspeglar sig i Skandias fondutbud för Variable Annuities, där andelen tillväxtfonder har minskat med över 20 procent. Omfördelningen har fått genomslag i fondernas avkastning, som nu närmare följer förändringar på S&P 500.

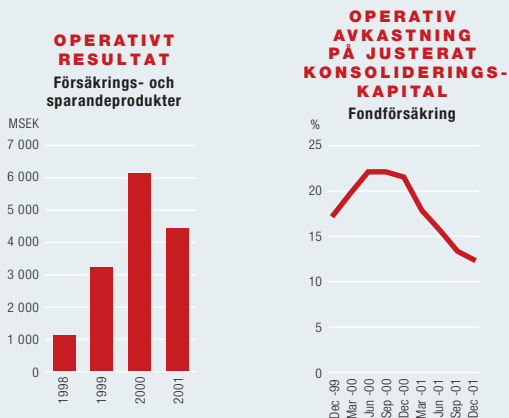
Skandia är ett av de första större försäkringsbolagen som kan erbjuda en "§529 Plan", en attraktiv produkt som används i första hand för sparande till barnens framtida utbildning.

På fondsparandeområdet lanserades också ett Mutual Fund Wrap-program om ca 200 fonder, där kunden kan göra sina placeringar enligt rekommendationer från fem olika, välrenommerade finansstrategier.

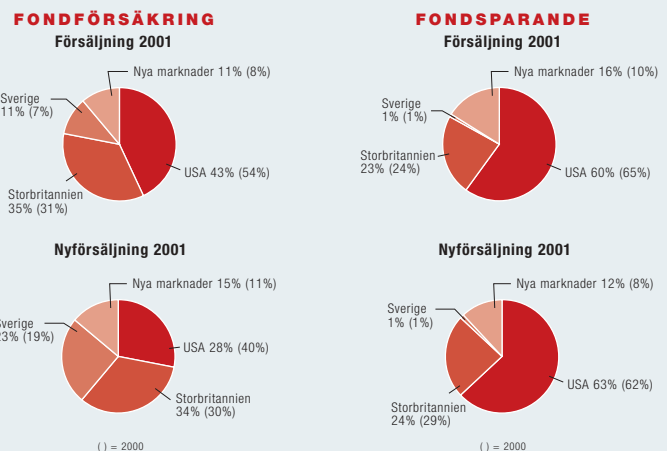
PRODUKTER I USA

Skandia har också genomfört ett åtgärdsprogram för att sänka sina kostnader för den löpande verksamheten. Genom att utveckla internetjänster för transaktioner inom Variable Annuities har Skandia dels förbättrat service-nivån, dels minskat risken för felhantering. Personalminskningar har under året genomförts i två omgångar, vilket reducerat driftskostnaderna till en nivå som är anpassad till det rådande marknadsläget, dock med bibehållen möjlighet att kunna möta en framtida uppgång i försäljningen. Skandia har begränsat sin riskexponering genom att undvika alltför vittgående garantier och ersättningar vid dödsfall som vissa andra aktörer på marknaden har infört för att öka sin försäljning.

Det hårda börsklimatet påverkade det operativa resultatet såväl som avkastningen.

Den geografiska breddningen av verksamheten avspeglas i en allt jämnare fördelning av nyförsäljningen mellan länderna, framförallt avseende fondförsäkring.

Storbritannien

2001 var ett framgångsrikt år för Skandia i Storbritannien, trots osäkerheten på de finansiella marknaderna. På den brittiska marknaden var antalet tecknade liv- och pensionsavtal i stort sett i nivå med 2000, även om den markanta ökningen av avtal med flerårspremie inte kunde kompensera för nedgången i engångsbetalda premier.

Skandias brittiska dotterbolag är aktiva på mer än 30 geografiska marknader både lokalt och på offshoremarknaden, inom pensions-, fondsparande- och försäkrings-skyddsområdena. Storbritannien är fortsatt den enskilt största marknaden, och två tredjedelar av vinsten genereras här. Skandia har ambitionen att tillföra kunderna ett mervärde och valmöjligheter, genom att erbjuda innovativa produkter som rekommenderas av oberoende fonrådgivare. Försäljningen av pensionsprodukter ökade mest under 2001, vilket kan ses som en bekräftelse på riktigheten i beslutet att undvika "stakeholder pension products" med låga marginaler. Skandia behöll sin position som en av de tio största aktörerna på den brittiska liv- och pensionsmarknaden. För att stå emot den ökande konkurrensen från fondmarknadsplatser togs beslutet att ändra avgiftsstrukturen vid halvårsskiftet för att öka förvaltade tillgångar. Marknadsandelen för fondprodukter distribuerade av IFAs (oberoende finansiella rådgivare) uppgick till 12 procent i december 2001.

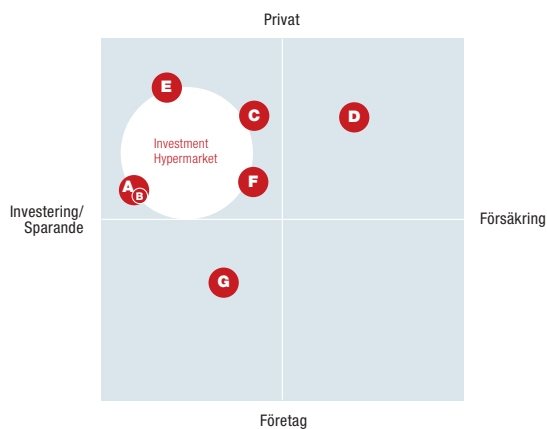
Flera nya produkter och tjänster lanserades under 2001, med en början i januari då "Skandia Protect life cover" introducerades. Produktens flexibla struktur och innovativa särdrag, samt tillägget av ett livförsäkringsskydd i maj, gjorde att den fick utmärkelsen "Most Innovative New Product" i The Health Insurance Award. I april lanserades "MultiPension" som svar på regelförändringar och marknadstrender, vilket ledde till en stark försäljning av pensionsprodukter.

På e-handelsområdet togs två banbrytande initiativ under året. Det första var "My MultiFundshop", ett "white-label"-erbjudande som tillåter de oberoende rådgivarna att skapa fondmarknadsplatser under eget namn. Här kan de genom en enkel femstegsprocess marknadsföra Skandias samlade fondprodukter.

I december lanserade Skandia "My MultiManager", Storbritanniens första "investment hypermarket". My MultiManager är ett kraftfullt verktyg som tillåter en flexibel portföljförvaltning tvärsöver produkter, fonder och kundsegment. Detta har ändrat marknadens utseende när det gäller rådgivningsbaserade finansiella produkter, och har, tillsammans med ett brett fondutbud, gett Skandia ett för-språng i förhållande till traditionella fondmarknadsplatser.

Royal Skandia, offshore-bolaget med huvudkontor på Isle of Man, såg en avmattning i engångsbetalda premier medan försäljningen av produkter med flerårspremie fortsatte att stiga, samtidigt som investerare efterfrågade minskade risknivåer i placeringarna. För att fylla ett gap på marknaden lanserade Royal Skandia en ny placeringsprodukt riktad mot personer bosatta i utlandet. Den nya "Managed Capital Account" tillåter investerare att göra engångsinbetalningar såväl som regelbundna insättningar, vilka inte behöver knytas till en specifik tidsperiod eller premienivå.

PRODUKTER I STORBRIANNIEN

A MultiSA/MultiPEP/MultiFund Fondsparande utan försäkringsinslag

B Fund Supermarket Ett urval fonder från olika förvaltare

C Individual pensions Individuella pensionslösningar

D Critical illness & life cover Livförsäkringsplan som betalar ersättning vid diagnos om livshotande sjukdom eller vid dödsfall/**Long Term Care** Försäkringsform som ger ersättning för vårdkostnader

E Offshore investments Investeringar som placeras i annat land än kundens hemland

F Personal savings Fondförsäkring

G Group pensions Tjänstepensionsparande

Investment Hypermarket Internetverktyg som ger rådgivarna möjlighet att ha en överblick över kundens samtliga investeringar

Skandia Life förblev ledande på fondförsäkringsmarknaderna i både Norge och Finland, även om de sämre marknadsförutsättningarna medförde att fondförsäkring totalt sett minskade på dessa marknader jämfört med 2000.

I Norge dominerar engångsbetalda försäkringar, varför 2001 blev ett besvärligt år. Skandia Life Norge behöll en stark ställning på fondförsäkringsmarknaden totalt sett under 2001 och etablerade samarbeten med ett antal nya distributörer, vilket säkrar en god position för framtiden.

Finland har visat en större förmåga att stå emot de svåra marknadsförhållandena genom sin blandning av flerårsavtal och engångsbetalda affärer.

Skandia är den ledande producenten till distributionskanalen oberoende finansiella rådgivare. Denna ställning förstärktes ytterligare genom förvärvet av Bankhall, en av de största leverantörerna av marknadsstöd till denna kanal i Storbritannien. I januari 2002 tillkännagav de brittiska tillsynsmyndigheterna sin avsikt att undanröja den s.k. polariseringen, som har inneburit att rådgivare haft olika status. Rådgivarna är idag antingen oberoende – dvs. de kan rekommendera produkter från samtliga leverantörer på marknaden – eller bundna – dvs. anslutna endast till en leverantör. Enligt det nya förslaget kan en rådgivare verka som "Independent Adviser" som rekommenderar produktlösningar från samtliga leverantörer mot en avgift från kunden. Alternativt kan rådgivaren välja att verka som en "Approved Financial Adviser" som är ansluten till några utvalda leverantörer och får ersättning i form av provision från dessa. Skandia är väl positionerat att dra fördel av den förändring och de omfattande tillväxtpöjligheter som sker på den brittiska marknaden.

Marknadsföring och marknadsstöd

Marknadsföring gentemot de oberoende distributörerna sker genom en egen säljstödsorganisation. I USA kallas dessa wholesalers. Marknadsstödsfunktionen ger distributörerna service och support på hög teknisk nivå. Det innefattar allt från personliga besök, seminarier och utbildningsdagar till verktyg för portfölj- och fondanalys.

Sverige

Den svenska sparmarknaden domineras av fem aktörer: Skandia och de fyra storbankerna. Mätt som andel av de svenska hushållens totalt förvaltade sparkapital är Skandia, dvs. SkandiaLink, Skandia Liv och SkandiaBanken sammantaget, det tredje största bolaget på den svenska sparmarknaden. På fond- och livförsäkringsmarknaden är Skandia marknadsledande.

Avregleringen av den svenska pensionsmarknaden har bidragit till ett ökat fokus och intresse för långsiktigt sparande i fonder. De senaste två årens negativa trend på den globala aktiemarknaden har påverkat spararnas intresse för aktiesparande, men vändningen i marknaden under hösten 2001 blev också en vändning för svenskens vilja att investera i aktierelaterade produkter.

Skandias andel av den svenska fondförsäkringsmarknaden ökade under året med 4,1 procent och var 32,7 procent per december 2001. En bidragande orsak till den ökade marknadsandelen är en positiv utveckling av försäljningen av produkter inom företagssegmentet, där framför allt avtal med flerårspremier haft en god utveckling.

Skandia erbjuder ett brett sortiment av långsiktiga sparprodukter, såsom pensionsförsäkringar, kapitalförsäkringar, tjänstepension och investering i fonder. Skandia samarbetar med 15 utvalda svenska och utländska fondbolag och erbjuder ett 70-tal fonder. Fondförvaltarna och fonderna som erbjuds handplockas genom en urvalsprocess där såväl kvantitativa som kvalitativa aspekter vägs in.

Försäljningen av fondförsäkring sker via fem olika kanaler: försäkringsmäklare, SkandiaBanken, allianser såsom fristående banker, franchisetagare i Skandia samt direkt från SkandiaLink. Skandia arbetar aktivt för att stödja distributörer i deras arbete genom kampanjer, utbildning och information. SkandiaLink utnämndes för andra året i rad till "Årets fondförsäkringsbolag" av Svenska Försäkringsmäklarens förening.

Skandia erbjuder konkurrenskraftiga produkter och har en stark distributionskraft inom både privat- och företags-

segmentet. Skandia har satsat på försäljning av såväl engångsbetalda produkter som produkter med flerårspremier. Denna satsning medför en god riskspridning. Detta visade sig tydligt under åren 1999-2001. I den uppåtgående aktiemarknaden under 1999 och de första månaderna 2000 ökade privata engångsbetalda försäkringar kraftigt för att sedan minska i den nedåtgående marknaden som följde fram till oktober 2001. I denna nedåtgående marknad ökade i stället försäljningen av företagsprodukter med flerårspremier. Skandia har på en volatil marknad ökat sin marknadsandel inom fondförsäkring tre år i rad. Skandias andel av nettoflödet på den svenska fondmarknaden har under de senaste tre åren ökat från 9,6 procent till 18,3 procent.

Kunder och distributörer har framförallt efterfrågat finansiell rådgivning. För att tillmötesgå önskemålen har SkandiaLink skapat två fondportföljer som en tilläggs-tjänst för de kunder som önskar hjälp med sina placeringar. De två portföljerna som har olika risknivå innehåller upp till 20 fonder och sätts samman av SkandiaLinks förvaltningsteam, samma team som löpande utvärderar alla fonder och förvaltare i SkandiaLinks sortiment. Skandia kommer under 2002 att satsa på ökat stöd till distributörer med finansiell rådgivning.

Under 2001 genomfördes flera större aktiviteter för att förbättra SkandiaLinks service. Bland annat inleddes arbetet med att skapa möjlighet för kunden att ha kvar sitt innehav i fonder även under utbetalningstiden. Även SkandiaLinks hemsida förbättrades.

Spanien

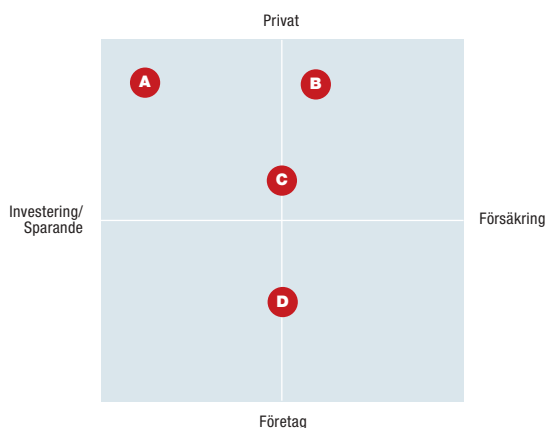
Mer än 70 procent av alla livförsäkringar i Spanien säljs via banker. Skandia har alltsedan starten sålt sina produkter genom olika sparbanker. Produkterna har burit sparbankernas namn och skräddarsytt för varje bank. Under senare år har även privata banker inkluderats bland distributionskanalerna och under 2001 har detta fortsatt och banker som JP Morgan Chase har tillkommit bland distributörerna.

Skandias affärsmodell har anpassats till de lokala behoven, bl.a. genom satsning på fondkonceptet "managing the manager" och på dynamiska säljstödsvärtyg. Man har även lyckats integrera administrationen, säljstödsvärtygen och bankernas egna system. Detta har uppfattats som en intressant lösning för de spanska bankerna.

Skandias produktutbud i Spanien omfattar: fondförsäkring, pensionsfonder, administration åt andra försäkringsbolag samt traditionell livförsäkring. För de tre förstnämnda produktgrenarna står inte Skandia någon investeringsrisk och dessa tre har vuxit från 67 procent av nyförsäljningen 1999 till 90 procent av nyförsäljningen 2001.

Under året har Skandia i Spanien ändrat namn till Skandia Vida från Intercaser, som bolaget hetat sedan starten 1980.

PRODUKTER I SVERIGE

- A **Fondtorg** Sparande i fonder
- B **Pensionsförsäkring** Avdragsgillt privat pensionssparande i fonder
- C **Kapitalförsäkring** Fondsparande med inkomstskattefri utbetalning, används ofta för generationsskifteslösningar
- D **Tjänstepensioner** Företagspensionsplaner, ofta enligt kollektivavtal

Italien

På samma sätt som i Spanien säljs Skandias produkter i Italien via olika banker, idag mer än 200 stycken. Banken får av Skandia en skräddarsydd produkt som säljs i bankens namn genom kontorsnätet.

Under året har Skandia även börjat sälja genom det mäklarnätverk som tillhör Banca Sanpaolo, en av de största bankerna i Italien. Detta första steg i att diversifiera distributionen har varit lyckosamt och skall utvecklas vidare.

Från och med den första januari 2001 ändrades skattelagstiftningen i Italien och de skattemässiga fördelarna för fondförsäkring försvann. I och med de negativa aktie-marknaderna 2001 föll även intresset att investera större engångsbelopp, vilket tidigare hade varit det normala beteendet på den italienska sparmarknaden. Dessa två faktorer gjorde att Skandia tidigt under 2001 började göra förändringar i produkterna. Produkter infördes där premierna kunde betalas löpande och inte enbart som engångspremie. Samtidigt utnyttjade man de paketeringsfördelar som fortfarande finns och bland annat introducerades en produkt med ca 500 fonder.

Skattereformen 2001 innebär att Skandia nu kan sälja fondförsäkring som en del av en pensionsplan. Detta medför att en ny, växande marknad blivit tillgänglig.

Colombia

Skandia i Colombia fokuserar framförallt på olika typer av lokala pensionsprodukter, både inom det privata pensionssystemet och inom kompletterande pensionsprodukter. Dessa pensionsprodukter står idag för drygt 90 procent av tillgångarna under förvaltning.

Eftersom oberoende mäklare inte existerar i Colombia har Skandia valt att bygga upp sin distributionskanal via ett system som kallas "Master Franchise". Skandia hjälper på detta sätt fram nya oberoende mäklare genom att ta vissa kostnader i början för att därefter gå över till ett helt provisionsbaserat system. Internetbaserade säljstödslösningar har tagits fram för mäklarna, samtidigt som Skandia ger slutkunden tillgång till sin egen försäkring via Internet.

Marknadsandelen inom det privata pensionssystemet uppgick till 10 procent.

Tyskland

Den tyska sparmarknaden har haft en stark tillväxt under senare år. Tillväxten har till stor del sin grund i att den tyska befolkningen börjat välja aktier som investeringsform. Den nya pensionsreform som gäller från och med den 1 januari 2002 innebär stora fördelar för Skandia genom:

- ökat fokus på rådgivning
- ökad medvetenhet hos den tyska befolkningen om att staten i framtiden bara kommer att betala ut 64-67 procent av nettolönen i pension, vilket kommer att öka behovet av eget sparande
- fokus på tjänstepensioner. Idag har endast 20 procent av de anställda inom den privata sektorn någon form av tjänstepension

2001 var ett starkt år för fondförsäkringsprodukter.

Skandia har också lyckats stärka sin position på tjänstepensionsmarknaden, där man har inriktat sin fondprodukt på sparande som är fem år eller längre, samt integrerat ett sjukdomsskydd med sina produkter.

Under året har nio nya produkter lanserats och Skandia har positionerat sig som ledare inom konceptet "managing the manager".

Inom fondförsäkring har Skandia haft en starkare tillväxt än marknaden under 19 av de senaste 28 månaderna. Marknadsandelen ökade från 2,1 procent i januari 2000 till 3,9 procent i december 2001 och Skandia rankas som nummer åtta av 70 aktörer på fondförsäkringsmarknaden. Nyförsäljningen ökade med 25 procent i lokal valuta under 2001 jämfört med föregående år.

På distributionssidan arbetar Skandia både med oberoende mäklare och banker. Under året ökade antalet oberoende mäklare med 600 och i slutet av året var antalet producerande mäklare ca 3 500. För att förbättra stödet till denna grupp har antalet "wholesalers" utökats under året från 13 till 25. I slutet av året ingick Skandia ett försäljningssamarbete med Crédit Suisse, ett viktigt steg på vägen för Skandia att utöka sin försäljning via banker.

Japan

De senaste årens finansiella kris och låga räntenivå har lett till att flera stora traditionella försäkringsbolag har gått i konkurs p.g.a. att de inte kunnat betala de utlovade räntegarantierna till kunderna. Följden har blivit att Skandias satsning på fondförsäkring utan räntegarantier har kommit i fokus som ett positivt och intressant alternativ för kunden.

Antalet försäkringsagenter som säljer Skandias produkter har ökat till ca 11 100. Flera finansiella institutioner har också börjat sälja Skandias produkter under 2001. Merrill Lynch har redan tidigare varit Skandias distributör och under hösten har även Japans näst största aktiemäklarfirma, Daiwa Securities, samt den tredje största, Nikko Securities, börjat sälja Skandias Variable Annuity-produkt.

I april godkände myndigheterna möjligheten att sälja livförsäkring genom banker. Detta bedöms kunna ge ytterligare goda möjligheter för Skandia i Japan. Kombinerat detta med det faktum att Japan tillsammans med USA är den största livförsäkringsmarknaden i världen samt att över 50 procent av japanernas tillgångar ligger på bankkonton, ser framtiden lovande ut.

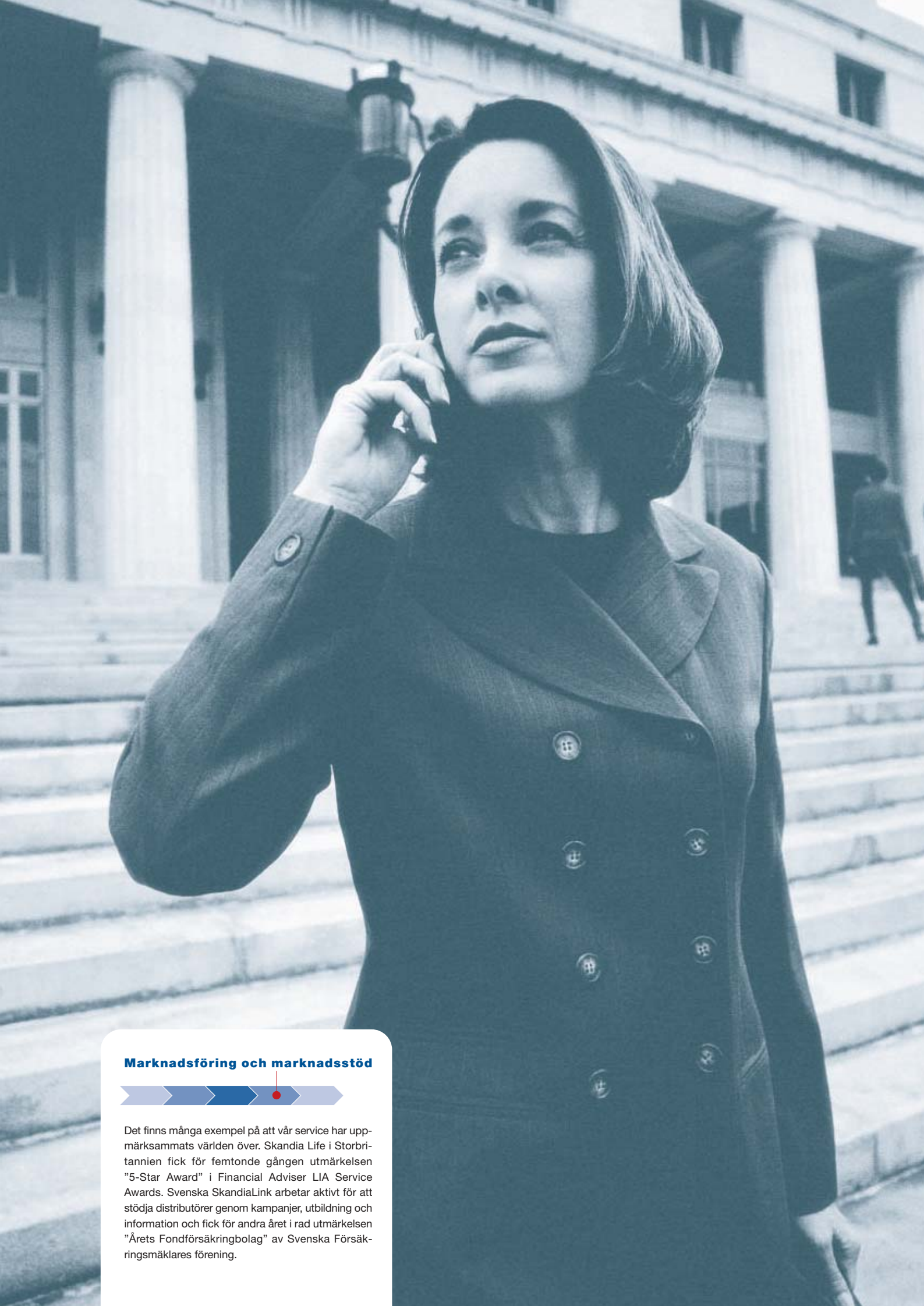
Schweiz

Skandia i Schweiz säljer både fondförsäkringar och fondsparprodukter utan försäkringsskydd. Drygt två tredjedelar av den totala försäljningen avsåg fondförsäkring.

Skandia Leben verkar både på den lokala schweiziska marknaden samt på utländska marknader. Av nyförsäljningen av fondförsäkringsprodukter under 2001 såldes ca 70 procent till den schweiziska marknaden. Försäljningen av rena fondsparprodukter skedde under 2001 enbart på den schweiziska marknaden.

Under året har en viss förskjutning i produktmixen från engångsbetalda produkter till produkter med löpande

Marknadsföring och marknadsstöd

Det finns många exempel på att vår service har uppmärksammats världen över. Skandia Life i Storbritannien fick för femtonde gången utmärkelsen "5-Star Award" i Financial Adviser LIA Service Awards. Svenska SkandiaLink arbetar aktivt för att stödja distributörer genom kampanjer, utbildning och information och fick för andra året i rad utmärkelsen "Årets Fondförsäkringbolag" av Svenska Försäkringsmäklares förening.

premier skett. Det beror bland annat på den rådande marknadssituationen men även på en vilja från Skandias sida att minska volatiliteten i premieinkomsterna. Detta har lett till att försäljningen under 2001 minskade med 20 procent i lokal valuta medan nyförsäljningen för fondförsäkringsprodukter endast minskade med 4 procent jämfört med år 2000.

Marknadsandelen har stadigt gått uppåt och i mitten av 2001 var Skandia rankat som nummer tre i nyförsäljning av fondförsäkringsprodukter efter Generali och Swiss Life.

Under året har även distributionskapaciteten ökat. Idag säljer ca 450 mäklarbolag Skandias produkter, vilket motsvarar ca 1 800 mäklare.

Österrike

I Österrike säljer Skandia sina produkter via olika typer av mäklarbolag. Under de senaste åren har konkurrensen hårdnat, men Skandia behåller sin plats som marknadsledare inom fondförsäkring. Under 2001 har Österrikes regering tagit ett första steg mot en förbättring av tjänstepensionssystemet. Skandia har i detta marknadssegment en intressant position inför framtiden.

Under 2001 har Skandia fokuserat på produktutveckling och lanserat tre nya produkter. Den första produkten var en fondförsäkring inriktad på sparande för barns utbildning, "Skandia Teddy Cool". Den andra som lanserades var en produkt med fondförsäkringsbaserad utbetalning, "Skandia Sweet Life", och den tredje en garanterad produkt utan livförsäkringskydd, "Skandia Blue Sheep". Det positiva gensvaret på de nya produkterna samt ett intensifierat marknadsstöd har gett Skandia ökad nyförsäljning med 28 procent i lokal valuta under året.

Mexiko

I Mexiko finns ett starkt ökande intresse i att spara i aktier och aktiefonder. Skandia säljer produkter till både privatpersoner och företag genom olika typer av tjänstepensionslösningar och kompletterande sparande. Framgångarna på tjänstepensionssidan beror till stor del på det IT-stöd som man gett företagen.

Under året har myndigheterna bestämt att det under 2002 skall bli tillåtet att sälja internationella fonder i Mexiko, något som är positivt för Skandia.

Danmark

Hittills har Skandia verkat enbart på tjänstepensionsmarknaden i Danmark. Detta har varit lyckosamt och Skandia har idag en marknadsandel inom fondförsäkring på 21 procent. Höga räntegarantier för traditionella produkter har gjort att flera stora försäkringsbolag har problem, medan fondförsäkringsbolag såsom Skandia är ett intressant alternativ. Under året har två ledande mäklarbolag rankat bolaget SkandiaLink som den bästa leverantören på den danska marknaden.

Chile

Skandias första verksamhetsår i Chile har varit starkt. Skandia har tre olika typer av försäljningskanaler: mäklarhus, Skandia Master Franchises (som i Colombia), samt finansiella institutioner. Den största delen av försäljningen har hittills skett via mäklarhusen. För finansiella institutioner kan Skandia göra skraddarsydd lösningar som snabbt kan implementeras.

En ny pensionslag kommer att träda ikraft i mars 2002, vilket ger Skandia en intressant position på den chilenska marknaden.

Polen

I Polen ligger 95 procent av sparandet i olika typer av bankkonton och bankcertifikat. Det finns således ett stort utrymme för aktierelaterat sparande framöver, framförallt med tanke på Polens planerade EU-inträde. Skandia har funnits två år på den polska marknaden och produkten som säljs är framförallt en löpande betald fondförsäkring med drygt 20 olika fondalternativ. Enligt polsk lag får inte internationella fonder inkluderas i polska produkter.

Skandia jobbar med ca 200 mäklarhus som i sin tur har totalt ca 3 000 anställda. Detta har också visat sig i försäljningen som ökat med 210 procent i lokal valuta jämfört med året innan. Skandia är rankat som nummer 12 av 35 bolag.

Australien

Australien är en marknad som domineras av mäklardistribution. Med konceptet "managing the manager" har Skandia utvecklat en nisch i Australien. Detta har kompletterats med säljstöd med integrerad administration on-line via Internet till mäklarna.

Skandia sålde sina första produkter under juli 2001.

FÖRÄNDRING FÖRVALTADE TILLGÅNGAR I FONDFÖRSÄKRING OCH FONDSPARANDE

MSEK	2001	Utveckling ¹⁾	2000	Utveckling ¹⁾
Fondförsäkring				
Fondförsäkring vid årets början	500 993		424 686	
Försäljning	93 502	+19%	140 224	+33%
Uttag	-49 010	-10%	-40 298	-9%
Värdeförändringar	-85 472	-17%	-59 124	-14%
Valutakurseffekter	43 658	+9%	35 505	+8%
Fondförsäkring vid årets slut	503 671	+1%	500 993	+18%
Övriga placerings-tillgångar	8 886		6 727	
Förvaltade tillgångar vid årets slut	512 557		507 720	
Fondsparande				
Fondsparande vid årets början	107 591		75 143	
Försäljning	34 831	+32%	55 812	+74%
Uttag	-21 837	-20%	-13 167	-18%
Värdeförändringar	-16 910	-16%	-16 950	-23%
Valutakurseffekter	9 593	+9%	6 753	+9%
Fondsparande vid årets slut	113 268	+5%	107 591	+43%
Övriga placerings-tillgångar	850		637	
Förvaltade tillgångar vid årets slut	114 118		108 228	

¹⁾ Utveckling i förhållande till förvaltade tillgångar vid årets början.

FÖRSÄLJNING

MSEK	Fondförsäkring		Fondsparande ¹⁾		Livförsäkring		Totalt	
	2001	2000	2001	2000	2001	2000	2001	2000
USA	40 008	75 357	20 819	36 365			60 827	111 722
Storbritannien	32 515	42 980	8 063	13 349			40 578	56 329
Sverige	10 174	10 145	521	638			10 695	10 783
Spanien	1 193	1 632	1 687	2 237	1 105	1 058	3 985	4 927
Italien	2 640	4 707					2 640	4 707
Colombia			2 392	2 328	108	70	2 500	2 398
Tyskland	1 726	1 216	583	204			2 309	1 420
Japan	1 877	1 049					1 877	1 049
Schweiz	1 255	1 383	603	691			1 858	2 074
Österrike	961	724					961	724
Mexiko	658	571					658	571
Danmark	393	432			63	60	456	492
Övrigt	102	28	163				265	28
Försäljning	93 502	140 224	34 831	55 812	1 276	1 188	129 609	197 224

¹⁾ Spaniens verksamhet avser diskretionär förvaltning.

FÖRSÄLJNING FONDSPARANDE

MSEK	Försäljning		Uttag		Nettoinsättningar	
	2001	2000	2001	2000	2001	2000
USA	20 819	36 365	-16 750	-9 461	4 069	26 904
Storbritannien	8 063	13 349	-1 945	-1 262	6 118	12 087
Övrigt	5 949	6 098	-3 142	-2 444	2 807	3 654
Fondsparande	34 831	55 812	-21 837	-13 167	12 994	42 645

NYTECKNING FONDFÖRSÄKRING

MSEK	Engångspremie		Årlig premie ¹⁾		Årlig nyförsäljning ²⁾	
	2001	2000	2001	2000	2001	2000
USA	39 765	75 145	242	212	4 219	7 727
Storbritannien	25 081	37 505	2 557	1 984	5 065	5 734
Sverige	3 945	5 115	3 144	3 167	3 539	3 679
Spanien	1 171	1 614	70	84	187	245
Italien	2 572	4 707	83		340	471
Tyskland	10	8	527	385	528	386
Japan	1 484	815	164	117	312	199
Schweiz	870	1 109	158	113	245	224
Österrike	174	222	321	218	338	240
Mexiko	658	571			66	57
Danmark	133	289	114	162	127	191
Övrigt	53	18	66	9	72	10
Nyteckning	75 916	127 118	7 446	6 451	15 038	19 163

¹⁾ Löpande premier omräknade till helårstal.

²⁾ Löpande premier omräknade till helårstal plus 1/10 av periodens engångspremie.

TILLGÅNGAR UNDER FÖRVALTNING

MSEK	Fondförsäkring		Fondsparande ¹⁾		Placerings-tillgångar i fond-försäkrings- och fondsparandebolag		Liv-försäkring		Totalt	
	2001	2000	2001	2000	2001	2000	2001	2000	2001	2000
	31 dec	31 dec	31 dec	31 dec	31 dec	31 dec	31 dec	31 dec	31 dec	31 dec
USA	274 246	283 134	58 987	60 452	6 158	4 187			339 391	347 773
Storbritannien	159 125	155 865	32 781	30 134	891	933			192 797	186 932
Sverige	40 446	36 397	1 308	951	766	654			42 520	38 002
Spanien	2 943	3 055	9 931	8 457	47	12	15 070	15 125	27 991	26 649
Italien	10 478	9 579			342	320			10 820	9 899
Colombia			7 590	5 855	131	109	367	301	8 088	6 265
Tyskland	2 966	2 134	831	419	231	196			4 028	2 749
Japan	2 428	1 150			584	547			3 012	1 697
Schweiz	7 129	6 955	1 523	1 323	133	87			8 785	8 365
Österrike	2 142	1 634			159	130			2 301	1 764
Mexiko	717	392			40	40			757	432
Danmark	959	677			136	124		5	1 095	806
Övrigt	92	21	317		118	25			527	46
Tillgångar totalt	503 671	500 993	113 268	107 591	9 736	7 364	15 437	15 431	642 112	631 379

¹⁾ Spaniens verksamhet avser diskretionär förvaltning.

OPERATIVT RESULTAT

MSEK	Fondförsäkring		Fondsparande ¹⁾		Livförsäkring		Totalt	
	2001	2000	2001	2000	2001	2000	2001	2000
USA	944	1 907	77	72			1 021	1 979
Storbritannien	1 753	2 363	21	-38			1 774	2 325
Sverige	1 379	1 252	-12	-9			1 367	1 243
Spanien	-35	-5	-5	0	99	67	59	62
Italien	151	117					151	117
Colombia			51	43	9	4	60	47
Tyskland	267	210	-57	-21			210	189
Japan	-91	-33					-91	-33
Schweiz	64	148	3	-2			67	146
Österrike	102	81	1	-3			103	78
Mexiko	-31	-23					-31	-23
Danmark	2	-4			3	12	5	8
Övrigt	-164	13	-107	-30			-271	-17
Operativt resultat	4 341	6 026	-28	12	111	83	4 424	6 121

RÖRELSERESULTAT (INKLUSIVE FINANSIELLA EFFEKTER ²⁾)

MSEK	Fondförsäkring		Fondsparande ¹⁾		Livförsäkring		Totalt		Avkastning på justerat konsolideringskapital % ³⁾	
	2001	2000	2001	2000	2001	2000	2001	2000	2001	2000
USA	-3 616	988	77	72			-3 539	1 060	-26	10
Storbritannien	1 740	2 471	21	-38			1 761	2 433	16	23
Sverige	1 131	1 277	-12	-9			1 119	1 268	25	41
Spanien	-48	-17	-5	0	99	67	46	50	16	5
Italien	14	63					14	63	3	4
Colombia			51	43	9	4	60	47	28	42
Tyskland	221	197	-57	-21			164	176	8	19
Japan	-115	-24					-115	-24	-12	-3
Schweiz	7	115	3	-2			10	113	-3	24
Österrike	113	78	1	-3			114	75	24	25
Mexiko	-31	-23					-31	-23	-83	-56
Danmark	-6	-4			3	12	-3	8	-12	-15
Övrigt	-154	13	-107	-30			-261	-17		
Marknadsanpassad diskonteringsräntesats ⁴⁾		1 038						1 038		
Rörelseresultat, inkl. finansiella effekter ⁴⁾	-744	6 172	-28	12	111	83	-661	6 267	2	18

¹⁾ Spaniens verksamhet avser diskretionär förvaltning.

²⁾ Finansiella effekter avser endast fondförsäkring, då nuvärdet av framtida intäkter ej redovisas för fondsparande eller livförsäkring.

³⁾ Under år 2000 justerades diskonteringsräntan vid beräkning av rörelseresultatet för att närma sig branschpraxis. Denna anpassning gav en positiv engångseffekt på rörelseresultatet på 1 038 MSEK.

⁴⁾ Varav finansieringskostnader:

USA	-893	-778					-893	-778		
Storbritannien	-5	-10	-7				-12	-10		
Colombia			-1	0	0	-1	-1	-1		
Tyskland	-17	-10					-17	-10		
Övrigt	-1	-21	-1				-2	-21		
Totalt	-916	-819	-9	0	0	-1	-925	-820		

⁵⁾ Exklusive effekterna av marknadsanpassad diskonteringsräntesats.

NYFÖRSÄLJNING OCH VINSTMARGINAL, FOND FÖRSÄKRING PER GEOGRAFISKT OMRÅDE

MSEK	Årlig nyförsäljning		Nuvärde av årets nytecknade affär		Vinstmarginal nyförsäljning		
	2001	2000	2001	2000	Nya antaganden ¹⁾		Gamla antaganden ²⁾
					2001	2000	2000
USA	4 219	7 727	-57	1 260	-1,4%	13,6%	16,3%
Storbritannien	5 065	5 734	507	425	10,0%	15,7%	7,4%
Sverige	3 539	3 679	631	329	17,8%	12,5%	8,9%
New Markets	2 215	2 023	300	229	13,5%	14,8%	11,3%
Totalt	15 038	19 163	1 381	2 243	9,2%	14,2%	11,7%

¹⁾ Antaganden vid beräkning av nuvärde av årets nytecknade affär som tillämpas från och med 2001.

²⁾ Antaganden vid beräkning av nuvärde av årets nytecknade affär som använts under 2000.

RESULTATANALYS FOND FÖRSÄKRING

MSEK	2001	2000
Total årlig nyförsäljning ¹⁾	15 038	19 163
Nuvärde av årets nytecknade affär	1 381	2 243
Avkastning på värdet av ingångna avtal tidigare år	3 095	2 629
Utfall jämfört med operativa antaganden	361	174
Förändring i operativa antaganden	600	1 809
Mervärde från verksamheten	5 437	6 855
Etableringar och övriga omkostnader	-180	-10
Finansieringskostnader	-916	-819
Operativt resultat	4 341	6 026
Finansiella effekter ²⁾	-5 085	146
Rörelseresultat fondförsäkring	-744	6 172
Vinstmarginal, nyförsäljning ³⁾	9,2%	11,7%
Operativ avkastning på justerat konsolideringskapital	12%	21%
Operativt resultat/ Genomsnittliga förvaltningskostnader	0,9%	1,3%

¹⁾ Löpande premier omräknade till helårstal plus 1/10 av periodens engångspremie.

²⁾ Effekten på nuvärdet av framtida intäkter till följd av att förändringen på de finansiella marknaderna skiljer sig från antaganden om fondtillväxt och ränteläge. År 2000 inkluderar en justering av diskonteringsräntan vid beräkning av rörelseresultatet för att närma sig branschpraxis. Denna anpassning gav en positiv engångseffekt på rörelseresultatet på 1 038 MSEK.

³⁾ Nuvärdet av årets nytecknade affär i förhållande till total årlig nyförsäljning.

Skandia Asset Management

Försäljningen av Skandia Asset Management

Som ett led i Skandias strategi att bli en renodlad långsiktig sparverksamhet fattades i början av januari 2002 beslut om försäljning av Skandia Asset Management (SAM) till Den norske Bank (DnB). Affären innebär att SAMs förvaltningsverksamhet samordnas med förvaltningsverksamheten inom DnB och att en starkare nordensbaserad förvaltare etableras.

Bakgrund

Under senare år har marknaden för kapitalförvaltning förändrats snabbt. Marginalerna för förvaltarna är pressade och stordrift har blivit viktigare. Samtidigt sker en förskjutning mot vad som Skandia bedömer är den strategiskt viktiga delen i förvaltningen, att definiera förvaltningsuppdraget – att bestämma placeringsinriktning och principer i förvaltningen. Skandias affärsidé är att vara ett globalt sparandeföretag. En av kärnkompetenserna är att upphandla, formulera strategier för och följa upp kapitalförvaltning. Skandia är i dag världens största köpare av kapitalförvaltning och är förvissad om att det är bättre att vara världsbäst på att utvärdera, upphandla och följa upp förvaltare än att vara en liten intern förvaltare.

Det är mot denna bakgrund som Skandia har sålt sin interna löpande kapitalförvaltning till Den norske Bank. DnBs strategi är att från en stark nordisk bas växa internationellt inom kapitalförvaltning.

Kunder och anställda

För kunder till Skandia Liv, fondandelsägare i Skandia och Carlson fonder samt institutionella kunder inom Carlson Investment Management, innebär den nya förvaltnings-

organisationen inga förändringar. Kundrelationen och kundansvaret för Skandia Livs och Skandia Fonders kunder förblir oförändrat hos Skandia. Förvaltningen kommer dag ett att som tidigare utföras av samma personal. I det längre perspektivet skapas förbättrade möjligheter att utveckla och förstärka den löpande förvaltningsorganisationen vilket skapar bättre förutsättningar för goda förvaltningsresultat. Detta gynnar både kunder och anställda.

Ny struktur

Försäljningen av SAM innebär att den löpande kapitalförvaltningen av merparten av Skandia Livs, Skandia Fonders och Carlson Fonders tillgångar kommer att skötas av den nya förvaltningsorganisationen inom DnB. SAMs institutionella verksamhet med varumärket Carlson Investment Management och Carlson Fonder säljs i sin helhet. Av totala tillgångar om 363 miljarder SEK som idag förvaltas av SAM kommer 284 miljarder SEK att förvaltas av DnB.

Inom Skandia Liv behålls förvaltningen av fastigheter, onoterade aktier samt strategiska innehav. Förvaltningen av privatpersoners portföljer, Carlson Privat, kommer, liksom Skandia Fonder, att samordnas inom SkandiaBanken.

Ägaransvar och ägarstyrning

Skandia Liv kommer även fortsättningsvis att vara registrerad ägare av såväl egenförvaltade aktier som aktieinnehav förvaltade av DnB. Ägaransvar och ägarstyrning förblir kvar inom Skandia Liv.

Fondurval

Skandia Global Funds

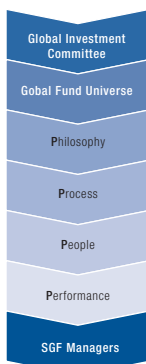
Skandia samarbetar med ledande fondförvaltare över hela världen och kan på så sätt erbjuda en mängd tillgångsklasser till våra kunder. Vi har unik insyn i vilka som förvaltar pengarna väl, vilken avkastning de uppnår samt hur jämn avkastningen kommer att vara. När vi etablerade Skandia Global Funds strävade vi efter att använda denna kunskap.

Skandia Global Funds (SGF) bildades i juli 2001 för att skapa en gemensam fondplattform för Skandias globala affärsenheter. Bildandet av SGF är ett viktigt steg framåt i vårt "multi-manager"-koncept och gör det möjligt för Skandia att uppnå skal fördelar genom vår globala kunskap och bredd.

Tjugo fonder etablerades under 2001, utvalda av medlemmar i Skandias investeringskommittéer. Fonderna har lanserats på våra viktigaste marknader under året. Rådgivare i fonderna är ledande fond- och tillgångsförvaltare som Skandia har haft ett nära samarbete med under många år.

Skandia Global Funds har verksamhet i Sverige, USA, Storbritannien, Tyskland, Italien, Spanien och Hongkong. Fonder har registrerats i tolv länder och tillgångar under förvaltning nådde 14 miljarder SEK vid årsskiftet. Under 2002 kommer Skandia Global Funds att fortsätta öka sitt fondutbud.

INVESTMENT MANAGER SELECTION

Vid val av fondförvaltare använder Skandia Global Funds Skandias unika "4P"-process.

SkandiaBanken

I maj 2001 sammanfördes Skandias alla egna aktiviteter inom bank, förmögenhetsförvaltning och försäljning i SkandiaBanken. Detta innebar bland annat att SkandiaBanken köpte Skandia Marknad, Skandias nordiska säljorganisation, som utgör basen för det nya affärsområdet Rådgivningsbanken. SkandiaBanken består av två affärsområden: Internetbanken och Rådgivningsbanken.

SkandiaBankens uppgift är att bygga en ledande nordisk bank för privatpersoner och målet är att öka kundbasen från 1 miljon till 2 miljoner kunder år 2005. SkandiaBanken har växt på många plan och är idag en fullsortimentsbank för privatpersoner, med en tydlig inriktning på sparande och trygghet där en del av utbudet även riktas till företag. Verksamhet bedrivs i Norge, Sverige, Danmark, England och Luxemburg.

Den nya SkandiaBanken är en stark utmanare på den nordiska bankmarknaden inom sparande och trygghet för privatpersoner och företag. SkandiaBankens verksamhet bygger på relationer med framför allt kunder och leverantörer. Detta i sig innebär ett nytänkande inom såväl bank som försäkring. Bankens verksamhet inriktar sig på två av delarna i Skandias värdekedja: produktifiering och distribution.

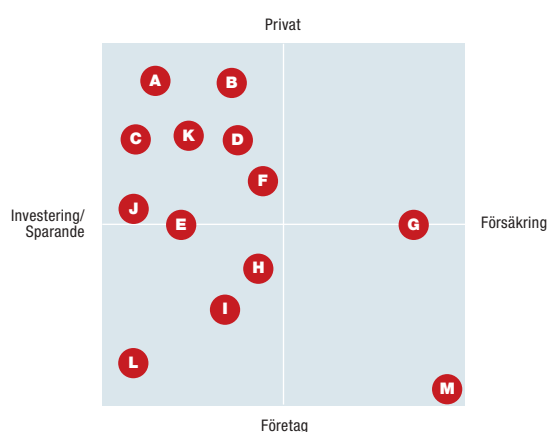
SkandiaBankens verksamhet är organisatoriskt indelad i en rådgivningsbank och en internetbank. Kundrelationerna skapas och utvecklas genom att kunderna kan besöka banken både via Internet, telefon, WAP och digital-tv samt via personliga möten.

SkandiaBanken har till skillnad från många andra banker ett enkelt kunderbjudande utan komplicerade prismodeller. SkandiaBanken har som princip att kunderbjudandet skall byggas på fyra grundläggande delar:

- Bra villkor
- Mångfald och valfrihet
- Tillgänglighet och enkelhet
- Kvalificerad personlig rådgivning

Denna filosofi har givit SkandiaBanken stora framgångar på marknaden.

PRODUKTER I SKANDIABANKEN

- A Fondhandel** Distribution och handel i fonder, via fondepå
- B Aktiehandel** Internetbaserad aktiehandel, via aktiedepå samt mäklarhandel
- C Bolån** Utlåningsverksamhet till privatpersoner
- D Bilfinansiering** Utlåningsverksamhet till privatpersoner
- E Sparcertifikat** Sparform med fast ränta och olika löptider. Erbjuds både till privatpersoner och företag
- F Kontosparande** Allt i Ett-konto erbjuds till privatpersoner
- G Distribution av Skandias försäkringslösningar** Försäljning av Skandias försäkringsprodukter inklusive Lifeline
- H Likviditetskonto** Banksparande för företag (juridiska personer)
- I Billeasing** Leasing och vagnparksadministration till företag
- J IPS** Individuellt pensionssparande utan försäkringsinslag
- K Övrig utlåning** Utlåningsverksamhet till privatpersoner
- L Tjänstepension** Pensionslösningar till företag och deras anställda
- M Skadeförsäkring** Distribution av skadeförsäkringsprodukter till företag

Internetbanken

Internetbanken distribuerar sparprodukter dels från Skandia, dels från andra leverantörer, genom att tillhandahålla en internetbaserad marknadsplats. Banken skall som producent av olika former av inlåning, utlåning, betalningar och aktiehandel komplettera Skandias övriga liv-, fond- och försäkringsrelaterade sparformer.

Under året förvärvades Din Bank A/S i Danmark, som bytte namn till SkandiaBanken A/S. Banken kommer successivt att tillhandahålla samma tjänster i Danmark som i Sverige. För Internetbankens filial i Norge har utvecklingen av antalet kunder varit mycket god under året, med en 140-procentig ökning till 161 000 kunder. Filialen har samma utbud av tjänster som i Sverige.

Antalet kunder i Internetbanken har ökat med 50 procent och uppgick per årsskiftet till 600 000, inklusive 30 000 kunder från förvärvet av Din Bank A/S i Danmark.

SkandiaBanken erhöll av Privata Affärer utmärkelsen "Årets konto" med motiveringen:

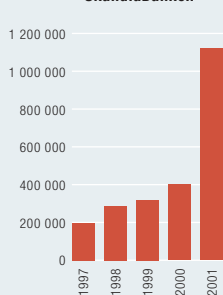
"SkandiaBankens Allt i Ett-konto är bättre än andra bankers konton genom att på en gång vara både ett bra lönekonto och ett bra sparkonto. Det kombinerar kort, giro och andra tjänster med bra ränta på både små och stora pengar. På SkandiaBanken slipper kunderna flytta runt sina pengar i jakt på en bättre ränta."

Rådgivningsbanken

Rådgivningsbanken distribuerar Skandias sparprodukter till privatpersoner och företag. Den totala affärsvolymen vad gäller sparprodukter är ca 14,5 miljarder SEK, varav nyförsäljning utgör ca 7,6 miljarder SEK.

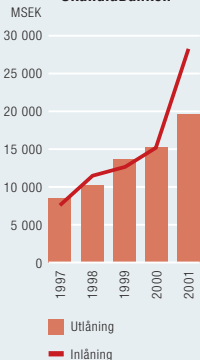
Under 2001 har ytterligare sju kontor öppnats under varumärket SkandiaBanken Finansrådgivning (SFR), varav tre i Sverige och fyra i Norge. SFR vänder sig till kunder med behov av kvalificerade finansiella tjänster. SFR har ett eget kundansvar men fungerar också som stöd till hela SkandiaBanken via sina 11 kontor i Norden.

ANTAL KUNDER
SkandiaBanken ¹⁾

¹⁾ Jämförelsetalen för 1997-2000 avser endast Internetbanken.

UTLÅNING OCH INLÅNING
SkandiaBanken

SKANDIABANKEN

MSEK	2001 ¹⁾	2000 ¹⁾
Rörelseresultat	79	109
Inlåning inklusive sparcertifikat och emitterade obligationer	28 264	15 177
Utlåning inklusive leasing	19 605	15 319
Balansomslutning	32 490	17 890
Avkastning på sysselsatt kapital	7	14

¹⁾ Resultaten för SkandiaBanken inkluderar Skandia Marknad.

Distribution

Distribution till kunderna sker i första hand genom oberoende finansiella rådgivare, mäklare och banker, förutom på den nordiska marknaden där distribution också sker genom Skandias egna kanaler. Distributionssättet varierar starkt mellan olika marknader, beroende på lokala förutsättningar vad gäller bl.a. lagstiftning och aktieägarkultur. Genom det allt starkare marknadsstödet fokuserar Skandia mer och mer på att skapa relationer till distributörerna.

Netline

Inom Skandia bedrivs ett antal verksamheter inom området med huvudinriktning på att erbjuda olika typer av produkter och tjänster till företag och deras anställda. Dessa produkter och tjänster syftar främst till att skapa förutsättningar för företag att vara attraktiva och effektiva arbetsgivare. Genom att rikta ett förstklassigt erbjudande till företag kan Skandia föra en nära dialog med de anställda om Skandias olika spar- och sjukvårdsprodukter.

Det största enskilda affärsområdet är **Skandia Lifeline** som i huvudsak erbjuder företag och deras medarbetare sjukvårdsförsäkringar och gruppförsäkringar. Skandia Lifeline är Nordens största aktör inom detta område med verksamhet i Sverige, Norge och Danmark. Under 2001 har även verksamhet startats i Finland. Detta är ett affärsområde under stark tillväxt, då det finns ett stort behov av ett komplement till den allmänna sjukvården vad gäller möjligheten för patienten att själv kunna påverka när planerbar behandling skall göras. Detta värdesätts högt av både anställda och arbetsgivare. Tillgång till kvalificerad vård säkerställs genom ett nära samarbete med ett antal privatsjukhus, privatpraktiserande specialläkare samt Lifelinemottagningar, främst i Norden.

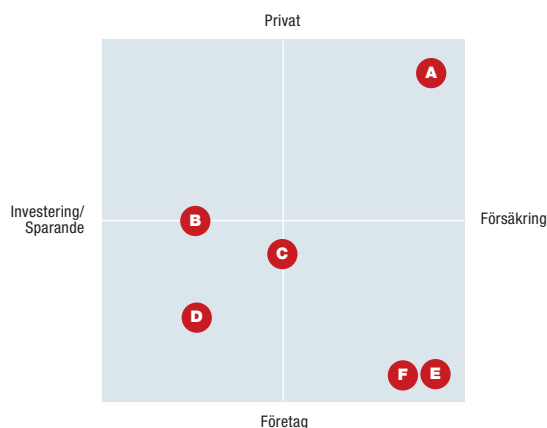
Netline/Personal Planner är en egenutvecklad portal som gör det möjligt för företag och organisationer att erbjuda sina medarbetare förmåner genom lönevaxling samtidigt som det administrativa arbetet förenklas. Arbetsgivaren får bättre kontroll över sina utgifter för personalförmåner och de anställda får en god överblick över vilka förmåner som finns och hur de påverkar den egna ekonomin.

Genom att ge de anställda möjlighet att själva välja vilka förmåner de vill ha kan företaget lättare attrahera och behålla kompetenta medarbetare. Personal Planner är webbaserat och kommunicerar elektroniskt med kundföretag och leverantörer. Produkten är lanserad externt och används redan av Skandias medarbetare i Sverige.

Pension och Administration erbjuder kunderna premieadministration och hantering av deras pensionsutfästelser, oberoende av om det sker i form av stiftelse, traditionell livförvaltning eller fondförsäkring. Hanteringen sköts av de helägda dotterbolagen FPK-K, Skandikon och Pofab. Genom bredden i produktutbudet kan distributörer och produktbolag stöttas med ett helhetskoncept som ingen annan aktör på den svenska marknaden kan erbjuda.

Knowledge Management erbjuder lösningar för helhetsstyrning av företag i enlighet med Skandias Navigatormodell, som berör humanfokus, kundfokus, finansfokus, processfokus samt utvecklingsfokus, där en kontinuerlig vidareutveckling av humankapitalet är en viktig del i ett företags framgång och utveckling. Genom Skandias Kompetensförsäkring ges företaget och de anställda möjlighet att skapa finansiella förutsättningar för ett livslångt lärande.

PRODUKTER OCH TJÄNSTER I SKANDIANETLINE

- A Sjukvårdsförsäkring till privatpersoner** Garanterar kvalitativ vård enligt kundens önskemål
- B Kompetenskonto** Avsättning av medel från både företag och individ för att skapa förutsättningar för kompetensutveckling – det livslånga lärandet
- C Personal Planner** Förmånsportal som erbjuder flexibla förmåner till anställda
- D Pofab** Erbjuder tjänster som avlastar och kvalitetssäkrar företagens pensionsinformation och administration
- E Sjukvårdsförsäkring till företag** Garanterar kvalitativ vård enligt kundens önskemål
- F Gruppförsäkring** Standardiserade försäkringslösningar som erbjuds individen genom arbetsgivare, förbund och organisationer

IC Visions Erbjuder verktyg för helhetsstyrning som fokuserar på sambandet mellan vision, strategi och nyckeltal. Systemet kan användas för att utveckla såväl verksamheten som den enskilda individen

Hållbar utveckling

Begreppet hållbar utveckling omfattar frågor kring miljö och företagets sociala ansvar och etiska ställningstaganden. Skandias arbete präglas av ledningens övertygelse om att etiska krav är bestående krav som ett företag måste ha ett förhållningssätt till. Vi utvecklar därför våra processer och produkter långsiktigt i samspel med samhällets och ägarnas krav på vår verksamhet.

Dow Jones Group Sustainability Index

För tredje året i rad ingår Skandia i Dow Jones globala hållbarhetsindex, där företagen analyseras utifrån ekonomiska, sociala och miljömässiga perspektiv. Dow Jones bedömer att Skandias prestation i hållbarhetsfrågor är mycket över genomsnittet för sektorn i alla tre kategorier, och nära de branschledande bolagen, särskilt när det gäller vårt sociala ansvarstagande.

Produkter

Skandia är ett globalt företag med produkter för långsiktigt sparande. Som tjänsteproducerande företag är det just inom våra produktområden som vi har störst möjlighet att påverka. Skandia erbjuder idag sparformer för olika kundkategorier med inriktning mot miljö och etik, baserat på etablerade metoder för produktutveckling och förvaltning. Skandia arbetar aktivt med att förnya de produkter och tjänster som bjuds och särskild uppmärksamhet kommer att riktas mot att anpassa fonder som förmedlas från externa förvaltare till olika kunders krav. Kapaciteten att utveckla och leverera produkter med miljöprofil kommer att förstärkas under 2002. Volymen av det förvaltade kapitalet med miljöinriktning redovisas i Skandias miljöredovisning för 2001.

World Business Council for Sustainable Development (WBCSD)

Under 2001 har Skandia medverkat i WBCSD:s arbete med företagets sociala ansvar. I juni i år medverkade Skandia i EU:s "pre-summit" om uthållighet i Göteborg. Gruppens arbete avslutades i november med en slutrapport kallad "Corporate Social Responsibility – Transition to a new agenda". Under gruppens tvååriga arbete har

företagens sociala ansvar allt mer kommit i globalt fokus på grund av att fattigdomsfrågor blivit så aktuella. Två miljarder människor lever under fattigdomsgränsen. Eftersom företag globalt står för de ekonomiska utvecklingsresurserna, måste större ansvar tas för globala och lokala utvecklingsfrågor.

Miljöredovisning

Skandia har haft en modell för att redovisa miljöpåverkan av sin svenska verksamhet sedan 1999. Som en del av vårt arbete med att förbättra miljörapporteringen, har vi i år sammanställt miljönyckeltal för större delen av Skandia-koncernen. Vi har nu ett utmärkt verktyg för att följa upp vår resursanvändning och sätta mål för vårt miljöarbete.

Det är viktigt att inte bara redovisa siffror, utan att även koppla dem till den verkliga effekten av vår verksamhet. Därför visar vi också hur dessa kvantitativa nyckeltal är kopplade till ett antal globala miljöhot. Klimatförändring, försurning och övergödning är hot som prioriteras i flera olika sammanhang, och Skandia vill verka för att människans bidrag till dessa negativa miljöeffekter stoppas. Att tydliggöra effekten av vår verksamhet är en viktig del av vårt ansvarstagande när det gäller miljöfrågor.

Skandias miljöredovisning finns som trycksak och på vår hemsida www.skandia.com där det även finns mer information om Skandias arbete för en hållbar utveckling.

Humankapitalet

Skandias vision är att vara förstahandsvalet som arbetsgivare. För att stödja denna vision har vi identifierat tre huvudstrategier:

- Rekrytera de bästa för att bygga framtiden
- Utveckla ledarskap och företagskultur
- Investera i människor

Rekrytera de bästa för att bygga framtiden

Arbetsmarknaden är mycket konkurrensutsatt och det finns en stor efterfrågan på kompetens. Skandias långvariga samarbete med olika akademiska institutioner består och fördjupas. Vi har etablerat ett antal gränsöverskridande program där kvalitet står i centrum. Exempel som kan nämnas är Skandias webbaserade "Kompetens-torget", Sven Söderbergs Kompetensförsäkringsstipendier samt Skandias engagemang i EU-projekt som specifikt handlar om "Knowledge Management" och de ökande kraven i ett föränderligt samhälle. Avtal har slutits med universitet i syfte att underlätta de anställdas tillgång till akademiska studier. Skandia stöder aktivt utvecklingen av ett kunskapslaboratorium på Kungliga Tekniska Högskolan i Stockholm. Skandia har av den amerikanska tidskriften Fortune utsetts till ett av Europas tio främsta företag att arbeta för, bl.a. motiverat av Skandias förändringsförmåga och utvecklingsmöjligheter för medarbetarna.

Mål

- Att stärka Skandias profil på den globala arbetsmarknaden
- Att etablera täta kontakter med ledande akademiska institutioner
- Att stärka arbetet inom "Human Resources"

De åtgärder vi har inlett under 2001, och som kommer att fortsätta under 2002, är att:

- Utveckla "Idéer för livet"-programmet
- Etablera täta kontakter med både den akademiska världen och med ideella organisationer, bl.a. genom att stödja forskning inom relevanta områden samt genom att finansiera stipendieprogram
- Utveckla och introducera utvecklingsprogram för nyckelpersoner i ledande befattningar

Utveckla ledarskap och företagskultur

Genom ett effektivt ledarskap skapar vi en kultur och en miljö där medarbetarna kan utvecklas och ge största möjliga bidrag till affärsverksamheten. Ledarnas roll är att ge medarbetarna mål och mening, att uppmuntra till nytänkande och att göra det möjligt för individer och team att bidra till utvecklingen av verksamheten. Ledarens roll är att agera som katalysator och att utveckla det intellektuella kapitalet. Det sker genom att bygga nätverk och team som arbetar tillsammans för att nå resultat.

Vårt sätt att arbeta måste hela tiden utvecklas för att vi skall förbli konkurrenskraftiga. Organisationen måste vara flexibel och anpassningsbar. Under 2001 genomfördes ett antal initiativ för att stödja Skandias ledarskap och mångkulturella utveckling.

Mål

- Att etablera en ledarskapsstil och kultur som förstärker Skandias kärnvärderingar
- Att skapa en miljö av öppen och ärlig kommunikation samt fritt utbyte av kunskap, vilket underlättar organisationens lärande
- Att underlätta för ledarna och medarbetarna att medverka i beslutsprocessen

En process kallad "Navigator Insight" har bidragit till att identifiera de förnyelse- och utvecklingsåtgärder som är nödvändiga för en fortlöpande utveckling av verksamheten.

I slutet av 2001 genomfördes en undersökning med hjälp av "Navigator Insight"-verktyget bland ca 5 000 av Skandias medarbetare. Syftet var att ta reda på hur de upplever den interna kommunikationen och vad som kan göras för att få den ännu mer effektiv. Svarefrekvensen var över 60 procent, vilket anses vara högt. Resultatet av undersökningen kommer att bearbetas under våren 2002 och leda fram till konkreta åtgärder.

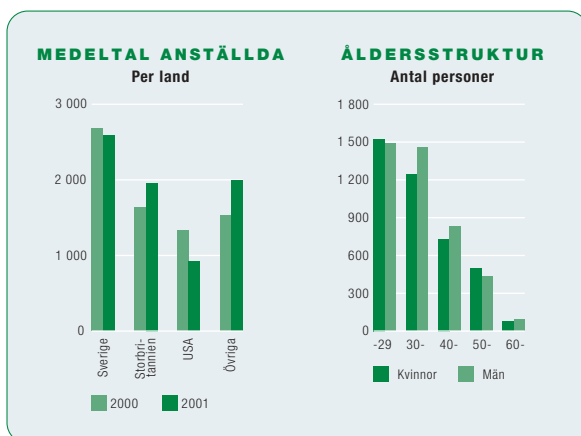
Introduktionen av "Skandia Opportunity Programme" har bidragit till att utveckla vår entreprenörsförmåga och vårt ledarskap. Vårt globala intranät, tidskriften "Voices" och våra grupper för kunskapsdelning stöder direkt affärsstrategi, ledarskap och utveckling av företagskulturen.

Investera i människor

Vi skapar ständigt möjligheter för individer och grupper att kunna lära och utvecklas. Den återkoppling som "Navigator Insight" ger visar tydligt att detta är en styrkefaktor inom Skandia. Våra medarbetare anser att de har möjlighet att växa inom Skandia.

Mål

- att fortsätta att utveckla processer, system och verktyg som stöder medarbetarnas utveckling
- att fullt ut tillämpa Skandias webbaserade förmånsverktyg, Personal Planner, som ger medarbetarna möjlighet att komponera sitt personliga ersättningspaket genom löneväxling.

Koncernledning

Lars-Eric Petersson [1]

Född 1950, civilekonom. Verkställande direktör och koncernchef i Skandia. Styrelseordförande i Telia AB och Högskoleverket.

Anställd inom Skandia sedan 1993.

Aktieinnehav i Skandia: 110 000.

Jan Erik Back [2]

Född 1961, civilekonom. Ekonomidirektör.

Anställd inom Skandia sedan 1998.

Aktieinnehav i Skandia: 2 000.

Jan-Mikael Bexhed [3]

Född 1954, jur.lic. Vice verkställande direktör, chef-jurist och styrelsesekreterare samt chef för Samhällskontakt och koncernkontoren. Vice styrelseordförande i Nationellt centrum för flexibelt lärande. Styrelseledamot i Botniabanan AB och Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut. Expert i Aktiemarknadsnämnden.

Anställd inom Skandia sedan 1985.

Aktieinnehav i Skandia: 80 000.

Malcolm Campbell [4]

Född 1956, M.A. (Hons). Chef för affärsenheten Offshore.

Anställd inom Skandia sedan 1985.

Aktieinnehav i Skandia: 5 330.

Peter Carrick [5]

Född 1952, fil.kand. Verkställande direktör i SkandiaBanken. Ledamot av Arbetstillsynsinstitutet.

Anställd inom Skandia sedan 2001.

Aktieinnehav i Skandia: 0.

Wade A. Dokken [6]

Född 1960, M.Pol.Sc. Vice verkställande direktör och chef för division Americas. Verkställande direktör i American Skandia Inc. Styrelseledamot i National Association of Variable Annuities (NAVA). Ledamot i American Council for Life Insurance (ACLI) CEO Committee on Retirement Security.

Anställd inom Skandia sedan 1989.

Aktieinnehav i Skandia: 100 000.

Cecilia Kragsterman [7]

Född 1960, civilekonom. Chef för affärsenheten Global Business Development. Styrelseledamot i Andra AP-fonden. Ledamot i London Business School Regional Advisory Board.

Anställd inom Skandia sedan 1985.

Aktieinnehav i Skandia: 1 400.

Ola Ramstedt [8]

Född 1954, socionom. Vice verkställande direktör och personaldirektör. Styrelseledamot i Försäkringsbranschens Arbetsgivarorganisation (FAO), Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK), Gothenburg Research Institute (GRI), @Veta AB och Global Responsibility International AB.

Anställd inom Skandia sedan 1994.

Aktieinnehav i Skandia: 20 000.

Ulf Spång [9]

Född 1948, civilekonom. Förste vice verkställande direktör och chef för division Europe. Styrelseledamot i Industriförvaltnings AB Kinnevik, Posten AB, John Mattsons Fastighet AB och Hogia AB.

Anställd inom Skandia sedan 1997.

Aktieinnehav i Skandia: 65 000.

Alan A. Wilson [10]

Född 1950, LL.B., AMPI, solicitor, DBA hc. Vice verkställande direktör och chef för division UK and Asia Pacific. Verkställande direktör i Skandia Life Assurance (Holdings) Ltd.

Anställd inom Skandia sedan 1978.

Aktieinnehav i Skandia: 10 000.

Michael Wolf [11]

Född 1963, civilekonom. Finansdirektör.

Anställd inom Skandia sedan 1998.

Aktieinnehav i Skandia: 2 000.

Redovisade aktieinnehav avser Skandiaaktier som innehas direkt och indirekt samt av närstående.

[4]

[10]

[7]

[3]

[1]

[5]

[6]

[9]

[11]

[8]

[2]

Styrelse och revisorer

Lars Ramqvist [1]

Född 1938, fil.dr, fil.dr h.c., tekn.dr h.c. Styrelseordförande i Ericsson och Volvo. Styrelseledamot i SCA och AstraZeneca. Ledamot i Kungl. Vetenskapsakademien och Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien. Medlem i The European Round Table of Industrialists. Ledamot i Skandias styrelse sedan 1998. Aktieinnehav i Skandia: 100 000. Styrelsens ordförande.

Willem Mesdag [2]

Född 1953, J.D. och B.A. Bosatt i Los Angeles. Advisory Director, Goldman, Sachs & Co. Ledamot i Skandias styrelse sedan 2000. Aktieinnehav i Skandia: 155 346. Styrelsens vice ordförande.

Eero Heliövaara [3]

Född 1956, ekon.mag. och diploming. Bosatt i Helsingfors. Verkställande direktör i Pohjola. Ledamot i Skandias styrelse sedan 2000. Aktieinnehav i Skandia: 1 965.

Oonagh McDonald [4]

Född 1938, CBE, Ph.D. Bosatt i London. Managementkonsult. F.d. parlamentsledamot och f.d. ledamot av Financial Services Authority. Styrelseledamot i General Insurance Standards Council, British Portfolio Trust plc vid Dresdner RCM Global Investors samt Gibraltar Financial Services Commission. Complaints commissioner i London Metal Exchange och International Petroleum Exchange. Ledamot i Skandias styrelse sedan 2001. Aktieinnehav i Skandia: 1 275.

Lars-Eric Petersson [5]

Född 1950, civilekonom. Verkställande direktör och koncernchef i Skandia. Styrelseordförande i Telia AB och Högsköleverket. Anställd inom Skandia sedan 1993. Ledamot i Skandias styrelse sedan 1997. Aktieinnehav i Skandia: 110 000.

Clas Reuterskiöld [6]

Född 1939, civilekonom. Styrelseledamot i bl.a. Ericsson, Industrivärden, Sandvik och SSAB. Ledamot i Skandias styrelse sedan 2001. Aktieinnehav i Skandia: 31 275.

Günter Rexrodt [7]

Född 1941, D.Econ. Bosatt i Berlin. Ledamot av den tyska Förbundsdagen. F.d. tysk ekonomiminister. Styrelseledamot i WMP EUROCOM AG, AGIV AG, Berliner Effektengesellschaft AG och AWD Holding AG. Ledamot i Skandias styrelse sedan 2001. Aktieinnehav i Skandia: 1 275.

Boel Flodgren [8]

Född 1942, jur.dr. Professor och rektor vid Lunds Universitet. Styrelseledamot i bl.a. Lunds Universitets styrelse, Sparbanken Finn, Ruben Rausings fond för forskning om nyföretagande och innovationer samt Volvos Forsknings- och Utbildningsstiftelser. Ledamot i Skandias styrelse sedan 1995. Aktieinnehav i Skandia: 0. Utsedd av Konsumentverket.

Melker Schörling [9]

Född 1947, civilekonom. Styrelseordförande i Securitas AB, Hexagon AB, Karlshamns AB och Attendo Senior Care AB. Vice styrelseordförande i Assa Abloy AB. Styrelseledamot i Cardo AB och Hennes & Mauritz AB. Ledamot i Skandias styrelse sedan 1999. Aktieinnehav i Skandia: 0. Utsedd av Stockholms Handelskammare.

Stefan Dahlberg [10]

Född 1945. Ordförande i FTF-föreningen i Skandia. Ledamot i Skandias styrelse sedan 2001. Aktieinnehav i Skandia: 3 430. Utsedd av personalens organisationer.

Jac Gavatin [11]

Född 1945, fil.kand. IT-säkerhetsansvarig Skandia Liv och ordförande i SACO-föreningen, Skandia. Ledamot i Skandias styrelse sedan 1999. Aktieinnehav i Skandia: 7 000. Utsedd av personalens organisationer.

Ingolf Lundin [12]

Född 1953, fil.kand. Distriktschef. Förbundsordförande i FTF, ordförande i FSF – Föreningen Skandias Fälttjänstemän, vice ordförande i Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK). Ledamot i Skandias styrelse sedan 1992. Aktieinnehav i Skandia: 1 330. Utsedd av personalens organisationer.

Hedersordförande

Sven Söderberg. Född 1928, civilekonom. Hedersordförande i Skandia 1999. Styrelsens ordförande 1988-1999. Styrelseledamot 1976-88.

Styrelsens sekreterare

Jan-Mikael Bexhed. Född 1954, jur.lic. Vice verkställande direktör, chefjurist och styrelsesekreterare samt chef för Samhällskontakt och koncernkontoren. Vice styrelseordförande i Nationellt centrum för flexibelt lärande. Styrelseledamot i Botniabanen AB och Stockholms Handelskammarens Skiljedomsinstitut. Expert i Aktiemarknadsnämnden. Anställd inom Skandia sedan 1985. Aktieinnehav i Skandia: 80 000.

Revisorer

Valda av bolagsstämman

Jan Birgerson. Född 1954. Auktoriserad revisor. Ernst & Young. Revisor i Skandia sedan 1999.

Hans Karlsson. Född 1940. Auktoriserad revisor. KPMG. Revisor i Skandia sedan 1997.

Förordnad av Finansinspektionen

Tommy Mårtensson. Född 1948. Auktoriserad revisor. Arthur Andersen. Revisor i Skandia sedan 1997.

Revisorssuppleanter

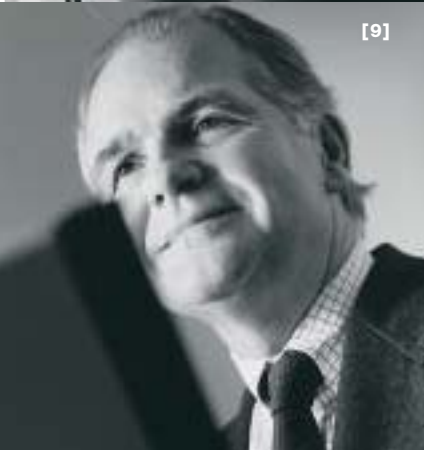
Valda av bolagsstämman

Olof Cederberg. Född 1949. Auktoriserad revisor. Ernst & Young. Revisorssuppleant i Skandia sedan 1996.

Caj Nackstad. Född 1945. Auktoriserad revisor. KPMG. Revisorssuppleant i Skandia sedan 2000.

Redovisade aktieinnehav avser Skandiaaktier som innehas direkt och indirekt samt av närstående.

Styrelsearbete, styrelseutskott och nomineringskommitté

Styrelsearbete

Styrelsen har under 2001 haft 9 sammanträden. Styrelsearbetet bedrivs på engelska.

Vid bolagsstämman 2001 inträdde Dr Oonagh McDonald och Dr Günter Rexrodt i styrelsen, medan Bengt Braun som suttit i Skandias styrelse sedan 1989 lämnade styrelsen.

Under året har styrelsen ägnat särskild uppmärksamhet åt bl.a. följande frågor:

- Koncernens strategiska inriktning och mål till år 2005
- Koncernens ledningsstruktur
- Den amerikanska verksamheten
- Förvärvet av det brittiska distributionsnätverket Bankhall
- Utvidgningen av If till att omfatta även Sampos skadeförsäkringsrörelse
- Försäljningen av Skandia Asset Management till Den norske Bank
- Koncernövergripande ersättningspolicy
- IT-säkerhet

Direkt under styrelsen finns två styrelseutskott, Revisionskommittén och Ersättningskommittén. Utskottens arbete avrapporteras regelbundet i styrelsen.

Revisionskommittén

Revisionskommitténs uppgift är att i större detalj än vad som är möjligt för styrelsen få information om och till revisorerna ge synpunkter på uppläggnings- och prioriteringen av revisionsarbetet inom koncernen. Kommittén följer också upp vad som framkommer vid revisionsarbetet, inklusive enskilda ärenden där särskilda revisionsinsatser är motiverade.

Ledamöter

Lars Ramqvist, ordförande
Boel Flodgren

Ersättningskommittén

Ersättningskommitténs uppgift är att besluta om löner och andra anställningsförmåner för VD och övriga medlemmar i koncernledningen. Vidare beslutar ersättningskommittén om tilldelning i koncernövergripande incentiveprogram för ledande befattningshavare i koncernen.

Ledamöter

Lars Ramqvist, ordförande
Willem Mesdag
Melker Schörling

Nomineringskommitté

Bolagsstämman har beslutat att det skall finnas en nomineringskommitté i Skandia med uppgift att lämna förslag på antalet styrelseledamöter, val av styrelseledamöter och styrelsens arvodering. Kommittén skall enligt bolagsstämmans beslut bestå av sex ledamöter, varav tre skall representera de större aktieägarna, en de mindre aktieägarna och en livförsäkringstagarna i Skandia Liv och en skall vara Skandias styrelseordförande. Ledamöterna skall utses av bolagsstämman för tiden intill slutet av nästa ordinarie bolagsstämma, förutom representanten för livförsäkringstagarna i Skandia Liv som skall utses av Stockholms Handelskammare.

Ledamöter

Skandias styrelseordförande
Fil.dr Lars Ramqvist
nomineringskommitténs ordförande

Representanter för de större aktieägarna

Direktör Carl-Olof By, född 1945
vVD Industrivärden

Direktör Matti Kavetvuo, född 1944
f.d. VD Pohjola

Direktör Tor Marthin, född 1944
vVD AMF-Pension

Representant för de mindre aktieägarna

Advokat Per Löfqvist, född 1943
ordförande i Skandias Aktieägarförening

Utsedd av Stockholms Handelskammare som representant för livförsäkringstagarna i Skandia Liv

Direktör Bengt Oldmark, född 1931
arbetande styrelseordförande i Martin Olsson HAB

Förslag till vinstdisposition

DISPOSITION AV MODERBOLAGETS FRIA EGNA KAPITAL

MSEK

Till bolagsstämmans förfogande står **9 090**

Styrelsen och verkställande direktören föreslår

att till aktieägarna utdelas SEK 0,30 per aktie 307

samt att som balanserat resultat redovisas 8 783

9 090

Om detta förslag godkännes kommer moderbolagets redovisade egna kapital att bestå av

aktiekapital 1 024

uppskrivningsfond 74

fond för orealiserade vinster 102

balanserat resultat 8 783

9 983

Koncernens fria egna kapital enligt koncernbalansräkningen uppgår till 12 621 MSEK.

Resultatet av verksamheten under räkenskapsåret och ställningen vid räkenskapsårets utgång specificeras i resultat- och balansräkningar för koncernen och moderbolaget med därtill hörande noter. För koncernen lämnas även en särskild kassaflödesanalys. Samtliga dessa uppställningar utgör en integrerad del av denna årsredovisning.

Stockholm den 12 mars 2002

Lars Ramqvist
Ordförande

Willem Mesdag
Vice ordförande

Stefan Dahlberg

Boel Flodgren

Jac Gavatin

Eero Heliövaara

Ingolf Lundin

Oonagh McDonald

Clas Reuterskiöld

Günter Rexrodt

Melker Schörling

Lars-Eric Petersson
Verkställande direktör

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) org.nr 502017-3083

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) för räkenskapsåret 2001. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder

och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger därmed en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Vi tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 12 mars 2002

Jan Birgeron
Auktoriserad revisor

Hans Karlsson
Auktoriserad revisor

Tommy Mårtensson
Auktoriserad revisor
Av Finansinspektionen
förordnad revisor

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Redovisningsrådets rekommendationer och Akutgruppsuttalanden samt Finansinspektionens föreskrifter.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar de företag i vilka moderföretaget direkt eller genom dotterföretag innehar mer än 50 procent av röstetalet, eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande enligt ÅRFL 1 kap 3§.

Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden. I samband med förvärv värderas tillgångar och skulder i det förvärvade bolaget till verkligt värde. Skillnaden mellan anskaffningsvärdet för aktierna och verkligt värde på tillgångarna och skulderna redovisas som goodwill.

Svensk livförsäkring, som bedrivs genom det helägda dotterbolaget Livförsäkringsaktiebolaget Skandia och dess koncernföretag, och vars resultat i sin helhet tillfaller försäkringstagarna, ingår ej i koncernredovisningen.

Aktieinnehav om minst 20 procent av rösterna för samtliga aktier i ett annat bolag klassificeras som intresseföretag. Aktier i intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Vid tillämpning av kapitalandelsmetoden för Skandias andel i If har samtliga effekter av transaktioner avseende förändringar i ägarstruktur beaktats.

Utländska valutor

Utländska koncernföretag klassificeras som självständiga verksamheter. I enlighet med Redovisningsrådets rekommendation RR 8:98 omräknas därmed utländska koncernföretags balansräkningar till balansdagskurs och resultaträkningarna till genomsnittskurs. De omräkningsdifferenser som därvid uppkommer påverkar ej resultatet. Omräkningsdifferensen förs i stället direkt till eget kapital efter avdrag för både kursdifferenser (efter skatt) på lån i utländsk valuta upptagna för att finansiera investeringar i koncernföretag och resultat på valutaterminer som säkrar dessa investeringar. Tillgångar och skulder i utländska valutor i de enskilda bolagen omräknas efter balansdagens valutakurser. Valutakursdifferenser som därigenom uppstår redovisas i resultaträkningen netto som valutaresultat. För bolagets mest betydelsefulla valutor har i boksluten följande kurser använts (se tabell nedan).

Goodwill

Goodwill i balansräkningen skrivs av enligt en plan för varje förvärvat företag. Avskrivningen sker över bedömd ekonomisk livslängd och belastar rörelseresultatet. Den bedömda ekonomiska livslängden för goodwill i förvärvade företag uppgår i allmänhet till tio år.

Valutakurser (SEK)

VALUTA	Balansdagskurs		Genomsnittskurs	
	2001	2000	2001	2000
Amerikanska dollar (USD)	10,58	9,54	10,43	9,17
Brittiska pund (GBP)	15,32	14,22	15,01	13,86
Colombianska peso (COP)	0,0046	0,0045	0,0046	0,0044
Danska kronor (DKK)	1,25	1,19	1,25	1,13
Euro (EUR)	9,33	8,86	9,29	8,45
Italienska lire (ITL)	0,0048	0,0046	0,0048	0,0044
Japanska yen (JPY)	0,081	0,08	0,086	0,09
Norska kronor (NOK)	1,17	1,07	1,16	1,04
Schweizerfranc (CHF)	6,30	5,81	6,16	5,43
Spanska pesetas (ESP)	0,056	0,05	0,056	0,05
Tyska mark (DEM)	4,77	4,53	4,75	4,32
Österrikiska schilling (ATS)	0,68	0,64	0,68	0,61

De goodwillposter som är hänförliga till förvärvet av Carlson Investment Management och Din Bank skrivs av över 20 år. Tidsperioden motiveras av att Skandia ges tillgång till långsiktiga relationer med nya kundsegment eller geografiska segment och tillförs värdefull kompetens.

Övriga immateriella tillgångar

I koncernredovisningen redovisas övriga immateriella tillgångar till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerad avskrivning enligt plan. Tillgångarna består i huvudsak av egenutvecklad och förvärvad programvara som bedöms vara av väsentligt värde för rörelsen under kommande år. Avskrivningstiden bestäms utifrån bedömd ekonomisk livslängd som för programvara i regel varierar mellan 3 och 5 år.

Placeringstillgångar

Placeringstillgångar inkluderar såväl tillgångar där koncernen står placeringsrisken som tillgångar där livförsäkringstagarna bär placeringsrisken.

Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken

Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken värderas alltid till verkligt värde.

Övriga placeringstillgångar

Placeringstillgångar redovisas i originalvaluta och värderas till verkligt värde, till upplupet anskaffningsvärde eller enligt lägsta värdets princip (LVP), beroende på vilken typ av tillgång som avses. Realiserade vinster och förluster utgörs av skillnaden mellan anskaffningskostnad och försäljningspris. Orealiserade värdeförändringar är skillnaden mellan anskaffningsvärde och verkligt värde. Vid försäljning återläggs tidigare realiserade värdeförändringar. Köp och försäljning av värdepapper och valutor avräknas per affärsdagen, dvs. den dag affären genomförs. Motpartens fordran/skuld redovisas netto mellan affärsdagen och likviddagen under posten "Övriga tillgångar" eller "Övriga skulder", om clearing sker via en clearing-organisation. Är så inte fallet redovisas likviden brutto under posten "Övriga tillgångar" eller "Övriga skulder". Nedan beskrivs värderingen för respektive tillgångsslag.

Aktier

Aktier värderas till verkligt värde. Med verkligt värde avses försäljningsvärdet på balansdagen efter avdrag för beräknad försäljningskostnad. För aktier noterade på en auktoriserad börs eller marknadsplats avses med försäljningsvärdet normalt senaste betalkurs på balansdagen. Samtliga värdeförändringar, såväl realiserade som orealiserade, förs över resultaträkningen.

I moderbolaget redovisas aktier i koncernföretag till anskaffningsvärde med beaktande av erforderliga nedskrivningsbehov.

Fastigheter

Fastigheter värderas till verkligt värde. Samtliga fastigheter värderas varje år. Verkligt värde definieras som det mest sannolika priset vid en försäljning för varje enskild fastighet. Vid värderingen används de metoder som marknaden allmänt utnyttjar, såsom diskontering av kassaflöden och ortsprisjämförelse. Då värdering sker till verkligt värde, görs ingen avskrivning på fastigheter.

Räntebärande värdepapper

Räntebärande värdepapper värderas till upplupet anskaffningsvärde varvid skillnaden mellan anskaffningsvärde och inlösenpris periodiseras över resultaträkningen under resterande löptid.

Derivat

Aktie- och valutaderivat värderas till verkligt värde och räntederivat värderas enligt lägsta värdets princip (LVP), det vill säga till det lägsta av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet på balansdagen. Individuell värdering sker av samtliga derivat. Säkringsredovisning tillämpas för vissa räntederivat och valutaderivat.

Lån

Lån som utgör placeringstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för befarade kreditförluster. Värderingen sker individuellt per tillgångspost.

Materiella tillgångar

Materiella tillgångar värderas till det historiska anskaffningsvärdet med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan. I anskaffningsvärdet inräknas utöver inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet. Avskrivningar baseras på historiska anskaffningsvärden och beräknad ekonomisk livslängd. Avskrivningstiden varierar mellan 3 och 5 år.

Konsolideringskapital

I konsolideringskapitalet ingår eget kapital, uppskjuten skatteskuld netto (främst hänförlig till beskattade reserver), övervärden i fondförsäkringsbestånd (efter skatt) samt övriga övervärden, efter avdrag för minoritetsintressen. I konsolideringskapitalet värderas samtliga tillgångar och skulder till verkligt värde.

Då värdering av aktier sker till verkligt värde inkluderar eget kapital skillnaden mellan tillgångarnas verkliga värde och anskaffningsvärde, det vill säga övervärdet på dessa tillgångar. Övervärdena redovisas som fond för orealiserade vinster, efter avdrag för uppskjuten skatt, och ingår i bundet eget kapital. Övervärdet på aktier utgörs av skillnaden mellan aktieportföljens verkliga värde och anskaffningsvärde, beräknat enligt portföljmetoden. Övervärden i fondförsäkringsbestånd avser ett nuvärdesberäknat belopp av framtida överskott på de avgifter nuvarande försäkringstagare betalar årligen enligt gällande avtal. Vid beräkningen av nuvärdet tillämpas en räntesats som motsvarar minst riskfri ränta plus fem procentenheter. Övervärdet är ett mått på försäkringsbeståndets förväntade framtida vinst. Vid beräkningen av övervärdet används vedertagna aktuariella principer baserade på antaganden om bland annat dödlighet, återköp och löpande omkostnader samt antaganden om fondernas värdeutveckling. Övervärdet redovisas efter uppskjuten skatt. Slutligen ingår i konsolideringskapitalet övervärden hänförliga till räntebärande värdepapper. Övervärdet består av skillnaden mellan tillgångarnas verkliga värde och upplupet anskaffningsvärde, och ingår således i konsolideringskapitalet, men inte i koncernens redovisade egna kapital.

Värdering försäkringstekniska avsättningar och intäktsredovisning av premieinkomst

Premieinkomst

Inom liv- och fondförsäkring används kontantprincipen vid redovisning av premieinkomst, under förutsättning att bolaget har iklätt sig en förpliktelse gentemot försäkringstagaren. Det innebär att premieinkomsten redovisas i resultaträkningen vid inbetalningstillfället. För skadeförsäkring redovisas såsom premieinkomst samtliga premier för vilka ansvarighet inträtt, det vill säga när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs främst av livförsäkringsavsättning samt avsättning för oreglerade skador och motsvarar förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

Avsättningen för ej intjänade premier avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på redan ingångna försäkringskontrakt.

För direkt livförsäkring, exklusive fondförsäkring, och för livåterförsäkring beräknas avsättningen för ej intjänade premier som nuvärdet av framtida avtalade ersättningsbelopp med avdrag för nuvärdet av framtida avtalade premieinbetalningar. Nuvärdet beräknas genom diskontering till en ränta som är anpassad till

lång obligationsränta (tio år och längre) för respektive marknad och med beaktande av antaganden avseende dödlighet och andra lämpliga faktorer.

För fondförsäkring varierar avsättningen för ej intjänade premier huvudsakligen med värdet av försäkringstagarnas innehav i olika fonder. Avsättningen för ej intjänade premier följer i sin helhet fondernas värdeutveckling samt storleken på inbetalda premier respektive utbetalda ersättningar. För skadeförsäkring beräknas avsättningen för ej intjänade premier normalt strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporis-beräkning. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna, skall avsättning för ej intjänade premier förstärkas med avsättning för kvardröjande risker. Beräkningen av avsättning för kvardröjande risker skall även beakta ännu ej förfallen terminspremie.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättning för oreglerade skador skall täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ej ännu rapporterats till bolaget, så kallad IBNR-avsättning. I avsättningen för oreglerade skador ingår förväntade skadeersättningar inklusive samtliga kostnader för skadereglering. Avsättningen för oreglerade skador diskonteras ej med undantag för avsättningar för skadelivräntor som nuvärdesberäknas enligt vedertagna livförsäkringstekniska metoder (med beaktande av förväntad inflation och dödlighet).

Avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken

Dessa består i huvudsak av fondinnehavet i de fonder försäkringstagarna valt att placera sina premier i. Avsättningens storlek är en direkt följd av värdeutvecklingen på fonderna.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal tas upp som en tillgång, förutbetalda anskaffningskostnader, och skrivs av över sin ekonomiska livslängd. Med försäljningskostnader avses till exempel driftskostnader, såsom provisioner, kostnader för marknadsföring, löner och kostnader för säljare, som varierar med och som direkt eller indirekt är relaterade till anskaffning eller förnyelse av försäkringsavtal. För anskaffningskostnader inom liv- och fondförsäkringsverksamheten upprättas en plan som för avtal eller för grupper av avtal anger hur aktivering av kostnader skall ske. Avskrivningsperioden på för Skandia viktiga marknader är högst tio år. Inom skadeförsäkringsverksamheten periodiseras den aktiverade kostnaden på ett sätt som motsvarar periodisering av ej intjänad premie. Avskrivningstiden överstiger vanligtvis inte tolv månader.

Bank och finansbolag

Koncernens bank och finansbolag ingår i Skandias koncernredovisning. Dessa bolag upprättar bokslut enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut (ÅRKL). I koncernens balansräkning är tillgångar och skulder för bank och finansbolag särredovisade på enskilda rader, efter sedvanliga koncernelimineringar.

Resultatredovisning

Resultat före skatt

Resultat före skatt består av tekniskt resultat skadeförsäkring respektive liv- och fondförsäkring samt icke-tekniskt resultat vilket främst består av kapitalavkastning, räntekostnader för upplåning, avskrivning av goodwill samt koncernens förvaltningskostnader. Detaljnivån i resultaträkningen regleras i lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

Rörelseresultat

Rörelseresultatet motsvaras av resultat före skatt med tillägg för värdeförändringar i fondförsäkringsbestånd. Dessa värdeförändringar består av förändringar i nuvärdet av framtida överskott på ingångna avtal före skatt. Rörelseresultatet beskriver den totala intjäningen i verksamheten under perioden. Vid en analys av resultatutvecklingen inom koncernen samt i olika resultatsammandrag görs en uppdelning av rörelseresultatet på koncernens verksam-

hetsområden: Fondförsäkring, Fondsparande, Livförsäkring samt ytterligare verksamhetsområden. Kostnader och intäkter redovisas då inom de områden de funktionellt är hänförliga till.

Resultaträkning

Kostnader i försäkringsrörelsen

Rörelsens kostnader kan fördelas enligt funktioner eller kostnads-
slag. Enligt Finansinspektionens föreskrifter skall försäkringsföretags samtliga direkta och indirekta driftskostnader funktionsindelas enligt följande:

- Anskaffning
- Skadereglering
- Administration
- Finansförvaltning
- Fastighetsförvaltning
- Övrigt

Kostnader för skadereglering ingår i försäkringsrörelsens administrativa kostnader men redovisas bland försäkringsersättningar i resultaträkningen. I driftskostnader i försäkringsrörelsen ingår förutom administrativa kostnader även anskaffningskostnader inklusive periodisering av förutbetalda anskaffningskostnader.

Kapitalavkastning

Kapitalavkastning avseende skadeförsäkring redovisas i det icke-tekniska resultatet. Kapitalavkastning på placeringstillgångar inom liv- och fondförsäkring som motsvarar försäkringstekniska avsättningar redovisas inom livförsäkringsrörelsens tekniska resultat. Den kapitalavkastning på placeringstillgångar inom liv- och fondförsäkring som motsvarar bolagets egna kapital ingår i den icke-tekniska redovisningen.

Försäkringsrörelsens kapitalavkastning

Kapitalavkastning förs över från kapitalförvaltningens resultat till tekniskt resultat för skadeförsäkringsrörelsen baserat på nettot av försäkringsrörelsens genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar och utestående nettofordringar. Vid beräkningen av denna kapitalavkastning används huvudsakligen en räntesats som speglar avkastningen på medellånga statsobligationer med hänsyn tagen till försäkringsrörelsens kontantflöde över tiden.

Skatt

Aktuell skatt

Skatt beräknas individuellt för varje bolag i enlighet med skatte-
reglerna i varje land. Bland aktuella skatter ingår även kupong-
skatter avseende erhållna utdelningar. För företag i Sverige var inkomstskatten under året 28 procent av den beskattningsbara inkomsten.

Uppskjuten skatt

I koncernredovisningen tillämpas sedan flera år principer för redovisning av uppskjutna skatter som väl överensstämmer med Redovisningsrådets rekommendation RR 9, Inkomstskatter. Utöver aktuella skatter sker avsättning för uppskjutna skatter avseende resultatposter som berör både bokslut och inkomsttaxering men under olika tidsperioder (temporära skillnader).

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Temporära skillnader avser huvudsakligen avsättningar till de kollektiva säkerhetsbetingade förstärkningar av de försäkringstekniska avsättningarna som medges i Sverige och vissa andra länder. Därutöver avser temporära skillnader i huvudsak anpassningar av boksluten för utländska dotterbolag till svenska redovisningsprinciper. Förlustavdrag har beaktats endast i den utsträckning de motsvaras av uppskjutna skatteskulder i respektive bolag eller i en utsträckning som motsvarar bolagets förväntade framtida intjäningsförmåga. Vid beräkning av den uppskjutna skatteskulden har skattesatsen för varje land använts med beaktande av kända förändringar. För Sverige har en skattesats på 28 procent använts. Uppskjuten skatt beräknas vidare på realiserade vinster, avseende placeringstillgångar.

Bokslutsdispositioner och obeskattade reserver

Bokslutsdispositioner och obeskattade reserver redovisas endast i moderbolaget och inte i koncernen. Skattelagstiftningen i Sverige och vissa andra länder ger företag möjlighet att genom avsättningar till obeskattade reserver minska årets beskattningsbara inkomst. Obeskattade reserver kvittas i förekommande fall mot skattemässiga förlustavdrag eller blir föremål för beskattning när de löses upp. Förändringar av obeskattade reserver redovisas enligt svensk praxis över resultaträkningen i enskilda bolag.

Under rubriken "Bokslutsdispositioner" redovisas i resultaträkningen de avsättningar som gjorts till obeskattade reserver samt vissa erhållna och lämnade koncernbidrag. Skattelagstiftningen i Sverige medger att koncernbidrag under vissa förutsättningar lämnas mellan svenska aktiebolag med avdragsrätt för givaren respektive skattskyldighet för mottagaren. I enlighet med uttalande från Redovisningsrådets Akutgrupp redovisas koncernbidrag efter dess ekonomiska innebörd.

I balansräkningen redovisas det ackumulerade värdet av avsättningarna under rubriken "Obeskattade reserver".

Av de obeskattade reserverna kan 28 procent betraktas som uppskjuten skatteskuld och 72 procent som bundet eget kapital. Den uppskjutna skatteskulden kan beskrivas som en räntefri skuld med en icke fastställd löptid.

I koncernredovisningen elimineras såväl bokslutsdispositioner som obeskattade reserver från resultaträkningen och balansräkningen.

Vid en soliditetsbedömning kan det totala värdet av de obeskattade reserverna anses vara riskkapital, eftersom eventuella förluster i stor utsträckning kan täckas genom upplösning av obeskattade reserver utan att skatt utgår. Nedan beskrivs de olika former av obeskattade reserver som förekommer.

Säkerhetsreserv

Säkerhetsreserven utgör en kollektiv säkerhetsbetingad förstärkning av de försäkringstekniska avsättningarna. Åtkomligheten är begränsad och kräver i vissa fall myndighetstillstånd. Nämda reserv får dock utan tillstånd flyttas mellan olika bolag inom koncernen.

Periodiseringsfond

Svensk skattelagstiftning medger under vissa förutsättningar avsättning till periodiseringsfond. Avsättning får ske med högst 25 procent av den beskattningsbara inkomsten. En avsättning skall återföras till beskattning senast sjätte året efter avsättningen. Genom avsättning till periodiseringsfond kan en skattemässig resultatutjämning ske mellan olika år.

Utjämningsfond

Utjämningsfondens syfte är att utjämna försäkringsrörelsens resultatförändringar över tiden. Användningen regleras enligt övergångsbestämmelser till lagen om statlig inkomstskatt. Ny avsättning till utjämningsfond kan ej ske efter 1990.

Kassaflödesanalys

Redovisningsrådets rekommendation RR 7, Redovisning av kassaflöden, tillämpas med de anpassningar som är nödvändiga med hänsyn till Skandias verksamhet. Vid upprättande av kassaflödesanalysen har nettoredovisning skett av förändringar av försäkringstekniska skulder och motsvarande placeringar vad gäller fondförsäkringsverksamhet och traditionell livförsäkringsverksamhet. En nettoredovisning visar bättre de kassaflöden som Skandia disponerar över. Motsvarande nettoredovisning sker för tillgångar och skulder i bankverksamhet. Som likvida medel redovisas banktillgodohavanden. I likvida medel ingår medel som kommer att placeras i fonder för försäkringstagarnas räkning. Kortfristiga placeringar ingår ej i likvida medel utan redovisas som placeringstillgångar.

Resultaträkning

Koncernen

MSEK	Not	2001	2000
Teknisk redovisning av skadeförsäkringsrörelse			
Premieintäkter, f e r			
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	1	414	344
Premier för avgiven återförsäkring	1	-3	-3
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-13	-20
Återförsäkrarens andel av Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		—	0
		398	321
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	2	41	41
Övriga tekniska intäkter, f e r		—	0
Återbäring av överskottsmedel för pensioner i Skandia Liv		—	2 471
Försäkringsersättningar, f e r			
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring	3	-257	-235
Återförsäkrarens andel	3	0	-32
Förändring i Avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		12	30
Återförsäkrarens andel		-3	28
	4	-248	-209
Driftskostnader	5	-135	-67
Övriga tekniska kostnader, f e r		—	0
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		56	2 557
Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelse			
Premieinkomst, f e r			
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	6	94 778	141 413
Premier för avgiven återförsäkring	6	-1 796	-2 930
		92 982	138 483
Kapitalavkastning, intäkter	7	6 415	5 146
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	8	4	—
Övriga tekniska intäkter, f e r		3 178	2 504
Försäkringsersättningar, f e r			
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring	9	-51 724	-43 241
Återförsäkrarens andel	9	3 571	3 018
Förändringar i Avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		-651	-83
Återförsäkrarens andel		6	0
	10	-48 798	-40 306
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar, f e r			
Livförsäkringsavsättning			
Före avgiven återförsäkring		794	-383
Återförsäkrarens andel		39	14
		833	-369
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken			
Före avgiven återförsäkring		36 485	-36 733
Återförsäkrarens andel		-7 276	-4 604
		29 209	-41 337
Driftskostnader	11	-6 638	-9 430
Kapitalavkastning, kostnader	12	-529	-599
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	13	—	-16
Värdeminskning av fondförsäkringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken		-74 470	-50 740
Övriga tekniska kostnader, f e r		-387	-613
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		1 799	2 723

f e r = för egen räkning

MSEK	Not	2001	2000
Icke-teknisk redovisning			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		56	2 557
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		1 799	2 723
Kapitalförvaltningens resultat			
Kapitalavkastning, intäkter ¹⁾	14	1 094	1 609
Resultatandel If Skadeförsäkring	23	-1 015	-554
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	15	0	22
Kapitalavkastning, kostnader	16	-1 262	-1 357
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	17	-196	-593
		-1 379	-873
Kapitalavkastning överförd till försäkringsrörelsen	18	-41	-41
Fondsparande		-19	12
Övriga verksamheter ²⁾		-84	610
SkandiaBanken ¹⁾	20	79	109
Övriga kostnader	19	-533	-1 146
Resultat före skatt		-122	3 951
Skatt	21	64	-1 118
Minoritetens andel av årets resultat		3	-7
ÅRETS RESULTAT		-55	2 826
Data per aktie			
Genomsnittligt antal aktier före utspädning, tusental		1 023 543	1 023 543
Genomsnittligt antal aktier efter utspädning, tusental		1 023 543	1 023 566
Resultat per aktie före utspädning, SEK		-0,05	2,76
Resultat per aktie efter utspädning, SEK		-0,05	2,76

Jämförelsetalen för år 2000 har omklassificerats enligt följande:

¹⁾ Resultaten för Skandiabanken inkluderar resultaten för Skandia Marknad.

²⁾ Resultaten för förvaltningsverksamheten i SAM ingår i Övriga verksamheter.

Rörelseresultat

MSEK	Fond-försäkring	Fond-sparande	Liv-försäkring	Kapital-avkastning	Verksamheter	Koncernens kostnader	Skadeförsäkring	Jämförelse-störande poster	Rörelseresultat
2001									
Tekniskt resultat									
Skadeförsäkring					15		41		56
Livförsäkring	1 688		111						1 799
Icke-tekniskt resultat									
Kapitalavkastning	466			-106	51		-41		370
Kapitalavkastning, resultatandel i If							-1 015		-1 015
Finansieringskostnader	-916	-9		202	-52				-775
Förändring övervärden i fondförsäkring	-1 982								-1 982
Fondsparande		-19							-19
Övriga verksamheter					-5				-5
Avskrivning goodwill					-64	-53			-117
Avsättning vinstandelssystem									—
Strukturkostnader						-94			-94
Koncernens kostnader						-322			-322
Rörelseresultat	-744	-28	111	96	-55	-469	-1 015	—	-2 104
Därav förändring övervärden fondförsäkring	1 982								1 982
Resultat före skatt	1 238	-28	111	96	-55	-469	-1 015	—	-122
2000									
Tekniskt resultat									
Skadeförsäkring					45		41	2 471	2 557
Livförsäkring	2 639		84						2 723
Icke-tekniskt resultat									
Kapitalavkastning	274			85	42		-41		360
Kapitalavkastning, resultatandel i If							-554		-554
Finansieringskostnader	-819		-1	147	-47				-720
Förändring övervärden i fondförsäkring	4 078								4 078
Fondsparande		12							12
Övriga verksamheter					405			314	719
Avskrivning goodwill					-56	-42			-98
Avsättning vinstandelssystem						-620			-620
Strukturkostnader						-136			-136
Koncernens kostnader						-292			-292
Rörelseresultat	6 172	12	83	232	389	-1 090	-554	2 785	8 029
Därav förändring övervärden fondförsäkring	-4 078								-4 078
Resultat före skatt	2 094	12	83	232	389	-1 090	-554	2 785	3 951

Balansräkning

Koncernen

MSEK	Not	2001 31 dec	2000 ¹⁾ 31 dec
Tillgångar			
Immateriella tillgångar			
Goodwill	22	1 181	1 269
Övriga immateriella tillgångar	22	159	—
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	23	234	217
Placeringar i intresseföretag	23	4 502	4 197
Andra finansiella placeringstillgångar	23	26 095	24 112
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	23	1	1
		30 832	28 527
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken		503 672	500 993
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		0	0
Livförsäkringsavsättning		60	19
Avsättning för oreglerade skador	24	112	100
Avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken		17 680	22 591
	25	17 852	22 710
Tillgångar i bank och finansbolag			
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	26, 27	7 400	307
Utlåning	26, 27	22 854	15 480
Övriga fordringar och tillgångar	26, 27	2 115	1 841
		32 369	17 628
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	28	1 231	724
Fordringar avseende återförsäkring		273	316
Övriga fordringar		2 584	3 368
Uppskjuten skattefordran	36	385	209
		4 473	4 617
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	29	777	677
Kassa och bank		4 553	3 097
Fondlikvidfordringar		550	5
		5 880	3 779
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter		327	598
Förutbetalda anskaffningskostnader	30	13 120	7 928
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		760	1 129
		14 207	9 655
SUMMA TILLGÅNGAR		610 625	589 178

MSEK	Not	2001 31 dec	2000 ¹⁾ 31 dec
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Aktiekapital	31	1 024	1 024
Uppskrivningsfond	31	74	74
Fond för realiserade vinster	31	174	237
Övriga bundna fonder	31	6 645	9 862
Balanserad vinst	31	12 676	6 726
Årets resultat	31	-55	2 826
		20 538	20 749
Minoritetsintressen		41	30
Efterställda skulder	38	214	1 443
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		107	94
Livförsäkringsavsättning		19 693	19 326
Avsättning för oreglerade skador	32	2 338	1 650
	33	22 138	21 070
Avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken	34	487 114	481 749
Skulder i bank och finansbolag			
In- och upplåning från allmänheten	26, 27	28 264	15 129
Emitterade värdepapper m.m.	26, 27	—	108
Övriga avsättningar och skulder	26, 27	1 239	1 021
		29 503	16 258
Avsättningar för andra risker och kostnader	35	830	1 125
Avsättningar för uppskjuten skatteskuld	36	4 731	4 358
Depåer från återförsäkrare		19 004	24 195
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	37	1 813	2 524
Skulder avseende återförsäkring		85	23
Obligationslån	38	5 596	2 220
Skulder till kreditinstitut	38	4 509	568
Derivat	46	451	321
Övrig upplåning	38	7 152	4 841
Övriga skulder		3 467	4 304
		23 073	14 801
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Återförsäkrarens andel av förutbetalda anskaffningskostnader		558	147
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	39	2 881	3 253
		3 439	3 400
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		610 625	589 178
POSTER INOM LINJEN			
Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelse	40	478	377
Övriga ställda säkerheter		—	13
Tillgångar som omfattas av försäkringstagarnas förmånsrätt	40	41 656	37 017
Ansvarsförbindelser	41	781	831
Andra åtaganden		—	13

¹⁾ Jämförelsetalen har omarbetats så att Skandiabanken inkluderar Skandia Marknad.

Eget kapital Koncernen

MSEK	Bundet eget kapital					Fritt eget kapital	Summa eget kapital
	Aktiekapital	Uppskrivningsfond	Reservfond i moderbolaget	Fond för orealiserade vinster	Övriga bundna fonder	Balanserad vinst/förlust	
Eget kapital vid utgången av 1999	512	74	5 037	482	10 454	1 499	18 058
Utdelning						-512	-512
Fondemission 1:1	512		-512				—
Nedsättning reservfond i moderbolaget			-4 525			4 525	—
Omföring mellan bundet och fritt eget kapital				-249	-1 321	1 570	—
Årets omräkningsdifferenser				4	729	35	768
Valutaresultat lån och valutaterminer, efter beaktande av uppskjuten skatt på 152 MSEK						-391	-391
Årets resultat						2 826	2 826
Eget kapital vid utgången av 2000	1 024	74	0	237	9 862	9 552	20 749
Utdelning						-614	-614
Omföring mellan bundet och fritt eget kapital				-69	-4 262	4 331	—
Årets omräkningsdifferenser				6	1 050	277	1 333
Ackumulerade omräkningsdifferenser hänförliga till avyttrade verksamheter					-5	-9	-14
Valutaresultat lån och valutaterminer, efter beaktande av uppskjuten skatt på 335 MSEK						-861	-861
Årets resultat						-55	-55
Eget kapital vid utgången av 2001	1 024	74	0	174	6 645	12 621	20 538

Kassaflödesanalys

Koncernen

MSEK	2001	2000
Den löpande verksamheten		
Årets resultat före skatt	-122	3 951
Avgår jämförelsestörande poster ¹⁾	—	-2 471
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet ²⁾	1 585	687
Betald skatt	243	151
Kassaflöde från verksamheten före förändringar i tillgångar och skulder	1 706	2 318
Förändring placeringstillgångar/försäkringstekniska skulder, där försäkringstagaren bär placeringsrisken, netto ³⁾	4 141	-2 389
Förändring placeringstillgångar/försäkringstekniska skulder, skadeförsäkring, netto	329	192
Förändring övriga rörelseförändringar och skulder	-6 069	-2 662
Kassaflöde från den löpande verksamheten	107	-2 541
Jämförelsestörande poster ¹⁾	—	2 471
Investeringsverksamheten		
Förändring placeringstillgångar (exklusive liv- och fondförsäkring)	-2 336	-1 446
Ökning tillgångar bankverksamhet, netto	-991	952
Övrigt ⁴⁾	-1 480	2 015
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-4 807	1 521
Finansieringsverksamheten		
Förändring upplåning ⁵⁾	6 567	-1 053
Utdelning	-614	-512
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	5 953	-1 565
ÅRETS KASSAFLÖDE	1 253	-114
Likvida medel vid årets början	3 097	3 033
Kursdifferens i likvida medel	203	178
Likvida medel vid årets slut	4 553	3 097
¹⁾ Under år 2000 har kassaflödet påverkats positivt av en återbetalning av överskottsmedel på Skandias pensionsförsäkringar hos Skandia Liv.		
²⁾ Avskrivningar	344	359
Värdeförändringar placeringstillgångar	284	28
Resultat vid försäljningar	-80	-314
Resultatandel lf Skadeförsäkring	1 015	554
Övrigt	22	60
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet	1 585	687
³⁾ Förändring försäkringstekniska skulder, där försäkringstagaren bär placeringsrisken, netto	-36 756	38 405
Köp och försäljning placeringstillgångar, där försäkringstagaren bär placeringsrisken, netto	40 897	-40 794
Förändring placeringstillgångar/försäkringstekniska skulder, där försäkringstagaren bär placeringsrisken, netto	4 141	-2 389
⁴⁾ Investering i materiella anläggningstillgångar	-278	-256
Investering i immateriella anläggningstillgångar	-160	—
Investering i lf m.m.	-666	—
Avyttring verksamheter ⁶⁾	99	3 335
Förvärv verksamheter ⁷⁾	-475	-1 064
Övrigt	-1 480	2 015
⁵⁾ Återbetalda förlagslån	-1 356	—
Förändring övrig upplåning inklusive inlösen av minoritet	7 923	-1 053
Förändring upplåning*	6 567	-1 053
* Under 2001 ingår utflöde 1 066 MSEK avseende realiserade valutaresultat på valutaterminer som tecknats i syfte att säkra eget kapital i utländska dotterbolag.		
⁶⁾ Värdet av tillgångar och skulder avseende avyttrade koncernföretag uppgick till:		
Likvida medel	68	—
Placeringstillgångar	2	—
Övriga tillgångar	53	—
Försäkringstekniska skulder, netto	—	—
Övriga skulder	92	—
Erhållen köpeskilling inklusive av köparen övertagna lån*	167	3 335
Avgår likvida medel i de avyttrade bolagen	-68	—
Avyttrade verksamheters påverkan på koncernens likvida medel	99	3 335
*Under 2000 har erhållits slutlig köpeskilling avseende avyttringar under 1999 och 1998.		
⁷⁾ Värdet av tillgångar och skulder avseende förvärvade koncernföretag uppgick till:		
Likvida medel	23	92
Placeringstillgångar	1	64
Tillgångar i bank och finansbolag	2 686	—
Övriga tillgångar	18	57
Skulder i bank och finansbolag	2 473	—
Övriga skulder	3	94
Erlagd köpeskilling	-498	-1 156
Tillkommer likvida medel i de förvärvade bolagen	23	92
Förvärvade verksamheters påverkan på koncernens likvida medel	-475	-1 064

Fem år i sammandrag

Koncernen

MSEK	1997	1998	1999	2000	2001
Resultat					
Försäljning					
Fondförsäkring	47 247	56 241	93 036	140 224	93 502
Livförsäkring	3 835	4 504	1 541	1 188	1 276
Fondsparande ¹⁾	8 137	14 183	40 179	55 812	34 831
Direktförsäljning fonder	—	—	—	9 299	7 561
Skadeförsäkring ²⁾	18 794	18 337	—	—	—
Livåterförsäkring	495	618	—	—	—
Försäljning verksamheter	—	—	305	344	414
Total försäljning	78 508	93 883	135 061	206 867	137 584
Riskbärande premie	15 815	15 700	805	1 068	1 327
Resultatsammandrag					
Försäkrings- och sparandeprodukter					
Tekniskt resultat fondförsäkring	683	687	1 153	2 639	1 688
Tekniskt resultat livförsäkring	196	-159	82	84	111
Kapitalavkastning, icke-teknisk	67	179	301	274	466
Förändring övervärden fondförsäkringsbestånd	1 134	2 399	3 944	4 078	-1 982
Övriga sparprodukter	—	-40	-151	12	-19
Finansieringskostnader, försäkrings- och sparandeprodukter	-236	-335	-446	-820	-925
Rörelseresultat, försäkrings- och sparandeprodukter³⁾	1 844	2 731	4 883	6 267	-661
Kapitalavkastning	—	—	505	232	96
SkandiaBanken	104	75	133	109 ⁴⁾	79 ⁵⁾
Asset Management	—	—	273	174	17
Netline ⁶⁾	—	—	44	52	15
Finansbolag	23	17	32	23	9
Resultat övrig verksamhet	304	64	18	31	-175
Avskrivning goodwill	-104	-115	-34	-42	-53
Koncernens förvaltningskostnader	-192	-319	-298	-292	-322
Övrigt	-252	-180	-800	-756	-94
Rörelseresultat kärnverksamheter	1 727	2 273	4 756	5 798	-1 089
Premieintäkter	15 137	14 552	—	—	—
Försäkringsersättningar	-12 640	-12 350	—	—	—
Driftskostnader och övriga tekniska intäkter och kostnader	-4 055	-4 079	—	—	—
Tekniskt resultat före kapitalavkastning (exkl livåterförsäkring)	-1 558	-1 877	—	—	—
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	1 975	1 754	—	—	—
Tekniskt resultat livåterförsäkring	2	12	—	—	—
Tekniskt resultat skadeförsäkring	419	-111	—	—	—
Direktavkastning	2 139	1 745	—	—	—
<i>Värdeförändringar</i>					
Obligationer och korta placeringar	170	445	—	—	—
Aktier	3 672	1 188	—	—	—
Fastigheter	212	113	—	—	—
Lån	-22	-4	—	—	—
Summa värdeförändringar	4 032	1 742	—	—	—
Valutareultat	-96	-110	—	—	—
Valutakursförändringar övervärden	41	109	—	—	—
Kapitalförvaltningsresultat	6 116	3 486	—	—	—
Kapitalavkastning överförd till tekniskt resultat	-2 048	-1 844	—	—	—
Kapitalförvaltningsresultat, netto	4 068	1 642	—	—	—
Rörelseresultat, skadeförsäkring	4 487	1 531	—	—	—
Finansieringskostnader	-204	-170	—	—	—
Rörelseresultat inkl finansieringskostnader	4 283	1 361	—	—	—
Jämförelsestörande poster	—	—	2 566	2 785	—
Rörelseresultat skadeförsäkring	—	—	1 524	-554	-1 015
Finansieringskostnader skadeförsäkring	—	—	-271	—	—
Rörelseresultat	6 010	3 634	8 575	8 029	-2 104
Därför förändring övervärden fondförsäkring	-1 134	-2 399	-3 944	-4 078	1 982
Resultat före skatt	4 876	1 235	4 631	3 951	-122
Skatt	-1 276	13	-1 167	-1 118	64
Minoritetens andel av årets resultat	-198	-6	-8	-7	3
ÅRETS RESULTAT	3 402	1 242	3 456	2 826	-55

¹⁾ Inklusive diskretionär förvaltning i Spanien.

²⁾ Från och med 1999 redovisas skadeförsäkring under rubriken verksamheter.

³⁾ År 1998 och 2000 justerades diskonteringsräntan vid beräkning av rörelseresultatet för att närma sig branschpraxis. Dessa anpassningar gav en positiv engångseffekt på rörelseresultatet på 522 MSEK respektive 1 038 MSEK.

⁴⁾ Jämförelsetalen för 1999 och 2000 avser endast Lifeline.

⁵⁾ Inkluderar Skandia Marknad.

Balansräkning, verkligt värde

MSEK	1997	1998	1999	2000	2001
Tillgångar					
<i>Immateriella tillgångar</i>					
Övervärden fondförsäkring	3 897	5 468	8 119	12 019	12 249
Goodwill och övriga immateriella tillgångar	173	148	58	1 269	1 340
Övriga övervärden (Skandia International)	108	—	—	—	—
<i>Placeringstillgångar</i>					
Byggnader och mark	4 764	3 900	371	217	234
Investering i skadeförsäkringsföretag m.m.	4	4	6 457	4 197	4 502
Andra finansiella placeringstillgångar	73 531	79 589	24 610	24 926	26 771
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	76	84	1	1	1
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	182 518	255 479	424 686	500 993	503 672
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	6 725	7 945	27 080	22 709	17 852
Övriga tillgångar	7 202	7 013	6 270	5 094	5 415
Kassa och bank	2 742	3 347	3 033	3 094	4 553
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	4 715	6 249	6 021	9 655	14 207
Tillgångar i finansbolag och bank	10 690	14 404	16 198	17 629	32 369
Summa tillgångar	297 145	383 630	522 904	601 803	623 165
Skulder					
Konsolideringskapital	22 708	24 833	29 220	37 031	37 236
Minoritetsintressen	531	23	25	31	41
Förlagslån	1 088	2 250	1 305	1 443	214
Upplåning	6 516	6 344	8 261	7 629	17 257
Försäkringstekniska avsättningar	72 131	79 453	23 227	21 770	22 710
Avsättningar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	175 747	247 724	410 829	481 749	487 114
Depåer från återförsäkrare	1 356	984	27 851	24 195	19 003
Övriga skulder	5 929	7 422	5 455	8 296	6 648
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 202	2 103	3 132	3 401	3 439
Skulder i finansbolag och bank	8 937	12 494	13 599	16 258	29 503
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	297 145	383 630	522 904	601 803	623 165
Konsolideringskapital					
Eget kapital	14 051	14 975	18 058	20 749	20 538
Uppskjuten skatteskuld	4 235	3 821	3 539	4 357	4 731
Uppskjuten skattefordran	—	—	-634	-209	-385
Övervärden i övriga finansiella placeringstillgångar	2 523	3 450	933	815	675
Avgår övervärden hänförliga till livförsäkring	-1 998	-2 881	-795	-700	-572
Övervärden i fondförsäkring	3 897	5 468	8 119	12 019	12 249
Konsolideringskapital	22 708	24 833	29 220	37 031	37 236
Justerat konsolideringskapital ¹⁾	18 326	20 853	26 276	32 850	32 861
¹⁾ Konsolideringskapital efter avdrag för uppskjuten skatt.					
Moderbolaget Försäkrings AB Skandia					
Tekniskt resultat skadeförsäkring	73	249	-168	2 534	30
Tekniskt resultat livförsäkring	7	17	-14	22	106
Konsolideringskapital	14 259	14 077	16 734	19 972	12 468

Nyckeltal

	1997	1998	1999	2000	2001
Koncernen					
Konsolideringsgrad, % ¹⁾	154	169	2 990	3 209	2 489
Soliditet, % ²⁾	13	13	28	32	23
Justerad soliditet, % ³⁾	16	16	36	42	32
Avkastning på eget kapital, % ⁴⁾	27	9	21	15	0
Operativ avkastning på konsolideringskapital, % ⁵⁾	e.t.	e.t.	14	20	12
Avkastning på konsolideringskapital, % ⁶⁾	26	14	29	25	-4
Avkastning på sysselsatt kapital, % ⁷⁾	24	13	26	21	-3
Avkastning på justerat konsolideringskapital, % ⁸⁾	27	14	24	21	-2
Resultatmätt skadeförsäkring					
Försäkringsmarginal, % ⁹⁾	2,8	-0,8	-4,7	26,7	14,0
Skadeprocent, brutto, % ¹⁰⁾	75	83	93	63	61
Driftskostnadsprocent, brutto, % ¹¹⁾	23	25	23	21	34
Totalkostnadsprocent, brutto, % ¹²⁾	98	108	116	84	95
Skadeprocent, netto, % ¹³⁾	83	85	86	65	62
Driftskostnadsprocent, netto, % ¹⁴⁾	27	28	29	21	34
Totalkostnadsprocent, netto, % ¹⁵⁾	110	113	115	86	96
Resultatmätt kapitalförvaltning					
Direktavkastning, % ^{16) 17)}	5,3	4,8	5,4	4,4	2,7
Totalavkastning, % ^{17) 18)}	14,9	9,1	15,4	3,8	1,5
Övrigt					
Antal anställda, medeltal	9 709	10 185	6 592	7 161	7 447
Premieinkomst per anställd, MSEK	7,2	7,8	14,4	19,8	12,8
Rörelseresultat per aktie, SEK ¹⁹⁾	5,87	3,55	8,38	7,84	-2,06
Vinst per aktie, SEK ¹⁹⁾	3,32	1,21	3,38	2,76	-0,05
Konsolideringskapital per aktie, SEK ¹⁹⁾	22,19	24,26	28,55	36,18	36,38
Eget kapital per aktie, SEK ¹⁹⁾	13,73	14,63	17,64	20,27	20,07

e.t. = ej tillämpligt

Definitioner

- ¹⁾ Riskbärande kapital, efter avdrag för investering i If, i förhållande till riskbärande premier.
- ²⁾ Beräknas som eget kapital i förhållande till balansomslutning till bokförda värden exklusive placeringstillgångar och återförsäkringstillgångar inom fondförsäkring.
- ³⁾ Justerat konsolideringskapital i förhållande till balansomslutning till marknadsvärden exklusive placeringstillgångar och återförsäkring inom fondförsäkring.
- ⁴⁾ Årets resultat i förhållande till genomsnittligt eget kapital.
- ⁵⁾ Rörelseresultatet för kärnverksamheterna exklusive finansiella effekter i fondförsäkring i förhållande till genomsnittligt konsolideringskapital med avdrag för investeringar i skadeförsäkringsföretag.
- ⁶⁾ Rörelseresultat med avdrag för aktuell skatt och minoritetsandelar i förhållande till genomsnittligt konsolideringskapital.
- ⁷⁾ Rörelseresultat före skatt och räntekostnader i förhållande till genomsnittligt sysselsatt kapital.
- ⁸⁾ Rörelseresultat med tillägg för övriga övervärdesförändringar, minus aktuell och uppskjuten skatt samt minoritetens andel i förhållande till justerat genomsnittligt konsolideringskapital.
- ⁹⁾ Tekniskt resultat skadeförsäkring i förhållande till premieintäkter netto.
- ¹⁰⁾ Försäkringsersättningar i förhållande till premieintäkter brutto.
- ¹¹⁾ Försäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till premieintäkter brutto, exklusive övriga tekniska intäkter och kostnader.
- ¹²⁾ Försäkringsersättningar samt försäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till premieintäkter brutto.
- ¹³⁾ Försäkringsersättningar i förhållande till premieintäkter netto.
- ¹⁴⁾ Försäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till premieintäkter netto, exklusive övriga tekniska intäkter och kostnader.
- ¹⁵⁾ Försäkringsersättningar samt försäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till premieintäkt netto.
- ¹⁶⁾ Direktavkastningen (före avdrag för förvaltningskostnader) i procent av ett vägt genomsnitt av placeringstillgångarnas verkliga värde.
- ¹⁷⁾ Vid beräkning av direkt- och totalavkastning har de tillgångar där försäkringstagarna bär placeringrisken inte medtagits, då avsikten med nyckeltalet är att redovisa resultatet av företagets egen kapitalförvaltning.
- ¹⁸⁾ Summan av direktavkastning (före avdrag för förvaltningskostnader) samt realiserade och orealiserade värdeförändringar, i procent av ett vägt genomsnitt av placeringstillgångarnas verkliga värde.
- ¹⁹⁾ Någon utspädningseffekt föreligger ej.

Noter till teknisk redovisning skadeförsäkringsrörelse

Not 1 Premieinkomst

	2001			2000		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Inbetalda och tillgodoförda premier ¹⁾	414	-3	411	344	-3	341
Premieinkomst	414	-3	411	344	-3	341

¹⁾ Varav försäkringsavtal för direkt skadeförsäkring som tecknats i:

Sverige	394			331		
Övriga EES	20			13		
Övriga länder	—			—		
	414			344		

Not 2 Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

Inom skadeförsäkringsrörelsen förs kapitalavkastning över från det icke-tekniska till det tekniska resultatet baserat på genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar efter avdrag för utestående nettofordringar i försäkringsrörelsen. Räntesatserna följer huvudsakligen avkastningen på medellånga statsobligationer med hänsyn tagen till försäkringsrörelsens kontantflöden över tiden.

	2001	2000
I huvudsak har avsättningarna varit i svenska kronor och följande kalkylräntesatser har använts:	4,8	4,6

Not 3 Utbetalda försäkringsersättningar

	2001			2000		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Utbetalda skadeersättningar	-246	0	-246	-226	-32	-258
Driftskostnader för skadereglering	-11	—	-11	-9	—	-9
Utbetalda försäkringsersättningar	-257	0	-257	-235	-32	-267

Not 4 Avecklingsresultat

Av försäkringsersättningar utgör 38 (46) MSEK avecklingsresultat netto.

Not 5 Driftskostnader

	2001	2000
Interna anskaffningskostnader	-36	-25
Externa anskaffningskostnader ¹⁾	-7	-5
Förändring i förutbetalda anskaffningskostnader, brutto	-6	13
Administrationskostnader	-86	-50
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	—	-116
Förändring i förutbetalda anskaffningskostnader, avgiven återförsäkring	—	116
Driftskostnader	-135	-67

¹⁾ Varav provisioner i direktförsäkring

För fördelning av totala driftskostnader, se not 45.

Noter till teknisk redovisning livförsäkringsrörelse

Not 6 Premieinkomst

	2001			2000		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Inbetalda och tillgodoförda premier ²⁾	94 778	-1 690	93 088	141 413	-2 851	138 562
Portföljpremier	0	-106	-106	0	-79	-79
Premieinkomst	94 778	-1 796	92 982	141 413	-2 930	138 483

¹⁾ Hänförlig till direkt försäkring

Direkt försäkring uppdelad på:						
a) Individuell försäkring	94 394			141 048		
Gruppörsäkring	384			365		
b) Periodiska premier	18 462			13 976		
Engångspremier	76 316			127 437		
c) Ej återbäringsberättigade avtal	1 276			1 189		
Avtal för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken	93 502			140 224		

²⁾ Varav försäkringsavtal för direkt livförsäkring som tecknats i:

Sverige	13 135			16 805		
Övriga EES	32 955			40 341		
Övriga länder	48 688			84 267		
	94 778			141 413		

Not 7 Kapitalavkastning, intäkter

	2001	2000
<i>Driftsoverskott byggnader och mark</i>		
Hyresintäkter	7	7
Driftskostnader	-3	-4
<i>Utdelning på aktier och andelar</i>	6	2
Övriga finansiella intäkter	4	16
<i>Ränteintäkter m.m.</i>		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	636	700
Övriga ränteintäkter	193	181
Återförsäkrarens andel av värdeförändring av värdepappersstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken	5 366	4 081
<i>Realisationsvinster, netto</i>		
Byggnader och mark	0	—
Aktier och andelar	—	17
Räntebärande värdepapper	196	146
Övriga värdepappersstillgångar	10	—
Kapitalavkastning, intäkter	6 415	5 146

Not 8 Orealiserade vinster på övriga värdepappersstillgångar

	2001	2000
Byggnader och mark, netto	2	—
Aktier och andelar, netto	2	—
Orealiserade vinster på värdepappersstillgångar, netto	4	—

Not 9 Utbetalda försäkringsersättningar

	2001			2000		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Utbetalda skadeersättningar, livförsäkring	-2 685	6	-2 679	-2 917	18	-2 899
Summa utbetalt, livförsäkring	-2 685	6	-2 679	-2 917	18	-2 899
Utbetalda skadeersättningar, fondförsäkring	-49 010	3 565	-45 445	-40 298	3 000	-37 298
Driftskostnader för skadereglering, fondförsäkring	-29	—	-29	-26	—	-26
Summa utbetalt, fondförsäkring	-49 039	3 565	-45 474	-40 324	3 000	-37 324
Utbetalda försäkringsersättningar	-51 724	3 571	-48 153	-43 241	3 018	-40 223

Not 10 Annullationer

	2001			2000		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Av försäkringsersättningar uppgår annullationer						
för livförsäkring till:	-1 537	—	-1 537	-1 439	—	-1 439
för fondförsäkring till:	-41 779	3 302	-38 477	-34 130	2 867	-31 263
Summa annullationer	-43 316	3 302	-40 014	-35 569	2 867	-32 702

Not 11 Driftskostnader

	2001			2000		
	Livförsäkring	Fondförsäkring	Totalt	Livförsäkring	Fondförsäkring	Totalt
Interna anskaffningskostnader	-6	-2 654	-2 660	-2	-2 689	-2 691
Externa anskaffningskostnader ¹⁾	-90	-5 960	-6 050	-45	-7 192	-7 237
Förändring i förutbetalda anskaffningskostnader, brutto ²⁾	—	4 469	4 469	—	3 280	3 280
Administrationskostnader	-44	-2 313	-2 357	-49	-3 183	-3 232
Provisioner och vinstandelar, avgiven återförsäkring	22	327	349	14	401	415
Förändring i förutbetalda anskaffningskostnader, avgiven återförsäkring ²⁾	—	-389	-389	—	35	35
Driftskostnader	-118	-6 520	-6 638	-82	-9 348	-9 430
¹⁾ Varav provisioner i direktförsäkring	-90	-5 960	-6 050	-45	-7 192	-7 237
²⁾ Nettoförändring förutbetalda anskaffningskostnader			4 080			3 315
varav till följd av förändringar i CARVM-avdraget*			3 251			-1 523

* För den amerikanska verksamheten redovisas förutbetalda anskaffningskostnader netto efter så kallat "CARVM-avdrag", vilket motsvarar en approximation av nuvärdet av de tillkommande fondavgifter som skulle utgå om alla försäkringsavtal sades upp idag. Dessa fondavgifter påverkas i första hand av fondvärdet, så att en reduktion i fondvärdet i sin tur reducerar CARVM-avdraget. Denna fotnot visar periodens nettominskning (+) eller nettoökning (-) i driftskostnader som uppkommit till följd av periodens nettoförändring i förutbetalda anskaffningskostnader, och det belopp därav som uppkommit till följd av förändringar i CARVM-avdraget.

För fördelning av totala driftskostnader, se not 45.

Not 12 Kapitalavkastning, kostnader

	2001	2000
Kapitalförvaltningskostnader	-6	-5
Övriga finansiella kostnader	-464	-579
Räntekostnader m.m.	-470	-584
Övriga räntekostnader	-59	-9
Realisationsförluster, netto	0	—
Aktier och andelar	—	—
Övriga placeringstillgångar	—	-6
Kapitalavkastning, kostnader	-529	-599

Not 13 Orealiserade förluster på placeringstillgångar, netto

	2001	2000
Aktier och andelar, netto	—	-16
Orealiserade förluster på placeringstillgångar, netto	—	-16

Noter till icke-teknisk redovisning

Not 14 Kapitalavkastning, intäkter

	2001			2000		
	Övriga placeringstillgångar	Fondförsäkring	Totalt	Övriga placeringstillgångar	Fondförsäkring	Totalt
Driftsoverskott byggnader och mark						
Hysesintäkter	0	6	6	25	—	25
Driftskostnader	—	-5	-5	-4	—	-4
Utdelning på aktier och andelar	42	56	98	54	16	70
Övriga finansiella intäkter	81	190	271	135	139	274
Ränteintäkter m.m.						
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	93	280	373	97	242	339
Övriga ränteintäkter	207	53	260	269	64	333
Valutakursvinster, netto	35	-15	20	122	8	130
Realisationsvinster, netto						
Aktier och andelar	60	1	61	414	14	428
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	9	1	10	—	—	—
Övriga placeringstillgångar	0	—	0	17	-3	14
Kapitalavkastning, intäkter	527	567	1 094	1 129	480	1 609

Not 15 Orealiserade vinster på placeringstillgångar, netto

	2001			2000		
	Övriga placeringstillgångar	Fondförsäkring	Totalt	Övriga placeringstillgångar	Fondförsäkring	Totalt
Byggnader och mark, netto	0	0	0	22	—	22
Orealiserade vinster på placeringstillgångar, netto	0	0	0	22	—	22

Not 16 Kapitalavkastning, kostnader

	2001			2000		
	Övriga placeringstillgångar	Fondförsäkring	Totalt	Övriga placeringstillgångar	Fondförsäkring	Totalt
Kapitalförvaltningskostnader	-52	-18	-70	-65	-15	-80
Övriga finansiella kostnader	-43	-14	-57	-16	-69	-85
Räntekostnader m.m.						
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-174	-5	-179	-129	-6	-135
Fastighetslån (reducerat för räntebidrag)	0	—	0	0	—	0
Övriga räntekostnader	-18	-938	-956	-178	-827	-1 005
Realisationsförluster, netto						
Byggnader och mark	—	—	—	-8	—	-8
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	—	—	—	-43	-1	-44
Kapitalavkastning, kostnader	-287	-975	-1 262	-439	-918	-1 357

Not 17 Orealiserade förluster på placeringstillgångar, netto

	2001			2000		
	Övriga placeringstillgångar	Fondförsäkring	Totalt	Övriga placeringstillgångar	Fondförsäkring	Totalt
Aktier och andelar, netto	-145	-51	-196	-485	-108	-593
Orealiserade förluster på placeringstillgångar, netto	-145	-51	-196	-485	-108	-593

Not 18 Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen

	2001	2000
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	-41	-41

Not 19 Övriga kostnader

	2001	2000
Avskrivning goodwill	—	-117
Koncernens förvaltningskostnader	—	-322
Avsättning vinstandelssystem	—	-620 ¹⁾
Strukturkostnader	—	-94
Övriga kostnader	-533	-1 146

¹⁾ Varav Skandianen -20 MSEK.

Not 20 SkandiaBanken

	2001	2000
Ränteintäkter	1 683	1 113
Räntekostnader	-1 114	-660
Erhållna utdelningar	0	0
Provisionsintäkter	257	221
Provisionskostnader	-46	-17
Nettoresultat av finansiella transaktioner	9	0
Övriga rörelseintäkter	106	55
Summa rörelseintäkter	895	712
Administrationsomkostnader	-764	-565
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	-33	-18
Övriga rörelsekostnader	-16	-33
Summa rörelsekostnader	-813	-616
Kreditförluster/Återföring av tidigare nedskrivningar	-3	13
Rörelseresultat SkandiaBanken	79	109

NOT 21 Skatt

	2001	2000
Aktuell skatt avseende innevarande år	256	79
Aktuell skatt avseende tidigare år	6	80
Skatt på resultatandel i If	261	157
Uppskjuten skatt	-441	-1 426
Skatt på årets resultat	82	-1 110
Övriga skatter	-18	-8
Skatter	64	-1 118
Skillnad mellan koncernens skattekostnad och skattekostnad baserad på gällande svensk skattesats:		
Resultat före skatt	-122	3 951
Skatt enligt gällande skattesats, 28%	34	-1 105
Skillnad i skattesats i utländska dotterbolag	72	-209
Skatt avseende tidigare år	40	77
Förluster för vilka uppskjuten skattefordran ej beaktats	-205	-205
Ej avdragsgilla kostnader	-194	-416
Ej skattepliktiga intäkter	335	748
Redovisad skattekostnad	82	-1 110

Noter till balansräkningen

Not 22 Immateriella tillgångar

	Anskaffningsvärde	Akkumulerade avskrivningar	Bokfört värde
Goodwill vid utgången av 2000	1 578	-309	1 269
Tillkommande tillgångar, genom förvärv	68	—	68
Avgående tillgångar, genom avyttring	-54	20	-34
Valutaomräkning	5	-10	-5
Årets avskrivning	—	-117	-117
Goodwill vid utgången av 2001	1 597	-416	1 181

Övriga immateriella tillgångar

	2001	2000
Anskaffningsvärde	163	—
Akkumulerade avskrivningar	-4	—
Immateriella tillgångar, bokfört värde	159	—

Not 23 Placeringstillgångar

	Anskaffningsvärde ¹⁾		Verkligt värde		Bokfört värde	
	2001	2000	2001	2000	2001	2000
Livförsäkring						
Byggnader och mark	89	96	156	147	156	147
Aktier och andelar	42	45	60	61	60	61
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	9 139	9 687	9 799	10 464	9 139	9 687
Lån med säkerhet i fast egendom	—	0	—	0	—	0
Övriga lån	6	10	6	10	6	10
Utlåning till kreditinstitut	4 584	4 320	4 584	4 320	4 584	4 320
Derivat	11	0	11	0	11	0
Övriga finansiella placeringstillgångar	—	5	—	5	—	5
	13 871	14 163	14 616	15 007	13 956	14 230
Fondförsäkring						
Byggnader och mark	29	2	40	33	40	33
Aktier och andelar	777	449	777	449	777	449
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	5 103	3 998	5 112	4 014	5 103	3 998
Lån med säkerhet i fast egendom	0	0	0	0	0	0
Övriga lån	107	65	107	65	107	65
Utlåning till kreditinstitut	0	—	0	—	0	—
Derivat	58	29	58	29	58	29
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	1	1	1	1	1	1
	6 075	4 544	6 095	4 591	6 086	4 575
Fondsparande						
Byggnader och mark	17	17	22	21	22	21
Aktier och andelar	19	6	19	6	19	6
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	88	74	94	79	88	74
Lån med säkerhet i fast egendom	0	0	0	0	0	0
Övriga lån	4	3	4	3	4	3
Utlåning till kreditinstitut	—	0	—	0	—	0
Derivat	4	0	4	0	4	0
Övriga finansiella placeringstillgångar	—	4	—	4	—	4
	132	104	143	113	137	108

Forts. Not 23 Placeringstillgångar

	Anskaffningsvärde ¹⁾		Verkligt värde		Bokfört värde	
	2001	2000	2001	2000	2001	2000
Övriga placeringstillgångar						
Byggnader och mark	3	14	16	16	16	16
Placeringar i intressebolag ²⁾	4 502	4 197	4 502	4 197	4 502	4 197
Aktier och andelar	967	1 007	974	1 155	974	1 155
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	4 667	3 227	4 668	3 243	4 667	3 227
Övriga lån	44	14	44	14	44	14
Derivat	306	799	449	1 005	449	1 005
	10 489	9 258	10 653	9 630	10 652	9 614
Placeringstillgångar totalt						
Byggnader och mark ²⁾	137	129	234	217	234	217
Placeringar i intressebolag ³⁾	4 502	4 197	4 502	4 197	4 502	4 197
Aktier och andelar	1 806	1 507	1 831	1 671	1 831	1 671
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	18 997	16 986	19 673	17 800	18 997	16 986
Lån med säkerhet i fast egendom	0	0	0	0	0	0
Övriga lån	161	92	161	92	161	92
Utlåning till kreditinstitut	4 584	4 320	4 584	4 320	4 584	4 320
Derivat	379	828	522	1 034	522	1 034
Övriga finansiella placeringstillgångar	—	9	—	9	—	9
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	1	1	1	1	1	1
	30 567	28 069	31 508	29 341	30 832	28 527

¹⁾ Värdering med utgångspunkt i anskaffningsvärdet efter erforderliga nedskrivningar.

²⁾ Detaljerade upplysningar om byggnader och mark lämnas ej då antalet fastigheter är litet och det bokförda värdet av fastighetsinnehavet utgör en försumbar andel av det bokförda värdet av de totala placeringstillgångarna.

³⁾ Avser investering i If Skadeförsäkring Holding Aktieföretag om 32 292 750 aktier till ett nominellt värde av MSEK 646. Skandias andel i If redovisas t.o.m. 2001-12-31 enligt kapitalandelsmetoden. Innehavet uppgår till 50% av rösterna (56% av kapitalet), men i enlighet med avtal som ingåtts i november 2001, uppgår Skandias ägarandel i If till 12,5% av rösterna (19% av kapitalet) den 2 januari 2002. Nedan visas resultat- och balansräkning för If.

	MSEK
Premieinkomster, f e r	22 237
Försäkringsersättningar, f e r	-20 531
Driftskostnader	-5 121
Kapitalavkastning	663
Rörelseresultat, skadeförsäkring	-2 752
Tillgångar	
Placeringstillgångar	42 080
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar	6 905
Övrigt	11 868
Summa tillgångar	60 853
Eget kapital och skulder	
Eget kapital	6 655
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)	47 143
Övrigt	7 055
Summa eget kapital och skulder	60 853
Skandia har vid årsskiftet 2001 en nettoskuld till If på totalt 745 MSEK, varav 660 MSEK ingår i koncernens upplåning.	
Utöver investering i If tillkommer ett 48,9-procentigt innehav i Alleato AB, Stockholm om 1 000 aktier till ett nominellt värde av 100 KSEK, ett 45-procentigt innehav i Jones Lang La Salle Assets Management Services AB Stockholm om 45 000 aktier till ett nominellt värde av 4 500 KSEK, ett 40-procentigt innehav i Iblity AB, Stockholm om 667 aktier till ett nominellt värde av 67 KSEK, samt ett 35-procentigt innehav i Kvickman AB om 87 500 aktier till ett värde av 8 750 KSEK.	
*För specifikation enligt Finansinspektionens anvisningar, se "Facts About Investments 2001".	

Not 24 Återförsäkrarens andel av avsättning för oreglerade skador

	2001	2000
Skadeförsäkring		
Inträffade och rapporterade skador	1	1
Inträffade men ej rapporterade skador (IBNR)	5	7
	6	8
Livförsäkringsföretag		
Fastställda skador	3	0
Icke fastställda skador	103	92
	106	92
Återförsäkrarens andel av avsättning för oreglerade skador	112	100

Not 25 Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar

	2001	2000
Ingående balans	22 710	27 079
Valutaomräkning	2 375	2 723
Avgivna/överlätna försäkringsbestånd till If	0	-2 532
Förändring i avsättning	-7 233	-4 560
Utgående balans	17 852	22 710

Not 26 Finansbolag

	2001	2000
Kassa	69	29
Utlåning till kreditinstitut	1 362	0
Utlåning till allmänheten	1 255	1 891
Immateriella anläggningstillgångar	50	—
Materiella tillgångar	11	0
Övriga tillgångar	148	121
Tillgångar	2 895	2 041
Koncernelimineringar	-2 444	-1 841
Tillgångar i finansbolag, efter koncernelimineringar	451	200
In- och upplåning från allmänheten	433	0
Övriga skulder	25	2
Skulder	458	2
Eget kapital	2 437	2 039
Skulder och eget kapital	2 895	2 041
Koncernelimineringar	-2 875	-2 036
Skulder och eget kapital i finansbolag, efter koncernelimineringar	20	5

Not 27 SkandiaBanken

	2001	2000
Kassa	222	140
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	989	—
Utlåning till kreditinstitut	3 285	1 499
Utlåning till allmänheten	19 605	15 319
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	7 400	307
Aktier och andelar	22	6
Goodwill	266	10
Materiella tillgångar	60	41
Övriga tillgångar	641	568
Tillgångar	32 490	17 890
Koncernelimineringar	-572	-462
Tillgångar i bank, efter koncernelimineringar	31 918	17 428
Skulder till kreditinstitut	484	229
In- och upplåning från allmänheten	28 264	15 129
Emitterade värdepapper	—	108
Övriga skulder	1 059	1 189
Efterställda skulder	1 200	500
Skulder	31 007	17 155
Eget kapital	1 483	735
Skulder och eget kapital	32 490	17 890
Koncernelimineringar	-3 007	-1 637
Skulder och eget kapital i bank, efter koncernelimineringar	29 483	16 253

Not 28 Fordringar avseende direkt försäkring

	2001	2000
Försäkringstagare	170	112
Försäkringsmäklare	735	23
Försäkringsföretag	329	590
Avsättning för osäkra fordringar	-3	-1
Fordringar avseende direkt försäkring	1 231	724

Not 29 Materiella tillgångar

	2001	2000
Anskaffningsvärde	1 824	1 577
Akkumulerade avskrivningar	-1 047	-900
Materiella tillgångar, bokfört värde	777	677

Not 30 Förutbetalda anskaffningskostnader

	2001	2000
Avskrivningstid kortare än 2 år, skade- och återförsäkring	7	13
Avskrivningstid längre än 2 år, liv- och fondförsäkring	13 113	7 915
Förutbetalda anskaffningskostnader¹⁾	13 120	7 928
¹⁾ Förutbetalda anskaffningskostnader före CARVM-avdrag	21 937	19 101
CARVM-avdrag	-8 817	-11 173
	13 120	7 928

För förklaring se not 11.

Not 31 Eget kapital

	Bundet eget kapital					Fritt eget kapital	
	Aktie-kapital ¹⁾	Upp-skriv-nings-fond	Reserv-fond i moder-bolaget	Fond för oreali-serade vinster ³⁾	Övriga bundna fonder ⁴⁾	Balan-serad vinst/förlust	Summa eget kapital
Eget kapital vid utgången av 1999	512	74	5 037	482	10 454	1 499	18 058
Utdelning						-512	-512
Fondemission 1:1	512		-512			0	0
Nedsättning reservfond			-4 525			4 525	0
Omföring mellan bundet och fritt eget kapital				-249	-1 321	1 570	0
Årets omräkningsdifferenser ⁵⁾				4	729	35	768
Valutaresultat lån och valutaterminer ⁶⁾						-391	-391
Årets resultat						2 826	2 826
Eget kapital vid utgången av 2000	1 024	74	0	237	9 862	9 552	20 749
Utdelning						-614	-614
Omföring mellan bundet och fritt eget kapital				-69	-4 262	4 331	0
Årets omräkningsdifferenser ⁵⁾				6	1 050	277	1 333
Akkumulerade omräkningsdifferenser hänförliga till avyttrade utländska koncernföretag ⁷⁾						-5	-9
Valutaresultat lån och valutaterminer ⁶⁾						-861	-861
Årets resultat						-55	-55
Eget kapital vid utgången av 2001	1 024	74	0	174	6 645	12 621	20 538

¹⁾ Antal aktier uppgår till 1 023 542 520.

²⁾ Efter beaktande av uppskjuten skatt om 335 (152) MSEK.

	2001	2000
Fond för orealiserade vinster		
Aktier och andelar	25	48
Fastigheter	97	89
Valutaderivat	142	206
Avgår: minoritetens andel	0	0
Fond för orealiserade vinster före uppskjuten skatt	264	343
Avgår: uppskjuten skatt	-90	-106
Fond för orealiserade vinster efter uppskjuten skatt	174	237

⁴⁾ Övriga bundna fonder vid slutet av 2000 inkluderar kapitalandelsfond 399 MSEK.

	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital	
	Fond för oreali-serade vinster	Övriga fonder ⁴⁾	Balan-serad vinst/förlust	Summa omräkningsdifferenser
Akkumulerad omräkningsdifferens vid utgången av 2000	-8	926	-453	465
Omräkningsdifferenser under 2001	6	1 050	276	1 332
Akkumulerade omräkningsdifferenser hänförliga till avyttrade utländska koncernföretag	0	-5	-9	-14
Valutaresultat lån och valutaterminer	0	0	-861	-861
Akkumulerad omräkningsdifferens vid utgången av 2001	-2	1 971	-1 047	922

Känslighetsanalys eget kapital

Koncernens aktieinnehav uppgår enligt balansräkningen till 1 835 MSEK. En minskning av marknadsvärdet på aktier med 10% skulle, per den sista december 2001, innebära en minskning av eget kapital med 128 MSEK efter skatt. En förändring av marknadsräntorna får inte någon omedelbar effekt på eget kapital då koncernens räntebärande värdepapper värderas till upplupet anskaffningsvärde. Koncernens fastighetsinnehav uppgår endast till 234 MSEK och en förändring av direktavkastningskraven på fastigheter skulle följaktligen inte ha någon signifikant effekt på eget kapital.

Öppna valutapositioner i respektive dotterbolags balansräkning är begränsade. Koncernen har dock en valuta-exponering genom sina investeringar i utländska dotterbolag, vilket, allt annat lika vid en förstärkning av den svenska kronan med 10% skulle innebära en minskning av eget kapital med MSEK 555 netto efter valutasäkring.

Såsom beskrivs i riskanalysen på sid 20 och framåt finns det begränsade risker i de livförsäkringstekniska avsättningarna som kan kopplas till förändringar på de finansiella marknaderna. I riskanalysen på sidan 20-22 ges en samlad beskrivning av riskeponeringen och där framgår även hur olika risker påverkar koncernens kon-solideringskapital.

Not 32 Avsättning för oreglerade skador (före avgiven återförsäkring)

	2001	2000
Skadeförsäkring		
Inträffade och rapporterade skador	185	183
Inträffade men ej rapporterade skador (IBNR)	597	611
Avsättning för skaderegleringskostnader	44	43
	826	837
Livförsäkringsföretag		
Fastställda skador	381	237
locke fastställda skador	1 071	537
Avsättning för skaderegleringskostnader	60	39
	1 512	813
Avsättning för oreglerade skador (före avgiven återförsäkring)	2 338	1 650

Not 33 Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)

	2001	2000
Ingående balans	21 070	22 432
Valutaomräkning	1 210	714
Avgivna/överlätna försäkringsbestånd till If	—	-2 532
Förändring i avsättning	-142	456
Utgående balans	22 138	21 070

Not 34 Avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken

	2001	2000
Ingående balans	481 749	410 829
Valutaomräkning	41 850	34 187
Förändring i avsättning	-36 485	36 733
Utgående balans	487 114	481 749

Not 35 Avsättningar för andra risker och kostnader

	2001	2000
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	63	77
Avsättningar för skatter	220	245
Övriga avsättningar	547	803
Avsättningar för andra risker och kostnader	830	1 125

Not 36 Uppskjuten skatteskuld, netto

	2001	2000
Uppskjuten skatteskuld, brutto		
Uppskjuten skatteskuld hänförlig till obeskattade reserver ¹⁾	3 590	3 820
Placeringsstillgångar	188	140
Förutbetalda anskaffningskostnader	2 978	1 515
Övrigt	1 054	361
Uppskjuten skatteskuld	7 810	5 836

Uppskjuten skattefordran, brutto

Uppskjuten skattefordran hänförlig till placeringsstillgångar	89	13
Övriga tillgångar	1 357	448
Övriga skulder	640	906
Underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag	2 479	1 392
Avgård värderingsreserv	-1 101	-1 072
Uppskjuten skattefordran	3 464	1 687

Summa uppskjuten skatteskuld

	4 346	4 149
Uppskjuten skatteskuld enligt balansräkningen	4 731	4 358
Uppskjuten skattefordran enligt balansräkningen	-385	-209
Summa uppskjuten skatteskuld, netto	4 346	4 149

Uppskjutna skattefordringar och skulder redovisas netto per skattesubjekt. Värderingsreserven avser i huvudsak skattefordran på underskottsavdrag.

Underskottsavdragen förfaller under följande år:

2002	28	35
2003	188	39
2004	256	133
2005	356	259
2006	721	201
2007 och senare	2 504	232
Utan tidsbegränsning	3 315	2 602
Summa	7 368	3 501

¹⁾ Obeskattade reserver består av

	2001	2000
Periodiseringsfond	20	19
Utjämningsfond	2 091	2 091
Säkerhetsreserv	10 492	11 358
Överavskrivningar	203	171
Summa	12 806	13 639

Not 37 Skulder avseende direkt försäkring

	2001	2000
Skulder till försäkringstagare	510	439
Skulder till försäkringsmäklare	136	88
Skulder till försäkringsföretag	1 167	1 997
Skulder avseende direkt försäkring	1 813	2 524

Not 38 Upplåning, exklusive förlagslån i Försäkringsaktiebolaget Skandia

	2001	2000
Efterställda skulder ¹⁾	214	1 443
Obligationslån	5 596	2 220
Skulder till kreditinstitut	4 509	568
Övrig upplåning ²⁾	7 152	4 841
Upplåning enligt balansräkningen	17 471	9 072
Därutöver upplåning i finansbolag och bank ³⁾	179	104
Upplåning brutto	17 650	9 176
Avgård förlagslån i Försäkringsaktiebolaget Skandia ⁴⁾	-214	-1 443
Upplåning netto	17 436	7 733

Forts. Not 38 Upplåning, exklusive förlagslån i Försäkringsbolaget Skandia

Upplåningen förfaller enligt följande:⁵⁾

Inom 1 år	10 028	2 019
Mellan 1 och 2 år	1 354	2 325
Mellan 2 och 5 år	4 811	2 854
Efter 5 år	1 243	535
	17 436	7 733

¹⁾ Samtliga efterställda skulder är tidsbundna.

²⁾ Säkerhet har upplåtits i vissa förväntade framtida intäkter i samband med American Skandia (ASLAC) Funding Trusts utgivande av skuldebrev till ett värde av 328 (325) MUSD, motsvarande 3 472 (3 108) MSEK, se not 40.

³⁾ Upplåning i finansbolag och bank se not 26 och 27.

⁴⁾ Avser 23 MEUR, motsvarande 214 (203) MSEK, emitterat 1998. Förlagslånet förfaller år 2013. I förlagslånet för år 2000 ingick dessutom 130 MUSD, motsvarande 1 240 MSEK, emitterat 1996. Förlagslånen i Försäkringsaktiebolaget Skandia räknas i enlighet med gällande regler in i koncernens kapitalbas.

⁵⁾ Kontrakterade outnyttjade kreditfaciliteter uppgår per balansdagen till 9,4 miljarder SEK.

Not 39 Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2001	2000
Upplupna kostnader	2 687	3 101
Förutbetalda intäkter	194	152
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 881	3 253

Not 40 Ställda panter

	2001	2000
Ställda panter och därmed jämförliga säkerheter		
Andra finansiella placeringsstillgångar	477	376
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	1	1
Summa	478	377
Tillgångar som omfattas av försäkringstagarnas förmånsrätt		
Andra finansiella placeringsstillgångar ^{1,2)}	41 656	37 017
Totalt	42 134	37 394

¹⁾ Härutöver har upplåtits säkerhet i vissa förväntade framtida intäkter i samband med ASLAC Funding Trusts utgivande av skuldebrev. Säkerheten uppgår till ett värde av 10 (10) MUSD, motsvarande 103 (93) MSEK.

²⁾ Motsvaras av Avsättningar i balansräkningen på 40 861 (36 595) MSEK.

Not 41 Ansvarsförbindelser

	2001	2000
Borgens- och garantiförbindelser ¹⁾	781	831

¹⁾ Av det redovisade beloppet avser 276 (196) MSEK åtaganden garanterade av If Skadeförsäkring AB (publ) respektive If Skadeförsäkring Holding Aktiebolag.

Not 42 Leasing

I egenskap av leasetagare har Skandia ingått ett antal operationella leasingavtal. Förfallotidpunkter för det sammanlagda beloppet per 31 december 2001 av framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal fördelar sig enligt följande:

Operationella leasingavtal	Belopp
2002	228
2003	191
2004	184
2005	180
2006	180
2007 och senare	1 024
Totalt leasingavgifter	1 987

Årets leasingkostnader uppgick till 565 (480) MSEK.

I egenskap av leasegivare har Skandia ingått ett antal finansiella leasingavtal. Avtalen avser huvudsakligen uthyrning av inventarier såsom personbilar och datorer med kringutrustning. Avstämning mellan bruttoinvesteringen i icke uppsägningsbara leasingavtal och nuvärdet av fordran avseende framtida leasingavgifter framgår nedan:

	2001	2000
Bruttoinvestering i finansiella leasingavtal	2 344	2 095
Avgård ej intjänade finansiella intäkter	-210	-179
Nettoinvestering i finansiella leasingavtal	2 134	1 916
Ej garanterade restvärden som tillfaller leasegivaren (diskonterade)	0	0
Nuvärdet av fordran avseende framtida minimileaseavgifter	2 134	1 916

Bruttoinvestering: Summan av de vid varje tidpunkt återstående minimileaseavgifterna som enligt ett finansiellt leasingavtal tillfaller leasegivaren samt ej garanterat restvärde.

Minimileaseavgifter: De betalningar som löpande skall erläggas samt eventuella restvärden som garanteras av leasetagaren.

Ej intjänade finansiella intäkter: Skillnad mellan bruttoinvesteringen och bruttoinvesteringens nuvärde.

Bruttoinvesteringen har följande förfallostruktur per balansdagen:

	Bruttoinvestering	Nuvärde av fordringar avseende framtida leaseavgifter
Inom ett år	1 052	959
Senare än ett år, men inom fem år	1 292	1 175

Not 43 Medeltal anställda samt löner och ersättningar

Medeltal anställda	2001			2000		
	Antal anställda	Varav kvinnor, %	Varav män, %	Antal anställda	Varav kvinnor, %	Varav män, %
Moderbolaget						
Sverige	141	53	47	88	52	48
Utanför Sverige	13	54	46	8	38	62
Totalt i moderbolaget	154	53	47	96	51	49
Dotterföretag						
Sverige	2 436 ¹⁾	55	45	2 580 ²⁾	50	50
<i>Utanför Sverige:</i>						
Colombia	192	52	48	191	49	51
Danmark	206	41	59	132	45	55
Hongkong	30	30	70	29	59	41
Italien	44	52	48	35	49	51
Japan	114	33	67	75	76	24
Mexiko	50	44	56	37	41	59
Norge	171	46	54	140	46	54
Schweiz	158	51	49	94	51	49
Spanien	111	45	55	102	44	56
Storbritannien	1 952	57	43	1 642	69	31
Tyskland	260	47	53	181	53	47
USA	924	50	50	1 329	54	46
Österrike	113	52	48	117	50	50
Övriga länder	532	52	48	381	11	89
Totalt i dotterföretag	7 293	53	47	7 065	53	47
Koncernen totalt	7 447	53	47	7 161	53	47
Varav anställda i Sverige	2 577 ³⁾			2 668 ⁴⁾		

¹⁾ Varav Skandia Liv 675 personer (63% kvinnor, 37% män).

²⁾ Varav Skandia Liv 731 personer (63% kvinnor, 37% män).

³⁾ Varav kontorstjänstemän 1 984 samt fälttjänstemän 593. Ombud är ej inkluderade och uppgår till 373, fördelat på 371 fritidsombud och 2 specialombud.

⁴⁾ Ombud är ej inkluderade och uppgår till 1 501, fördelat på 1 486 fritidsombud och 15 specialombud.

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2001		2000	
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostn.)	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostn.)
Moderbolaget	156	353	181	95
Dotterföretag	4 089	838 (288) ¹⁾	3 972	916 (27) ¹⁾
Koncernen totalt	4 245 ²⁾	1 191 (95)	4 153 ³⁾	1 011 (102)
		(383) ²⁾		(129) ²⁾

¹⁾ Av Moderbolagets erlagda pensionskostnader avser 209 (20) MSEK ledande befattningshavare. Bolagets utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 0 (179) MSEK. Utestående pensionsförpliktelser har upptagits som det sammanlagda kapitaliserade värdet av dessa förpliktelser. Från Skandias pensionsstiftelse har hämtats gottgörelse motsvarande pensionskostnader för koncernens ingående bolag 189 (207) MSEK. Rätt till sådan gottgörelse föreligger så länge stiftelsens samlade förmågenhet överstiger beräknad pensionsförpliktelse.

²⁾ Av Koncernens pensionskostnader avser 244 (45) MSEK ledande befattningshavare. Det kapitaliserade värdet för pensionsförpliktelser avseende ledande befattningshavare uppgår till totalt 0 (213) MSEK.

³⁾ Varav 1 321 (1 532) MSEK avser löner och ersättningar till anställda i Sverige. Löner och ersättningar beträffande Skandia Liv är inkluderade och uppgår till 273 (253) MSEK.

Löner och andra ersättningar fördelade per land och mellan ledande befattningshavare¹⁾ och övriga anställda

	2001		2000	
	Ledande befattningshavare (varav tantiem o.d.) ²⁾	Övriga anställda	Ledande befattningshavare (varav tantiem o.d.) ²⁾	Övriga anställda
Moderbolaget				
Sverige	34	113	58	120
Utanför Sverige	(14,6)	9	(40,8)	3
Totalt i moderbolaget	34	122	58	123
Dotterföretag	(14,6)		(40,8)	
Sverige	55	866	33	1 133
Utanför Sverige:	(22,9)		(13,4)	
Colombia	6	24	5	23
Danmark	(1,5)	98	(0,2)	54
Hongkong	7	25	3	26
Italien	—	15	(0,4)	8
Japan	4	97	(0,3)	62
Mexiko	(1,5)	11	6	5
Norge	4	110	(2,6)	52
Schweiz	4	85	3	
Spanien	(1,2)	32	(—)	43
Storbritannien	11	1 030	62	676
	(1,9)		(—)	
	(3,0)		62	
	64		(33,4)	
	(31,2)			

Forts. Not 43 Medeltal anställda samt löner och ersättningar

	2001		2000	
	Ledande befattningshavare (varav tantiem o.d.) ²⁾	Övriga anställda	Ledande befattningshavare (varav tantiem o.d.) ²⁾	Övriga anställda
Tyskland	23	103	9	87
USA	(10,3)	821	(1,3)	1 011
Österrike	15	41	68	
Övriga länder	(4,7)		(46,3)	
	(0,8)			
	7			
	8	204	17	217
	0,0		(1,9)	
Totalt i dotterföretag	254	3 562	241	3 397
	(85,7)		(100,0)	
Koncernen totalt	288	3 684	299	3 520
	(100,3)		(140,8)	

¹⁾ Med ledande befattningshavare i moderbolag respektive dotterföretag avses styrelseledamöter, verkställande direktör, wD samt koncermedledning i moderbolaget.

²⁾ Uppgiften avseende tantiem avser under året utbetalda ersättningar.

Information om ledande befattningshavares ersättningar

SEK	Moderbolaget	Dotterföretag/utskott
Styrelsearvodet enligt bolagsstämmebeslut	3 300 352	1 355 700
därunder till styrelsens ordförande	1 016 560	100 000

Verkställande direktörens grundlön har utgått med 6 300 000 SEK, därunder har övriga förmåner utgått med 81 000 SEK. Verkställande direktörens tantiem kan maximalt uppgå till 40 procent av grundlönen. Under år 2001 har intjänat tantiem (2 400 000 SEK) utbetalats för tidigare år (år 2000). Under nästa år (år 2002) kommer tantiem för 2001 att utbetalas (2 520 000 SEK). Till verkställande direktören har under år 2001 utbetalats motsvarande en grundlön i samband med regleringen av incitamentsprogrammet 1997 - 2000-05-15.

Verkställande direktören har rätt till pension i enlighet med en premiebaserad utfästelse. Premien fastställs härvid till vad som skulle ha gällt för en förmånsnivå motsvarande 60 procent av den pensionsmedförande lönen (grundlön) från 57 år. Eventuellt överskott under uppskovstiden tillägs utgående förmåner.

Pensionsrätten intjänas successivt över tiden. Tantiem är inte pensionsgrundande. Vid uppsägning från bolagets sida äger verkställande direktören rätt till lön under uppsägningstiden, 12 månader, samt avgångsvederlag motsvarande två årslöner (grundlön).

Vid bolagsstämman 2000 godkändes styrelsens förslag till Stock option-program för åren 2000 - 2002. För år 2000 tilldelades verkställande direktören 150 000 stock options och för år 2001 200 000 stock options. För år 2002 har verkställande direktören tilldelats 250 000 stock options. När det gäller tilldelningen för år 2002 har emellertid verkställande direktören meddelat att han endast önskar ta emot samma antal som tillkommer alla medarbetare, dvs. 300 stock options.

För ledande befattningshavare föreligger pensionsutfästelser som vid tjänstgöring till avtalad pensionsålder medför livsvarig pension motsvarande 50-70 procent av pensionsmedförande lön. Pensionsålder varierar mellan 57 och 60 år. Vid uppsägning från bolagets sida föreligger rätt till lön under uppsägningstiden, 12 månader, plus avgångsvederlag, 18-24 månaderslöner.

Vissa övriga tjänstemän i koncernen, 49 personer, har vid uppsägning från bolagets sida, utöver lön under uppsägningstiden, rätt till avgångsvederlag, lägst sex månaderslöner och högst två årslöner. Dessa befattningshavare är berättigade till pension från 60 års ålder motsvarande 60-70 procent av pensionsmedförande lön.

Lån till ledande befattningshavare

	Lån KSEK
Ledande befattningshavare i Sverige	28 825
Ledande befattningshavare utanför Sverige	2 674

Samtliga lån i Sverige avser lån med fullgod pantsäkerhet bortsett från 171 (72) KSEK i krediter utan säkerhet till ett beviljat belopp av 380 (680) KSEK. Lånevillkoren överensstämmer med dem som normalt tillämpas vid kreditgivning till allmänheten eller till övrig koncernpersonal. SkandiaBanken eller övriga koncernbolag har inte ställt säkerhet eller ingått ansvarsförbindelser till förmån för redovisade befattningshavare. Ängivna lån lämnade till ledande befattningshavare i Sverige är utställda av SkandiaBanken. Uppgifter om lånen ges efter kontakt med Finansinspektionen gruppvis med hänsyn till banksekretessen.

Not 44 Resultat per försäkringsklass

2001	Olycksfall och sjukdom	Brand och annan skada på egendom	Allmänansvarighet	Övrigt	Total skade-försäkring
Premieinkomst, brutto	414	—	0	—	414
Premieintäkt, brutto	402	—	0	—	402
Försäkringsersättningar, brutto	-248	0	2	—	-246
Driftskostnader, brutto	-136	—	0	—	-136
Resultat avgiven återförsäkring	-3	0	-3	—	-6
Tekniskt resultat före kapitalavkastning	15	0	-1	0	14
2000					
Premieinkomst, brutto	344	—	0	—	344
Premieintäkt, brutto	325	—	-1	—	324
Försäkringsersättningar, brutto	-210	2	3	—	-205
Driftskostnader, brutto	-67	—	0	—	-67
Resultat avgiven återförsäkring	-3	-2	-2	—	-7
Övriga tekniska intäkter/kostnader				2 471	2 471
Tekniskt resultat före kapitalavkastning	45	0	0	2 471	2 516

Not 45 Administrativa kostnader och sammanfattning av allokeringar i resultaträkningen

	2001	2000
Löner och ersättningar	-3 972	-3 899
Sociala kostnader	-676	-730
Pensionskostnader	-572	-336
Gottgörelse från pensionsstiftelsen	189	207
Övriga personalkostnader	-313	-1 010
Summa personalkostnader	-5 344	-5 768
Lokalkostnader	-730	-596
Avskrivningar	-227	-261
Övrigt ²⁾	-2 256	-2 841
Summa administrativa kostnader	-8 557	-9 466

Administrativa kostnader fördelar sig i resultaträkningen enligt följande:

Kapitalavkastning (ingår i not 12 och 16)	-76	-85
Fastighetsförvaltning (se not 7 och 14 del av driftskostnaderna)	-5	-2
Fondsparande (ingår i resultat Fondsparande)	-973	-914
Koncerngemensamma kostnader	-423	-1 059 ¹⁾
Försäkringsersättningar (ingår i not 3 och 9)	-39	-35
Övriga tekniska kostnader	0	0
Övriga verksamheter (ingår i not 19 och 20)	-1 902	-1 373
Driftskostnader i det tekniska resultatet (ingår i not 5 och 11)	-5 139	-5 998
Totalt utfördelade administrativa kostnader	-8 557	-9 466

Pensionsförpliktelser täcks i huvudsak genom avtalsförsäkring.

¹⁾ Varav avsättning till vinstandelsystem -620 MSEK.

²⁾ Revisions- och konsultaroden fördelar sig enligt följande:

	2001	2000
Revisionsuppdrag Ernst & Young	-27	-21
Andra uppdrag Ernst & Young	-64	-13
Revisionsuppdrag KPMG	-5	-7
Andra uppdrag KPMG	-3	-12
Revisionsuppdrag Arthur Andersen	-1	-1
Andra uppdrag Arthur Andersen	-40	-14
Revisionsuppdrag, övriga	-15	-4
Totalt	-155	-72

Not 46 Derivat

Derivatinstrument används vid förvaltningen av koncernens placeringstillgångar, för att hantera valutarisker och för att hantera ränterisker i bankverksamhet och upplåning. De största beloppen är att hänföra till hanteringen av valutarisker, vilken beskrivs särskilt på sid 20.

Derivataffärer görs antingen via erkända clearinginstitut eller med motparter med god kreditvärdighet. Flertalet derivataffärer regleras i enlighet med marknadspraxis genom så kallade ISDA-avtal.

De derivataffärer som görs innebär marknadsrisker i form av valutakursrisker, ränterisker, aktierisik och aktieindexrisker. För optionskontrakt tillkommer dessutom bl.a. volatilitetsrisk. Ränterisker i derivatinstrument som används i bankverksamhet och upplåning beaktas i limiteringen av ränterisk inom respektive företag och genom riktlinjer för koncernens upplåning inom ramen för koncernens finanspolicy.

Nettoresultatet före skatt av kursdifferenser på lån i utländsk valuta och resultat på valuta-terminer som säkrar investeringar i koncernföretag uppgick till -1 196 MSEK. Därutöver var koncernens valutaresultat positivt med 20 MSEK. Utestående terminer kan komma att påverka koncernens likviditet.

Som framgår av nedanstående tabell har säkringsredovisning skett av ränteswappar och kombinerade ränte- och valutaswappar. Berörda transaktioner har gjorts för att lägga om ränta på fastföräntad upplåning till rörlig ränta eller för att täcka ränterisk i utlåning till fast ränta eller andra kontrakt med fasta penningflöden.

	Aktiederivat			Räntederivat			Valutaderivat		
	Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp	Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp	Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp
Positiva värden i balansräkningen									
Optioner	58	58	58	—	—	—	—	—	—
Terminer	—	—	—	—	—	—	463	463	23 476
Swappar	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	58	58	58	—	—	—	463	463	23 476
Varav clearat	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Positiva värden ej i balansräkningen									
Optioner	—	—	—	—	—	—	4	0	6
Terminer	—	—	—	1	0	1 000	—	—	—
Swappar ¹⁾	—	—	—	112	0	6 154	—	—	—
Summa	—	—	—	113	0	7 154	4	0	6
Varav clearat	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Negativa värden i balansräkningen									
Optioner	54	54	252	—	—	—	0	0	2
Terminer	—	—	—	—	—	—	397	397	22 829
Swappar	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	54	54	252	—	—	—	397	397	22 831
Varav clearat	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Negativa värden ej i balansräkningen									
Swappar ¹⁾	—	—	—	291	0	8 979	35	0	222
Summa	—	—	—	291	0	8 979	35	0	222
Varav clearat	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Valuta- och ränteswappar är till större delen kopplade till lån i balansräkningen. Av positiva värden utanför balansräkningen har ett värde om 0 MSEK bokförts tillsammans med låneskulder. Motsvarande för negativa värden är 41 MSEK.

Not 47 Genomsnittlig räntebindingstid

2001	Räntebindingstid, år
Placeringstillgångar (koncernen exklusive bank och finansbolag) ¹⁾	
Korta räntebärande placeringar	0,1
Obligationer	4,5
Totalt räntebärande värdepapper	3,1
Upplåning, exklusive derivat och förlagslån	
Skulder till kreditinstitut	0,2
Obligationslån	1,1
Övriga skulder	1,7
Totalt upplåning	1,1

¹⁾ Innehav i räntefonder ingår ej i uppgifterna

Not 48 Avstämning mellan placeringstillgångar i balansräkningen och tabeller/"Facts About Investments 2001"

2001	Livförsäkring	Fondförsäkring	Övrig förvaltning	Övriga placeringstillgångar	Totalt
Bokfört värde enligt balansräkningen	13 956	6 086	137	10 653	30 832
Övriga realiserade värdeförändringar	660	9	6	1	676
Verkligt värde enligt balansräkningen	14 616	6 095	143	10 654	31 508
Justeringsposter:					
Kassa och bank	71	2 709	712	1 061	4 553
Fondlikvidfordringar	549	—	—	1	550
Upplupna intäkter	211	83	0	29	323
Depåer hos företaget som avgivit återförsäkring	—	-1	—	—	-1
Realiserade värdeförändringar valutaderivat	-10	—	-4	-449	-463
Återköpsavtal	—	—	-1	—	-1
Skuldderivat	—	—	—	-54	-54
Investering i lf/ntressebolag	—	—	—	-4 502	-4 502
Placeringstillgångar i försäkringsverksamhet	15 437	8 886	850	6 740	31 913

2000	Livförsäkring	Fondförsäkring	Övrig förvaltning	Övriga placeringstillgångar	Totalt
Bokfört värde enligt balansräkningen	14 230	4 575	108	9 614	28 527
Övriga realiserade värdeförändringar	777	16	5	16	814
Verkligt värde enligt balansräkningen	15 007	4 591	113	9 630	29 341
Justeringsposter:					
Kassa och bank	169	1 838	522	568	3 097
Fondlikvidfordringar	—	—	1	4	5
Upplupna intäkter	255	299	1	40	595
Depåer hos företaget som avgivit återförsäkring	—	-1	—	—	-1
Fondlikvidskulder	—	—	—	-1	-1
Realiserade värdeförändringar valutaderivat	0	—	0	-1 005	-1 005
Skuldderivat	—	—	—	-116	-116
Investering i lf/ntressebolag	—	—	—	-4 197	-4 197
Placeringstillgångar i försäkringsverksamhet	15 431	6 727	637	4 923	27 718

Resultaträkning

Moderbolaget

MSEK	Not	2001	2000
Teknisk redovisning av skadeförsäkringsrörelse			
Premieintäkter, f e r			
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	1	414	344
Premier för avgiven återförsäkring	1	-209	-210
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-12	-20
Återförsäkrarens andel av Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		6	47
		199	161
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	2	22	40
Återbäring av överskottsmedel pensioner i Skandia Liv		—	2 471
Försäkringsersättningar, f e r			
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring	3	-257	-235
Återförsäkrarens andel	3	123	-265
Förändring i Avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		11	29
Återförsäkrarens andel		-7	362
	4	-130	-109
Driftskostnader	5	-61	-29
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		30	2 534
Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelse			
Premieinkomst, f e r			
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	6	4 316	6 966
Kapitalavkastning, intäkter	7	0	0
Försäkringsersättningar, f e r			
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring	8	-1 111	-627
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar, f e r			
Livförsäkringsavsättning			
Före avgiven återförsäkring		-1 727	-5 882
Driftskostnader	9	-25	-201
Kapitalavkastning, kostnader	10	-1 347	-234
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		106	22
Icke-teknisk redovisning			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		30	2 534
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		106	22
Kapitalförvaltningens resultat			
Kapitalavkastning, intäkter	11	455	2 469
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	12	0	6
Kapitalavkastning, kostnader	13	-2 325	-1 486
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	14	-141	-228
		-2 011	761
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-22	-40
Avskrivning goodwill		-20	-20
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		-1 917	3 257
Bokslutsdispositioner	15	1 774	-1 757
Resultat före skatt		-143	1 500
Skatt	16	-77	138
Årets resultat		-220	1 638

f e r = för egen räkning

Balansräkning

Moderbolaget

MSEK	Not	2001 31 dec	2000 31 dec
Tillgångar			
Immateriella tillgångar			
Goodwill	17	60	80
Placeringstillgångar			
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	18	28 653	23 174
Andra finansiella placeringstillgångar	18	2 444	3 264
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	18	8 683	6 239
		39 780	32 677
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		53	47
Avsättning för oreglerade skador	19	367	374
	20	420	421
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	21	66	27
Fordringar avseende återförsäkring	22	0	58
Övriga fordringar	23	1 941	2 850
		2 007	2 935
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	24	19	10
Kassa och bank		435	5
Fondlikvidfordringar		0	3
		454	18
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter		30	39
Förutbetalda anskaffningskostnader	25	324	133
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	26	248	400
		602	572
SUMMA TILLGÅNGAR		43 323	36 703
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Aktiekapital	27	1 024	1 024
Uppskrivningsfond	27	74	74
Fond för orealiserade vinster	27	102	164
Balanserad vinst	27	9 310	8 329
Årets resultat	27	-220	1 638
		10 290	11 229
Obeskattade reserver	28	2 109	8 663
Efterställda skulder	29	214	1 443
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		107	94
Livförsäkringsavsättning		8 533	6 115
Avsättning för oreglerade skador	30	728	739
	31	9 368	6 948
Uppskjuten skatteskuld	32	68	64
Depåer från återförsäkrare		415	—
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	33	133	149
Skulder avseende återförsäkring		29	428
Skulder till kreditinstitut		—	10
Derivat		139	259
Övriga skulder	34	20 366	7 313
		20 667	8 159
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Återförsäkrarens andel av förutbetalda anskaffningskostnader		3	6
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	35	189	191
		192	197
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		43 323	36 703
POSTER INOM LINJEN			
Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelse	36	8 683	6 239
Ansvarsförbindelser	37	12 512	4 773

Resultatanalys

Moderbolaget

Resultatanalys (per försäkringsgren)

	Totalt	Sjuk och olycksfall	Direkt utländsk	Mottagen livåterförsäkring
Premieintäkt f e r	4 515	181	18	4 316
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	-1 325	22	0	-1 347
Försäkringsersättningar f e r	-2 968	-126	-4	-2 838
Driftskostnader	-86	-46	-15	-25
Försäkringsrörelsens resultat	136	31	-1	106
Avvecklingsresultat 2001	19	19	0	—
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker, brutto	106	100	6	—
Avsättning för oreglerade skador, brutto	728	720	8	—
Andra försäkringstekniska avsättningar	8 533	—	—	8 533
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring	9 367	820	14	8 533
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker, återförsäkrares andel	53	53	0	—
Avsättning för oreglerade skador, återförsäkrares andel	367	361	6	—
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	420	414	6	—

Tilläggsuppgifter till resultatanalysen

Premieintäkter f e r

	Totalt	Sjuk och olycksfall	Direkt utländsk	Mottagen livåterförsäkring
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	4 730	393	21	4 316
Premier för avgiven återförsäkring	-209	-209	—	—
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-12	-9	-3	—
Återförsäkrares andel av förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	6	6	0	—
	4 515	181	18	4 316

Försäkringsersättningar f e r

	Totalt	Sjuk och olycksfall	Direkt utländsk	Mottagen livåterförsäkring
Utbetalda försäkringsersättningar ¹⁾				
Före avgiven återförsäkring	-1 368	-251	-6	-1 111
Återförsäkrares andel	123	123	0	—
Förändring i avsättning för oreglerade skador ²⁾				
Före avgiven återförsäkring	-1 716	6	5	-1 727
Återförsäkrares andel	-7	-4	-3	—
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar				
Före avgiven återförsäkring	—	—	—	—
Återförsäkrares andel	—	—	—	—
	-2 968	-126	-4	-2 838

¹⁾ Inklusive skadeporföljer och skadehanteringskostnader.

²⁾ Inklusive förändring skadebehandlingsreserv.

Nyckeltal svensk direktförsäkring

%	2001	2000
Skadeprocent, brutto	64	64
Driftskostnadsprocent, brutto	31	18
Totalkostnadsprocent, brutto	95	82
Skadeprocent, netto	70	67
Driftskostnadsprocent, netto	25	13
Totalkostnadsprocent, netto	95	80

Noter Moderbolaget MSEK

Noter till teknisk redovisning skadeförsäkringsrörelse

Not 1 Premieinkomst

	2001			2000		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Inbetalda och tillgodoförda premier ¹⁾	414	-209	205	344	-173	171
Portföljpremier	—	—	—	—	-37	-37
Premieinkomst	414	-209	205	344	-210	134

¹⁾ Varav försäkringsavtal för direkt skadeförsäkring som tecknats i:

Sverige	393	331
Övriga EES	21	13
Övriga länder	0	0
	414	344

Not 2 Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

Inom skadeförsäkringsrörelsen förs kapitalavkastning över från det icke-tekniska till det tekniska resultatet baserat på genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar efter avdrag för utestående nettofordringar i försäkringsrörelsen. Räntesatserna följer huvudsakligen avkastningen på medellånga statsobligationer med hänsyn tagen till försäkringsrörelsens kontantflöden över tiden.

I huvudsak har avsättningarna varit i svenska kronor och	2001	2000
följande kalkylräntesats har använts:	4,8	4,6

Not 3 Utbetalda försäkringsersättningar

	2001			2000		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Utbetalda skadeersättningar	-246	123	-123	-226	113	-113
Skadeporföljer	—	—	—	—	-378	-378
Driftskostnader för skadereglering	-11	—	-11	-9	—	-9
Utbetalda försäkringsersättningar	-257	123	-134	-235	-265	-500

Not 4 Avvecklingsresultat

Av försäkringsersättningar utgör 19 (23) MSEK avvecklingsresultat netto.

Not 5 Driftskostnader

	2001		2000	
	2001	2000	2001	2000
Interna anskaffningskostnader	-36	-25	-36	-25
Externa anskaffningskostnader ¹⁾	-7	-5	-7	-5
Förändring i förutbetalda anskaffningskostnader, brutto	-6	13	-6	13
Administrationskostnader	-86	-50	-86	-50
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	71	44	71	44
Förändring i förutbetalda anskaffningskostnader, avgiven återförsäkring	3	-6	3	-6
Driftskostnader	-61	-29	-61	-29

¹⁾Varav provisioner i direktförsäkring

För fördelning av totala driftskostnader, se not 40.

Noter till teknisk redovisning livförsäkringsrörelse

Not 6 Premieinkomst

	2001			2000		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Inbetalda och tillgodoförda premier ¹⁾	3 842	—	3 842	6 902	—	6 902
Portföljpremier	474	—	474	64	—	64
Premieinkomst	4 316	—	4 316	6 966	—	6 966

¹⁾ Varav premier i koncernintern livförsäkring

	3 842	6 902
--	-------	-------

Not 7 Kapitalavkastning, intäkter

	2001		2000	
	2001	2000	2001	2000
Ränteintäkter m.m.	0	0	0	0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	0	0	0
Kapitalavkastning, intäkter	0	0	0	0

Not 8 Utbetalda försäkringsersättningar

	2001			2000		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Utbetalda skadeersättningar, livförsäkring	-1 111	—	-1 111	-627	—	-627
Utbetalda försäkringsersättningar	-1 111	—	-1 111	-627	—	-627

Not 9 Driftskostnader

	2001		2000	
	2001	2000	2001	2000
Interna anskaffningskostnader	-1	—	-1	—
Externa anskaffningskostnader	-205	-317	-205	-317
Förändring i förutbetalda anskaffningskostnader, brutto	181	116	181	116
Driftskostnader	-25	-201	-25	-201

För fördelning av totala driftskostnader, se not 40.

Not 10 Kapitalavkastning, kostnader

	2001		2000	
	2001	2000	2001	2000
Depåränta, koncernföretag	-1 347	-234	-1 347	-234
Kapitalavkastning, kostnader	-1 347	-234	-1 347	-234

Noter till icke-teknisk redovisning

Not 11 Kapitalavkastning, intäkter

	2001		2000	
	2001	2000	2001	2000
<i>Driftsoverskott byggnader och mark</i>				
Hyresintäkter	0	15	0	15
Driftskostnader	0	-6	0	-6
<i>Utdelning på aktier och andelar</i>				
Koncernföretag	32	52	32	52
Intresseföretag	—	1 850	—	1 850
Andra aktier och andelar	14	48	14	48
Övriga finansiella intäkter	6	87	6	87
<i>Ränteintäkter m.m.</i>				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	71	38	71	38
Koncernföretag	174	143	174	143
Intresseföretag	0	23	0	23
Övriga ränteintäkter	10	16	10	16
<i>Realisationsvinster, netto</i>				
Byggnader och mark	—	11	—	11
Aktier och andelar	71	166	71	166
Aktier i koncernföretag	68	16	68	16
Räntebärande värdepapper	9	0	9	0
Övriga placeringstillgångar	0	10	0	10
Kapitalavkastning, intäkter	455	2 469	455	2 469

Not 12 Orealiserade vinster på placeringstillgångar, netto

	2001		2000	
	2001	2000	2001	2000
Byggnader och mark, netto	0	6	0	6
Orealiserade vinster på placeringstillgångar, netto	0	6	0	6

Not 13 Kapitalavkastning, kostnader

	2001		2000	
	2001	2000	2001	2000
Kapitalförvaltningskostnader	-503	-715	-503	-715
Övriga finansiella kostnader	-2	-6	-2	-6
<i>Räntekostnader m.m.</i>				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-2	1	-2	1
Koncernföretag	-333	45	-333	45
Intresseföretag	-3	0	-3	0
Övriga räntekostnader	-178	-265	-178	-265
Valutakursförluster, netto	-1 212	-544	-1 212	-544
<i>Av- och nedskrivningar</i>				
Nedskrivning aktier i koncernföretag	-13	—	-13	—
Nedskrivning aktier i intresseföretag	-79	—	-79	—
<i>Realisationsförluster, netto</i>				
Övriga placeringstillgångar	0	-2	0	-2
Kapitalavkastning, kostnader	-2 325	-1 486	-2 325	-1 486

Not 14 Orealiserade förluster på placeringstillgångar, netto

	2001		2000	
	2001	2000	2001	2000
Aktier och andelar	-141	-228	-141	-228
Orealiserade förluster på placeringstillgångar, netto	-141	-228	-141	-228

Not 15 Bokslutsdispositioner ¹⁾

	2001		2000	
	2001	2000	2001	2000
Lämnade koncernbidrag	-4 779	—	-4 779	—
Avsättning periodiseringsfond	—	-11	—	-11
Upplösning säkerhetsreserv	6 553	-1 746	6 553	-1 746
Bokslutsdispositioner	1 774	-1 757	1 774	-1 757

¹⁾ Koncernbidrag redovisas enligt Redovisningsrådets Akutgrupp efter deras ekonomiska innebörd.

Not 16 Skatt

	2001	2000
Aktuell skatt avseende innevarande år	-60	125
Aktuell skatt avseende tidigare år	-13	3
Uppskjuten skatt	-4	10
Skatt	-77	138
Resultat före skatt	-143	1 500
Skatt enligt gällande skattesats, 28%	40	-420
Skatt avseende tidigare år	-37	17
Ej avdragsgilla kostnader	-103	-17
Ej skattepliktiga intäkter	23	558
Redovisad skattekostnad	-77	138

Noter till balansräkningen

Not 17 Goodwill

	Anskaffningsvärde	Ackumulerade avskrivningar	Bokfört värde
Goodwill vid slutet av 2000	100	-20	80
Årets avskrivning	—	-20	-20
Goodwill vid slutet av 2001	100	-40	60

Not 18 Placeringsstillgångar

	Anskaffningsvärde ¹⁾		Verkligt värde		Bokfört värde	
	2001	2000	2001	2000	2001	2000
Aktier i koncernföretag ²⁾	20 964	17 426	46 096	34 185	20 964	17 426
Aktier i intresseföretag ³⁾	4 469	3 882	4 469	4 182	4 469	3 882
Lån till koncernföretag	3 220	1 866	3 220	1 866	3 220	1 866
Aktier och andelar	765	711	765	848	765	848
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 447	2 053	1 447	2 069	1 447	2 053
Övriga lån	2	13	2	13	2	13
Derivat	88	144	230	350	230	350
Depåer hos företag som avgivits återförsäkring	8 683	6 239	8 683	6 239	8 683	6 239
Placeringsstillgångar⁴⁾	39 638	32 334	64 912	49 752	39 780	32 677

¹⁾ Värdering med utgångspunkt i anskaffningsvärdet, dvs. efter erforderliga nedskrivningar.

²⁾ Se detaljerade upplysningar nedan.

³⁾ Se detaljerade upplysningar nedan.

⁴⁾ För specifikation enligt Finansinspektionens anvisningar, se "Facts About Investments 2001".

²⁾ Aktier i koncernföretag

	Org.nr	Säte	Antal aktier	Andel %	Valuta	Nominellt värde	Bokfört värde 2001	Bokfört värde 2000
Australien								
Australian Skandia Ltd		Sydney	12 000 000	100	MAUD	18	95	11
Bahamas								
Skandia AFS Bahamas Ltd		Nassau	100	100	MUSD	0	5	5
Colombia								
Skandia Holding de Colombia SA ¹⁾		Bogotá	2 271	5	MCOOP	227	2	2
Danmark								
A/S Nevi Finans		Köpenhamn	440 000	100	MDKK	1 780	2 098	1 719
Japan								
Skandia Life Insurance Co (Japan) Ltd		Tokyo	260 000	100	MJPY	10 000	861	606
Nederländerna								
Skandia Holding BV ²⁾		Amsterdam	1 000	100	MEUR	0	53	48
Skandia Financial Holding BV		Amsterdam	—	—	—	—	—	0
Skandia Development BV		Amsterdam	200	100	MEUR	0	0	—
Norge								
Skandia IT A/S		Oslo	121 000	100	MNOK	100	15	—
Schweiz								
Skandia Bank (Switzerland) Ltd		Zürich	—	—	—	—	—	2
Spanien								
Skandia Vida S A de Seguros y Reaseguros		Madrid	—	—	—	—	—	769
Skandia S A Servicios Financieros Consultores de Pensiones ³⁾		Madrid	500	5	MEUR	0	0	0
Storbritannien								
Skandia (UK) Holding Ltd		London	241 870 000	100	MGBP	242	2 526	2 526
Sverige								
Dial Försäkring AB	516401-8300	Stockholm	100 000	100	MSEK	10	3 924	3 544
Skandia Holding AB	556000-1033	Stockholm	—	—	—	—	—	196
SkandiaBanken Aktiebolag (publ)	516401-9738	Stockholm	4 000 000	100	MSEK	400	1 464	814
Aktiebolaget NEVI	556011-7490	Stockholm	—	—	—	—	—	169
Skandia Capital Aktiebolag (publ)	556306-3881	Stockholm	5 000	100	MSEK	0	100	100
Skandia Kapitalförvaltning Holding Aktiebolag	556280-9128	Stockholm	—	—	—	—	—	544

Forts. Aktier i koncernföretag

	Org.nr	Säte	Antal aktier	Andel %	Valuta	Nominellt värde	Bokfört värde 2001	Bokfört värde 2000
Skandia Netline AB	556555-6965	Stockholm	—	—	—	—	—	375
Skandia Marknad Aktiebolag	556562-9143	Stockholm	—	—	—	—	—	108
Skandia Informations- teknologi Aktiebolag	556023-5797	Stockholm	10 000	100	MSEK	1	2	10
Sinser Holding Aktiebolag	556312-3602	Stockholm	—	—	—	—	—	34
Skandia Lifeline Aktiebolag	556243-9603	Stockholm	—	—	—	—	—	26
IA Assurans Aktiebolag	556062-4719	Stockholm	10 000	100	MSEK	1	1	1
Livförsäkringsaktiebolaget Skandia (publ)	502019-6365	Stockholm	3 000	100	MSEK	1	0	0
Global Responsibility International (Europe) AB	556749-1802	Stockholm	62 696	54	MSEK	0	34	25
Svea Entreprenörer AB	556581-5106	Stockholm	—	—	—	—	—	1
Skandia Link Livförsäkrings- aktiebolag (publ)	516401-8276	Stockholm	800 000	100	MSEK	80	1 109	1 070
Skandia Global Investments AB	556589-5694	Stockholm	1 000	100	MSEK	0	1 716	—
Skandia New Markets AB	556598-0322	Stockholm	1 000	100	MSEK	0	1 041	—
Carlson Lärofond AB	556328-2358	Stockholm	10 000	100	MSEK	1	6	—
FondAB för Carlson Världsnaturfonden	556318-8118	Stockholm	10 000	100	MSEK	1	2	—
Skandia Fonder AB	556317-2310	Stockholm	100 000	100	MSEK	10	12	—
Övriga aktier och andelar i koncernföretag							0	1
Tyskland								
Skandia Leben Holding GmbH		Berlin	50	100	MDEM	0	1 443	1 079
USA								
Skandia US Investment Holding Corporation		New York	340	100	MUSD	0	4 455	3 641
Österrike								
MERY Beteiligungs GmbH		Wien	1	100	MEUR	0	0	—
Aktier i koncernföretag							20 964	17 426

¹⁾ Skandia Holding Aktiebolag innehar övriga 95% (95%).

²⁾ Aktierna i detta bolag är skattemässigt att anse som placeringsstillgångar.

³⁾ Skandia Vida SA de Seguros y Reaseguros innehar övriga 95% (95%).

Förändringar av aktier i koncernföretag

	2001	2000
Ingående balans	17 426	18 603
<i>Tillkommande</i>		
Köp	1 677	282
Tillskott	5 011	2 477
Om fördelning av anskaffningsvärde ¹⁾	—	740
<i>Avgående</i>		
Försäljning	-3 140	-58
Omklassificering till intressebolag	—	-3 878
Nedskrivning	-13	—
Om fördelning av anskaffningsvärde ¹⁾	—	-740
Utgående balans	20 961	17 426¹⁾

¹⁾ I samband med omstruktureringar av koncernen har följande omfördelningar av anskaffningsvärde gjorts:

År 2000, från AFS Nordic Holding AB till Skandia Link AB 740 MSEK.

³⁾ Aktier i intresseföretag

	Org.nr	Säte	Antal aktier	Andel %	Valuta	Nominellt värde	Bokfört värde 2001	Bokfört värde 2000
If Skadeförsäkring ¹⁾ Holding AB	556241-7559	Stockholm	32 292 750	50	MSEK	646	4 415	3 878
Standard Union Réassurance S.A. Luxembourg		Luxemburg	2 500	50	MLUF	25	4	4
Alleato AB	556599-2269	Stockholm	1 000	48,9	MSEK	0	50	—
Kvickman AB	556045-0917	Stockholm	87 500	35	MSEK	9	0	—
Aktier i intresseföretag							4 469	3 882

¹⁾ Innehavet uppgår till 50% av rösterna (56% av kapitalet), men i enlighet med avtal som ingåtts i november 2001 uppgår Skandias ägarandel i If till 12,5% av rösterna (19% av kapitalet) den 2 januari 2002.

Not 19 Återförsäkrars andel av avsättning för oreglerade skador

	2001	2000
Inträffade och rapporterade skador	115	114
Inträffade men ej rapporterade skador (IBNR)	252	260
Återförsäkrars andel av avsättning för oreglerade skador	367	374

Not 20 Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar

	2001	2000
Ingående balans	421	10
Valutaomräkning	0	1
Förändring i avsättning	-1	410
Utgående balans	420	421

Not 21 Fordringar avseende direkt försäkring

	2001	2000
Försäkringstagare	43	27
Försäkringsföretag	23	—
Fordringar avseende direkt försäkring	66	27

Not 22 Fordringar avseende återförsäkring

	2001	2000
Fordringar på koncernföretag	0	58
Fordringar avseende återförsäkring	0	58

Not 23 Övriga fordringar

	2001	2000
Övriga fordringar ¹⁾	179	50
Fordringar på koncernföretag	1 410	2 465
Skattefordran	352	335
Övriga fordringar	1 941	2 850

¹⁾ Varav fordringar på företag inom Skandia Liv-koncernen

	30	—
--	----	---

Not 24 Materiella tillgångar

	2001	2000
Anskaffningsvärde	40	27
Ackumulerade avskrivningar	-21	-17
Bokfört värde	19	10

Not 25 Förutbetalda anskaffningskostnader

	2001	2000
Avskrivningstid kortare än två år, skadeförsäkring	7	13
Avskrivningstid längre än två år, livförsäkring	317	120
Förutbetalda anskaffningskostnader	324	133

Not 26 Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2001	2000
Upplupna intäkter	85	368
Förutbetalda kostnader ¹⁾	163	32
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	248	400

¹⁾ Varav kostnader till företag inom Skandia Liv-koncernen

	152	0
--	-----	---

Not 27 Eget kapital

	Bundet eget kapital				Fritt eget kapital	
	Aktie-kapital	Upp-skriv-nings-fond	Reserv-fond i moder-bolaget	Fond för oreali-serade vinster ¹⁾	Balan-serad vinst/förlust	Summa eget kapital
Eget kapital vid slutet av 1999	512	74	5 037	189	3 944	9 756
Utdelning					-512	-512
Omföring mellan bundet och fritt eget kapital				-25	25	0
Fondemission	512		-512			0
Nedsättning av reservfond			-4 525		4 525	0
Koncernbidrag					347	347
Årets resultat					1 638	1 638
Eget kapital vid slutet av 2000	1 024	74	0	164	9 967	11 229
Utdelning					-614	-614
Omföring mellan bundet och fritt eget kapital				-62	62	0
Koncernbidrag					-105	-105
Årets resultat					-220	-220
Eget kapital vid slutet av 2001	1 024	74	0	102	9 090	10 290

¹⁾ Fond för orealiserade vinster

Fond för realiserade vinster före uppskjuten skatt:

	2001	2000
Aktier och andelar	—	22
Fastigheter	—	0
Valutaderivat	142	206
Totalt	142	228
Avgår: uppskjuten skatt	-40	-64
Fond för realiserade vinster efter uppskjuten skatt	102	164

Not 28 Obeskattade reserver

	Säkerhets-reserv	Periodise-ringsfond	Utjäm-ningsfond	Totalt
Obeskattade reserver vid slutet av 2000	6 553	18	2 091	8 662
Avsättning	-6 553	—	—	-6 553
Obeskattade reserver vid slutet av 2001	0	18	2 091	2 109

Not 29 Efterställda skulder

	2001	2000
Tidsbundna ¹⁾	214	1 443

¹⁾ Avser 23 MEUR, motsvarande 214 (203) MSEK, emitterat 1998. Förlagslånet förfaller år 2013. I förlagslånet för år 2000 ingick dessutom 130 MUSD, motsvarande 1 240 MSEK, emitterat 1996. Förlagslånen i Försäkringsaktiebolaget Skandia räknas i enlighet med gällande regler in i koncernens kapitalbas.

Not 30 Avsättning för oreglerade skador (före avgiven återförsäkring)

	2001	2000
Skadeförsäkring		
Inträffade och rapporterade skador	185	184
Inträffade men ej rapporterade skador (IBNR)	499	512
Avsättning för skaderegleringskostnader	44	43
Avsättning för oreglerade skador (före avgiven återförsäkring)	728	739

Not 31 Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)

	2001	2000
Ingående balans	6 948	841
Valutaomräkning	692	234
Förändring i avsättning	1 728	5 873
Utgående balans	9 368	6 948

Not 32 Uppskjuten skatteskuld, netto

	2001	2000
Uppskjuten skatteskuld, brutto		
Placeringsstillgångar	88	64
Uppskjuten skattefordran, brutto		
Övrigt	20	—
Uppskjuten skatteskuld enligt balansräkningen	68	64
Summa uppskjuten skatteskuld, netto	68	64

Ej redovisad uppskjuten skatteskuld avseende obeskattade reserver uppgår till 591 (2 425) MSEK.

Not 33 Skulder avseende direkt försäkring

	2001	2000
Skulder till försäkringstagare	133	149
Skulder avseende direkt försäkring	133	149

Not 34 Övriga skulder

	2001	2000
Övriga skulder ¹⁾	2 267	547
Skulder till koncernföretag	18 099	6 766
Övriga skulder	20 366	7 313

¹⁾ Varav:

skulder till företag inom Skandia Liv-koncernen	1 294	246
skulder till intresseföretag	942	258

Not 35 Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2001	2000
Övriga upplupna kostnader	184	191
Övriga förutbetalda intäkter	5	0
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	189	191

Not 36 Ställda panter

	2001	2000
Ställda panter och därmed jämförliga säkerheter		
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	8 683	6 239

Not 37 Ansvarsförbindelser

	2001	2000
Borgens- och garantiförbindelser ¹⁾	12 512	4 773
Varav till förmån för koncernbolag	11 881	4 024

¹⁾ Av det redovisade beloppet avser 276 (376) MSEK åtaganden för vilka If Skadeförsäkring Holding Aktiebolag och If Skadeförsäkring AB (publ) övertagit ansvaret enligt avtal med Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ).

Not 38 Medeltal anställda samt löner och ersättningar¹⁾

			2001	2000
	Män	Kvinnor	Totalt	Totalt
Medeltal anställda och ombud				
Verksamhet i Sverige kontorsanställda	66	75	141	88
Utanför Sverige kontorsanställda	6	7	13	8
			154	96
Löner och ersättningar i MSEK för anställda och ombud i Sverige				
Styrelse och verkställande direktör			34	58
Kontorsanställda			122	123
			156	181
Varav utanför Sverige kontorsanställda ²⁾			9	3
Pensioner och andra sociala avgifter för anställda i Sverige			353	95
Varav pensionskostnader			288	27

¹⁾ För ytterligare information om ledande befattningshavare, se koncernnot 43.

²⁾ Totalt två länder.

Not 39 Resultat per försäkringsklass skadeförsäkring

2001	Brand och annan skada på egendom			Allmän ansvarighet	Totalt skade- och återförsäkring
	Olycksfall och sjukdom	annan skada på egendom			
Premieinkomst, brutto	414				414
Premieintäkt, brutto	401				401
Försäkringsersättningar, brutto	-248	0	2		-246
Driftskostnader, brutto	-135				-135
Resultat avgiven återförsäkring	-9	0	-2		-11
Tekniskt resultat före kapitalavkastning	9	0	0	0	9
2000	Olycksfall och sjukdom	Brand och annan skada på egendom	Allmän ansvarighet	Övrigt	Totalt skade- och återförsäkring
Premieinkomst, brutto	344				344
Premieintäkt, brutto	324				324
Försäkringsersättningar, brutto	-210	2	3		-205
Driftskostnader, brutto	-67				-67
Resultat avgiven återförsäkring	-25	-2	-3		-30
Övriga tekniska intäkter	—	—	—	2 471	2 471
Tekniskt resultat före kapitalavkastning	22	0	0	2 471	2 493

Not 40 Administrativa kostnader

	2001	2000
Löner och ersättningar ¹⁾	-156	-181
Sociala kostnader	-65	-68
Pensionskostnader	-345	-136
Gottgörelse från pensionsstiftelse	57	110
Koncernbidrag motsvarande gottgörelse från pensionsstiftelse	161	—
Övriga personalkostnader ²⁾	-48	-112
Personalkostnader	-396	-387
Lokalkostnader	-146	-24
Avskrivningar	-6	-3
Övrigt ³⁾	-88	-385
Administrativa kostnader	-636	-799
Pensionsförpliktelser täcks i huvudsak genom avtalsförsäkring		
¹⁾ Varav utbetalningar vinstandelsystem	-87	-86
²⁾ Varav utbetalningar vinstandelsystem till anställda i övriga koncernbolag	-40	-80
³⁾ Revisionsuppdrag och andra uppdrag fördelar sig enligt följande:	2001	2000
Revisionsuppdrag Ernst & Young	-5	-6
Andra uppdrag Ernst & Young	-19	-2
Revisionsuppdrag KPMG	-1	-1
Andra uppdrag KPMG	-2	-5
Revisionsuppdrag Arthur Andersen	-1	-1
Andra uppdrag Arthur Andersen	-38	-1
Revisionsuppdrag övriga	-2	0
Totalt	-68	-16

Skandia Liv

Livförsäkringsaktiebolaget Skandia (publ), "Skandia Liv", är ett helägt dotterbolag till Försäkringsaktiebolaget Skandia. Verksamheten drivs enligt ömsesidiga principer vilket innebär att överskott som uppstår i rörelsen återförs till försäkringstagarna i form av ränta på försäkringskapitalet. Någon vinstutdelning till aktieägaren sker inte. I Försäkringsrörelselagen, med ändringar gällande från den 1 januari 2000, tillåts traditionella livförsäkringsbolag att vara vinstutdelande. Skandia Livs styrelse har fattat beslut om att Skandia Liv ska fortsätta att bedriva verksamheten enligt ömsesidiga principer.

Vision

Skandia Livs vision är densamma som för alla bolag inom Skandiakoncernen: "Skandia enables people to provide themselves with a lifetime of prosperity."

Skandia Liv erbjuder olika former av risk- och sparförsäkringar som människor behöver i livets olika skeden. Renodlade riskförsäkringar ger ekonomisk trygghet vid dödsfall, sjukdom eller olycksfall. Sparförsäkringar är instrument för långsiktigt sparande som samtidigt innehåller någon form av försäkringsskydd, exempelvis efterlevandeskydd i händelse av dödsfall.

Den svenska livförsäkringsmarknaden

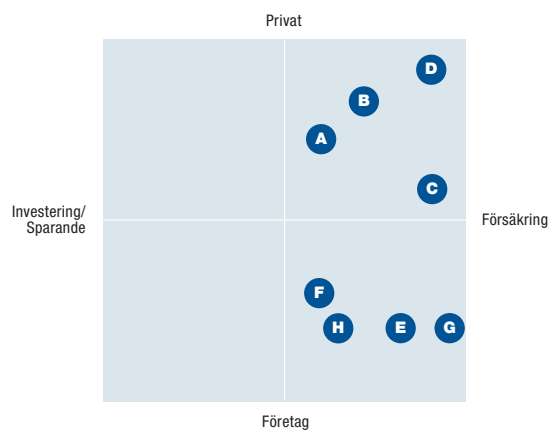
På livförsäkringsmarknaden kan kunderna välja mellan traditionell livförsäkring och fondförsäkring. Skandia Liv är det bolag i Skandiakoncernen som erbjuder traditionell livförsäkring. I traditionell livförsäkring åtar sig försäkringsbolaget förvaltningen av kundens sparade kapital. Traditionell livförsäkring ger kunden en garanterad ränta på försäkringskapitalet. Det finns dessutom möjlighet till en högre ränta, då perioder med hög avkastning i kapitalförvaltningen ger överskott som återförs till kunderna.

Marknaden för traditionell livförsäkring fortsätter att växa och Skandia Liv har under året bibehållit sin ledande ställning med en marknadsandel på 28 procent. Marknaden (mäts som nyteckning, enligt branschens definition: engångspremier plus årliga premier multiplicerat med 10) för traditionell livförsäkring ökade med 62 procent, jämfört med föregående år.

Privat försäkring

Utvecklingen inom den traditionella livförsäkringsmarknaden för privatpersoner har fortsatt att vara stark under 2001, vilket i stor utsträckning förklaras av den börsturbulens som präglade året. För kunderna finns det för-

PRODUKTER I SKANDIA LIV

- A Kapitalförsäkring med garanterad avkastning** Här ingår bland annat generationsskifteslösningar som används för arvs- och gåvoskatteplanering
- B Pensionsförsäkring med garanterad avkastning** Avdragsgillt pensionssparande med möjlighet till efterlevandeskydd
- C Barn & ungdoms-, olycksfalls- och sjukförsäkring** Riskförsäkringar för olika försäkringsbehov
- D Privatägd efterlevandeskydd i Skandias Tjänstepensionsprogram** Utgörs av en ren riskförsäkring
- E Efterlevandeskydd i Skandias Tjänstepensionsprogram** Kan utgöras av en ren riskförsäkring eller bilda ett visst kapital under premiebetalningen vilken tillförs garanterad ränta
- F Ålderspension i Skandias Tjänstepensionsprogram** Sparande med garanterad ränta. Kan kombineras med återbetalningskydd
- G Sjukförsäkring i Skandias Tjänstepensionsprogram** Försäkring som utfaller vid arbetsförmåga
- H Kapitalförsäkring** Företagsägd – utfaller som engångsbelopp. Avsedd för exempelvis direktpensioner, avgångspensioner och kapitalplacering

delar med en sparform som garanterar en ränta som för närvarande uppgår till minst 3 procent.

Intresset för såväl förmögenhetsplacering som planering för kommande generationer har varit fortsatt starkt under 2001. Skandia Liv har ett komplett utbud av flexibla försäkringslösningar som enkelt kan anpassas till familjesituation, ålder och inkomst.

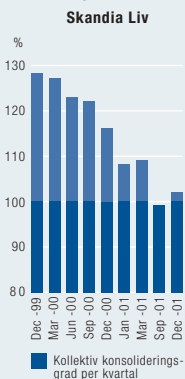
Företagsrelaterad försäkring

Skandias tjänstepensionskoncept är fortsatt framgångsrikt. Det ger företagen en enkel administration av tjänstepensionerna samt erbjuder valfrihet när det gäller förvaltningsform. Företaget och/eller den anställde kan själv välja fördelningen mellan ålderspension, efterlevandeskydd och sjukförsäkring. Även inom kollektivavtalade tjänstepensioner finns Skandia Liv med som alternativ.

Utskiftningen av Alectas (tidigare SPP) överskottsmedel

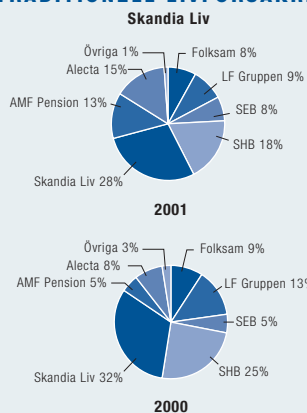
KOLLEKTIV KONSOLIDERINGS-GRAD

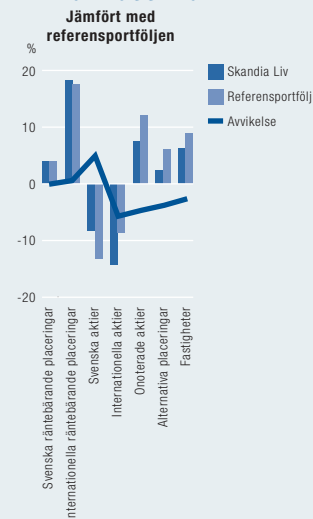
TOTALAVKASTNING OCH RÄNTA PÅ FÖRSÄKRINGSKAPITAL

MARKNADSANDELAR TRADITIONELL LIVFÖRSÄKRING

AVKASTNING PER TILLGÅNGSLAG

Den kollektiva konsolideringsgraden mäter, för sparförsäkringar, förhållandet mellan det verkliga värdet på motsvarande tillgångar och summan av såväl de garanterade åtagandena som allokerat, men ej garanterat, överskott (vilket motsvarar kundernas försäkringskapital). I tider då totalavkastningen är högre än räntan på försäkringskapitalet ökar den kollektiva konsolideringsgraden. Under perioder med lägre avkastning kan räntan hållas uppe genom att den kollektiva konsolideringsgraden sjunker. Det innebär att räntan inte behöver variera på samma sätt som utvecklingen på de finansiella marknaderna.

på ca 77 miljarder kronor till mer än 40 000 företag har skapat många nya affärsmöjligheter för Skandia Liv under 2001.

Utvecklingen mot individuella val fortsätter inom tjänstepensionsområdet. Därmed går branschen i allt högre grad över från förmånsbestämda pensionslösningar till premiebestämda pensionslösningar.

Skandia Livs utlandssatsning

Skandia Livs utlandssatsning kan ses ur två olika perspektiv. På längre sikt ska avkastningen, i form av utdelning på aktieinnehavet, bidra till en hög totalavkastning i Skandia Liv. Dessutom ger satsningen synergier inom produkt- och systemutveckling.

I februari 2001 lanserade Skandia Livs dotterbolag i Danmark ett tjänstepensionskoncept, Skandia Bonuspension, med möjlighet till val mellan traditionell livförsäkring och fondförsäkring i samarbete med SkandiaLink Danmark. I samband med lanseringen introducerades också en bonusmodell som skiljer sig från andra modeller på den danska marknaden. Bonusmodellen motsvarar den svenska modellen med en garanterad ränta på försäkringskapitalet och med möjlighet till en högre ränta då perioder med hög avkastning i kapitalförvaltningen ger överskott som fördelas till kunderna. Det gemensamma tjänstepensionskonceptet och bonusmodellen har mottagits positivt.

Under året har ett antal aktiviteter genomförts för att möjliggöra en start av det finska traditionella livförsäkringsbolaget Henki-Skandia. En återbäringsmodell, som

motsvarar den svenska återbäringsmodellen, har också introducerats. Henki-Skandia började sälja försäkringar under november månad.

Kapitalförvaltning

Den löpande förvaltningen av Skandia Livs placeringstillgångar har i huvudsak skötts av Skandia Asset Management (SAM), ett kapitalförvaltningsbolag som tidigare ägdes av Skandia. I januari 2002 avyttrade Skandia merparten av den kapitalförvaltningsverksamhet som bedrivs inom SAM till Den norske Bank (DnB). Motivet till försäljningen är att det, genom den koncentration som sker inom kapitalförvaltningsområdet, krävs större förvaltningsvolym för att kapitalförvaltare långsiktigt skall kunna leverera prismässigt konkurrenskraftiga tjänster. Försäljningen är också ett led i Skandias strategi att ytterligare renodla sin affärsmodell.

Den strategiska sammansättningen av olika placeringstillgångar kommer, liksom tidigare, att formuleras av Skandia Liv. Även uppföljningen av olika förvaltningsuppdrag sker kontinuerligt inom Skandia Liv. Förvaltningsuppdragen är både externa, som ovan nämnda uppdrag hos DnB, och interna. Till de senare hör bl.a. Skandia Livs egna placeringar i fastigheter och onoterade aktier.

Liksom tidigare är det Skandia Liv som för sina kunders räkning är ägare till och har ansvar för samtliga placeringstillgångar, oavsett vem som får i uppdrag att sköta den löpande kapitalförvaltningen. Det innebär att Skandia Liv genom att bl.a. rösta på bolagsstämmor utövar inflytande i de stora svenska företag där Skandia Liv är ägare.

SKANDIA LIV SVERIGE

Nyckeltal januari – december	2001	2000
Premieinkomst moderbolaget, MSEK	15 218	13 368
Totalavkastning, %	-3,0	8,0
Förvaltningskostnadsprocent, FKO, %	0,79	0,70
FKO % inklusive kapitalförvaltningskostnader	0,93	0,91

Nyckeltal per:	2001-12-31	2000-12-31
Kollektiv konsolideringsgrad, %	103	116
Placeringsstillgångar, MSEK ¹⁾	261 951	282 499
Eget kapital och återbäringsmedel, MSEK ¹⁾	108 055	137 160
Livförsäkringsavsättningar, MSEK ¹⁾	151 445	132 408
Solvensgrad, %	176	208

¹⁾ Avser Skandia Liv-koncernen.

Placeringsfilosofin inom Skandia Liv kännetecknas av långsiktighet och en aktiv och effektiv kapitalförvaltning. Utgångspunkten för kapitalförvaltningen är riskanalysen. Att bestämma placeringsinriktningen handlar om en avvägning mellan risk och avkastning. Med hjälp av denna ansats fastställs en referensportfölj som anger hur placeringar skall fördelas mellan olika tillgångsslag – svenska aktier, utländska aktier, obligationer och fastigheter. Hur referensportföljen skall se ut bestäms i en diskussion mellan experter inom Skandia Liv och i Skandia Livs styrelse och dess placeringsutskott. Genom rätt avvägning minskar risken samtidigt som möjligheten att få en säker avkastning ökar.

Syftet med den aktiva förvaltningen är att uppnå en avkastning som överträffar referensportföljens avkastning. Avsikten är att förvaltarna skall följa respektive jämförelseindex långsiktiga inriktning men samtidigt överträffa respektive index genom att vara aktiva. En förutsättning för en aktiv förvaltning är att placeringsportföljen inom vissa givna ramar tillåts avvika från referensportföljen. Referensportföljen är Skandia Livs instrument för att ge direktiv och för att utvärdera och följa upp hur den löpande kapitalförvaltningen sköts och lyckas nå uppsatta mål.

Att specificera förvaltningsuppdraget, jämförelseindex och referensportföljens sammansättning har central betydelse för utfallet av kapitalförvaltningen och därmed räntan på försäkringstagarnas kapital. Den aktiva förvaltningen stärker också bolagets konkurrenskraft på marknaden för traditionella livförsäkringar. Skandia Liv erbjuder kunderna en garanterad ränta samt en möjlighet till ytterligare ränta

på försäkringskapitalet. Konceptet ställer höga krav på hur kapitalförvaltningen bedrivs och målet är att uppnå en konkurrenskraftig avkastning med fullständig kontroll av placeringarnas olika risker. Modellen har varit framgångsrik och åstadkommit en genomsnittlig avkastning på 12,9 procent under de senaste tio åren respektive 12,1 procent under de senaste fem åren.

Totalavkastning

Totalavkastningen på Skandia Livs placeringstillgångar uppgick under år 2001 till -3,0 (8,0) procent. En värde-mätare på Skandia Livs förvaltningsresultat erhålls genom en jämförelse med den av styrelsen fastställda referensportföljen. För år 2001 uppvisade referensportföljen en avkastning på -1,0 (2,3) procent. Den faktiska portföljen avvek således från indexutvecklingen med -2,0 (+5,7) procentenheter.

Avvikelsen mot referensportföljen är framförallt hänförligt till ett sämre utfall inom några av aktieportföljerna. Huvuddelen av det negativa bidraget kommer från den internationella aktieportföljen, där den amerikanska aktieportföljen uppvisar den största negativa avvikelsen mot sitt jämförelseindex. Den svenska aktieportföljen överträffade sitt jämförelseindex med bred marginal. Inom de räntebärande portföljerna gav den svenska portföljen ett resultat i nivå med index och den internationella portföljen gav ett positivt bidrag.

Kollektiv konsolideringsgrad och ränta på försäkringskapital

Vid ingången av 2001 var den kollektiva konsolideringsgraden 116 procent och räntan 20 procent för gamla pengar, dvs. för kapital placerat hos Skandia Liv senast den 31 oktober 2001. Räntan för nysparande var vid samma tidpunkt 12 procent. På grund av den allmänna nedgången på världens finansmarknader och den höga återbärningen, sjönk den kollektiva konsolideringsgraden under året. Räntan på försäkringskapitalet justerades med anledning av detta till 12 procent, för allt sparande, den 1 februari, sedan till 7 procent den 1 april 2001 samt därefter till 3 procent den 1 oktober 2001. Skandia Livs kollektiva konsolideringsgrad uppgick vid årsskiftet till 103 procent. Från och med den 1 januari 2002 höjde Skandia Liv räntan på försäkringskapitalet till 4 procent.

Ytterligare information

Ytterligare information lämnas i Skandia Livs egen årsredovisning för 2001. Dessutom finns föreskriven detaljförteckning över Skandia Livs innehav av aktier och fastigheter samlade i en separat förteckning, Facts About Investments. Dessa kan erhållas från Skandia Liv, 103 50 Stockholm. Märk kuvertet "Årsredovisning". Informationen finns även tillgänglig för nedladdning eller beställning på Skandia Livs hemsida, www.skandia.se/liv.

Ordlista och nyckeltal

ORDLISTA

Aktieägarrörelsen Den del av Skandias verksamhet vars resultat tillfaller aktieägarna. Skandia Liv, som drivs på ömsesidiga grunder - dvs. allt överskott går tillbaka till försäkringstagarna i form av ränta på försäkringskapitalet - faller således utanför aktieägarrörelsen. Skandia Liv ger ut en separat årsredovisning.

Annulationsrisk Risk för uppsägning under avtalets löptid.

Avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken Avsättningar avseende livförsäkring med fondanknytning. Avsättningarna värderas till verkligt värde i balansräkningen.

Avsättning för oreglerade skador Skuldpost i balansräkningen som utgör det beräknade värdet av ännu inte utbetalda försäkringsersättningar för redan inträffade försäkringsfall.

Avsättning för skaderegleringskostnader Utgör avsättning för förväntade driftskostnader för reglering av inträffade försäkringsfall som inte blivit slutreglerade före årsskiftet; jämför Avsättning för oreglerade skador.

Avvecklingsresultat Vinst eller förlust som vid bokslutstillfället normalt uppkommer på i närmast föregående bokslut gjord avsättning för oreglerade skador och som beror på att vissa i avsättningen ingående skador under räkenskapsåret antingen slutreglerats med annat belopp än det avsatta eller också omvärderats i avvaktan på slutlig reglering.

Clearinginstitut Institut som går in som motpart i standardiserade termins- och optionsavtal.

Derivat Ett finansiellt instrument vars värdeutveckling beror på värdeutvecklingen på underliggande värdepapper eller vara.

Direktavkastning Ränteintäkter, utdelning på aktier och andelar samt överskott (underskott) på egna fastigheter.

Diskretionär förvaltning Kapitalförvaltning enligt uppdrag från kunden.

Driftskostnader i försäkringsrörelsen Omfattar kostnader för marknadsföring och förvaltning, provisioner till säljare och mäklare samt vinstandelar i mottagen återförsäkring.

Embedded value Summan av redovisat eget kapital inom fondförsäkring och övervärden i försäkringsbestånd, se även sidorna 16-19.

Finansiella effekter Effekten på nuvärdet av framtida intäkter till följd av att förändringen på de finansiella marknaderna skiljer sig från antaganden om fondtillväxt och ränteläge.

Fondförsäkring Livförsäkringsform där försäkringstagaren kan välja mellan ett antal av försäkringsbolaget erbjudna placeringsalternativ för spardelen av de premier som inbetalas. Kallas ibland unit linked-försäkring.

Försäkringsrörelsens kapitalavkastning Avkastning på de kontantflöden som genereras i en försäkringsrörelse. På dessa belopp beräknas en kapitalavkastning som tillförs försäkringsrörelsen och som varierar med den riskfria räntan.

Försäkringstekniska avsättningar Avsättningar för ej intjänad premie, livförsäkringsavsättning och oreglerade skador.

Intresseföretag Företag som till 20-50% ägs av koncernen men ej till så stor del att det är ett dotterföretag. Innehavet av aktierna eller andelarna i företaget representerar en varaktig förbindelse.

Justerat konsolideringskapital Konsolideringskapital efter avdrag för uppskjuten skatt netto.

Kapitalavkastning Nettot av följande intäkter och kostnader: ränteintäkter, räntekostnader, utdelning på aktier och andelar, överskott (underskott) på egna fastigheter, förändring av verkligt värde på fastigheter samt aktier och andelar, förändring av upplupet anskaffningsvärde på räntebärande värdepapper, vinst (förlust) vid försäljning av placeringstillgångar jämfört med anskaffningsvärdet samt kursvinster (kursförluster) på valutor.

Konsolideringskapital Eget kapital enligt balansräkningen, netto uppskjuten skatteskuld, övervärden i fondförsäkringsbestånd efter avdrag för uppskjuten skatt samt orealiserade värdeförändringar i räntebärande värdepapper.

Lägsta värdets princip (LVP) Värderingsprincip som innebär att tillgångar skall tas upp till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkliga värdet på balansdagen.

Mervärde från verksamheten (fondförsäkring) Operativt resultat för fondförsäkringsverksamheten exklusive finansieringskostnader, kostnader för etableringar, övriga omkostnader och finansiella effekter.

Mutual funds Fondsparande utan försäkringsmoment.

Nyförsäljning (inom liv- och fondförsäkringsverksamhet) Engångspremier samt löpande premier från avtal tecknade under året omräknade till helårstal. Nyförsäljning definieras enligt branschpraxis som löpande premier omräknade till helårstal plus 1/10 av periodens engångspremier.

Operativt resultat Rörelseresultat för kärnverksamheterna exklusive finansiella effekter i fondförsäkring.

Optioner Ett finansiellt instrument som ger innehavaren rättigheten men ej skyldigheten att köpa (köpoption) eller sälja (säljoption) en viss tillgång till ett fixerat pris vid viss framtida tidpunkt. Optionen ger utfärdaren motsvarande skyldighet att sälja eller köpa ifrågakvarande egendom.

Placeringstillgång Tillgång som har karaktär av kapitalplacering. Hit räknas i försäkringsbolag fastigheter och värdepapper. Omfattar i balansräkningen även samtliga placeringar i koncern- och intresseföretag.

Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken Placeringstillgångar avseende livförsäkring med fondanknytning. Tillgångarna som förvaltas för försäkringstagarnas räkning och för vilka de står placeringsrisken värderas till verkligt värde i balansräkningen.

Premieinkomst Summa premier influtna under perioden eller upptagna som fordran vid dess slut.

Premieintäkt Den del av premieinkomsten som hänför sig till perioden, dvs. premieinkomst med avdrag för avgivna återförsäkringspremier justerat för den del av premien som ännu ej är intjänad.

Riskbärande kapital Konsolideringskapital samt moderbolagets förlagslån.

Riskbärande premie Bruttopremie minus avgiven återförsäkringspremie och sparandel i livförsäkringspremie.

Ränteswap Avtal om byte av räntebetalningar från fast till rörlig ränta eller vice versa.

Räntetermin - Se Termin.

Rörelseresultat Resultat före skatt enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag, med tillägg för förändring i övervärden i fondförsäkringsbestånd.

SIX Scandinavian Information Exchange, ett företag inom Bonnier Affärsinformation som levererar finansiell information till aktörer på de nordiska kapitalmarknaderna.

Sparpremie Den del av premien för en sparbetonad livförsäkring som inte beräknas vara erforderlig för att täcka själva försäkringsrisken och med försäkringen förenade driftskostnader; jämför Riskbärande premie.

Sysselsatt kapital Konsolideringskapital, upplåning för investeringar i dotterbolag samt minoritetsintressen.

Tekniskt resultat livförsäkring Resultat livförsäkring, inklusive direkt kapitalavkastning och värdeförändringar på placeringstillgångar tillhörande försäkringsrörelsen.

Termin Avtal om framtida köp eller försäljning av vara, finansiellt instrument eller valuta till ett fixerat pris med likvid per avtalad leveransdag.

Unit linked – Se Fondförsäkring.

Valutaterminer – Se Termin.

Variable Annuity En fondförsäkringsprodukt vars avkastning under vissa förutsättningar är skattebefriad.

Wholesalers Försäljare inom företaget som säljer produkter till externa oberoende distributörer.

Återförsäkring Riskfördelningsmetod som innebär att ett försäkringsbolag hos andra försäkringsbolag avtäckar en större eller mindre del av sitt ansvar på grund av ingångna försäkrings- eller återförsäkringsavtal.

Övervärde Positiv skillnad mellan en tillgångs verkliga värde och dess anskaffningsvärde.

Övervärden fondförsäkringsbestånd Nuvärdet av beräknade framtida överskott från de avgifter nuvarande försäkringstagare betalar årligen enligt ingångna avtal. Koncernens rörelseresultat inkluderar årets förändring av dessa övervärden. Se även sidorna 16-19.

NYCKELTAL

Avkastning på eget kapital Årets resultat i förhållande till genomsnittligt eget kapital.

Avkastning på justerat konsolideringskapital Rörelseresultat med tillägg för övriga övervärdesförändringar, med avdrag för aktuell och uppskjuten skatt samt minoritetsens andel i förhållande till justerat genomsnittligt konsolideringskapital.

Avkastning på konsolideringskapital Rörelseresultat med avdrag för aktuell skatt och minoritetsandelar i förhållande till genomsnittligt konsolideringskapital.

Avkastning på sysselsatt kapital Rörelseresultat före skatt och räntekostnader i förhållande till genomsnittligt sysselsatt kapital.

Direktavkastningsprocent Direktavkastningen (före avdrag för förvaltningskostnader) i procent av ett vägt genomsnitt av placeringstillgångarnas verkliga värde.

Justerad soliditet Justerat konsolideringskapital i förhållande till balansomslutning till marknadsvärden, exklusive placeringstillgångar och återförsäkringstillgångar inom fondförsäkring.

Konsolideringsgrad Mätetal som anger den relativa storleken av konsolideringskapitalet. Konsolideringsgraden beräknas som riskbärande kapital (dvs. konsolideringskapital inklusive förlagslån) i förhållande till riskbärande premie.

Operativ avkastning på konsolideringskapital Operativt resultat i förhållande till genomsnittligt konsolideringskapital med avdrag för investeringar i skadeförsäkringsföretag.

Operativ avkastning på justerat konsolideringskapital Operativt resultat med avdrag för schablonskatt (30%) i förhållande till genomsnittligt justerat konsolideringskapital.

Soliditet Beräknas som eget kapital i förhållande till balansomslutningen till bokförda värden exklusive placeringstillgångar och återförsäkringstillgångar inom fondförsäkring.

Totalavkastningsprocent Summan av direktavkastning (före avdrag för förvaltningskostnader) samt realiserade och orealiserade värdeförändringar, i procent av ett vägt genomsnitt av placeringstillgångarnas verkliga värde.

Vinstmarginal Nuvärdet av årets nytecknade affär i förhållande till total årlig nyförsäljning.

Vinst per aktie Årets resultat dividerat med genomsnittligt antal aktier under året.

Adresser

SVERIGE

FÖRSÄKRINGSAKTIEBOLAGET SKANDIA

Sveavägen 44
SE-103 50 STOCKHOLM
Telefon +46-8-788 10 00
Fax +46-8-788 28 38
www.skandia.com
www.skandia.se

Koncernledning

Telefon +46-8-788 25 00
Fax +46-8-788 30 80

Lars-Eric Petersson, VD och koncernchef

Ulf Spång, förste vice VD och chef för division Europe

Jan-Mikael Bexhed, vice VD, chefsjurist och styrelsesekreterare

Wade Dokken, vice VD, chef för division Americas

Ola Ramstedt, vice VD och personaldirektör

Alan A. Wilson, vice VD, chef för division UK and Asia Pacific

Malcolm Campbell, chef för affärsenheten Offshore

Jan Erik Back, ekonomidirektör

Peter Carrick, VD i SkandiaBanken

Cecilia Kragsterman, chef för affärsenheten Global Business Development

Michael Wolf, finansdirektör

SKANDIABANKEN AB

Hamngatan 15
SE-106 55 STOCKHOLM
Telefon +46-8-463 60 00
Fax +46-8-463 60 05
www.skandiabanken.se
Peter Carrick, VD

SKANDIALINK LIVFÖRSÄKRINGSAKTIEBOLAG

Sveavägen 44
SE-103 50 STOCKHOLM
Telefon +46-8-788 10 00
Fax +46-8-788 20 87
www.skandia.se/link
Cecilia Daun Wennborg, VD

SkandiaLink Multifond AB

Sveavägen 44
SE-103 50 STOCKHOLM
Telefon +46-8-788 10 00
Fax +46-8-788 28 25
Robert Nilsson, VD

SKANDIANETLINE AB

Biblioteksgatan 29
SE-103 50 STOCKHOLM
Telefon +46-8-788 10 00
Fax +46-8-788 45 70
Karin Lindblad, VD

Skandikon Administration AB

Mjöltnaregatan 2A
SE-211 44 MALMÖ
Telefon +46-40-660 22 80
Fax +46-40-12 09 09
Dan Åkesson, VD

FPK Konsult AB

Kungsgatan 19
SE-105 61 STOCKHOLM
Telefon +46-8-506 475 00
Fax +46-8-506 475 49
Alf Guldberg, VD

LIVFÖRSÄKRINGSAKTIEBOLAGET SKANDIA

Sveavägen 44
SE-103 50 STOCKHOLM
Telefon +46-8-788 10 00
Fax +46-8-788 25 25
www.skandia.se/liv
Magnus Ohlsson, VD

Skandia Fastighet AB

Regeringsgatan 48
SE-103 50 STOCKHOLM
Telefon +46-8-788 10 00
Fax +46-8-788 36 40
Håkan Lennersand, VD

Skandia Investment KB

Box 5295
Riddargatan 16
SE-102 46 STOCKHOLM
Telefon +46-8-788 10 30
Fax +46-8-52 80 09 52
Christer Dahlström, VD

Jones Lang LaSalle Asset Management AB

Box 1147
Vasagatan 7
SE-111 81 STOCKHOLM
Telefon +46-8-453 50 00
Fax +46-8-453 50 10
Claes Kjellander, VD

IC VISIONS AB

Sveavägen 44
SE-103 50 STOCKHOLM
Telefon +46-8-788 10 00
Fax +46-8-788 45 70
Marianne Ax, VD

SKANDIA CAPITAL AB

Sveavägen 38
SE-103 50 STOCKHOLM
Telefon +46-8-788 19 54
Fax +46-8-10 86 94
Kjetil Kjelvik, VD

SKANDIA FUTURE CENTER AB

Villa Askudden
Box 153
SE-185 22 VAXHOLM
Telefon +46-8-541 338 41
Fax +46-8-541 338 71
Anna Dansk

SKANDIA INNOVATION AB

Sveavägen 44
SE-103 50 STOCKHOLM
Telefon +46-8-788 10 00
Fax +46-8-788 44 80
Anders O. Söderström, VD

SKANDIA LIFELINE AB

Sveavägen 44
SE-103 50 STOCKHOLM
Telefon +46-8-788 10 00
Fax +46-8-788 29 70
Sven Erik Milton, VD

SKANDIA MARKNADSSTÖD SPAR AB

Sveavägen 44
SE-103 50 STOCKHOLM
Telefon +46-8-788 10 00
Fax +46-8-788 45 88
Bengt-Åke Fagerman, VD

AUSTRALIEN

AUSTRALIAN SKANDIA LTD

Level 18, 1 Castlereagh Street
SYDNEY 2000 NSW
Telefon +61-2-8226 8900
Fax +61-2-9232 1433
www.australianskandia.com.au
Ian Kennedy, Chief Executive Officer

CHILE

SKANDIA CHILE S.A.

SKANDIA CHILE S.A. CORREDORA DE BOLSA

El Bosque Norte 0177
Office 1701
SANTIAGO
Telefon +56-2-374 21 44
Fax +56-2-374 21 37
www.skandia.cl
Skandia Chile S.A.
Sergio Fueansalida, Chief Operating Officer
Skandia Chile S.A. Corredora de Bolsa
Guido Silva, Chief Operating Officer

COLOMBIA

SKANDIA HOLDING DE COLOMBIA S.A.

SKANDIA PENSIONES Y CESANTIAS S.A.

SKANDIA SOCIEDAD FIDUCIARIA S.A.

SKANDIA SEGUROS DE VIDA S.A.

SKANDIA CONSULTING SERVICES S.A.

INVERSIONES ESCANDINAVAS DE COLOMBIA S.A.

SOCIEDAD ADMINISTRADORA SKANDIA S.A.

Centro Skandia Avenida 19 No. 113-30 BOGOTA D.C.

Apartado Aéreo 103 970 BOGOTA D.C.

Telefon +57-1-620 55 66

Fax +57-1-612 91 05

www.skandia.com.co

Jaime F. Paredes, Chief Executive Officer

Camilo Wills, Chief Operating Officer

CYPERN

ROYAL SKANDIA

P.O. Box 23430
Office 102
Alastor Building
23 Armenias Avenue
NICOSIA
Telefon +357-231 53 80
Fax +357-231 52 54
www.royalskandia.com
Greg Molyneux, Regional Director, Cyprus & Middle East

DANMARK

SKANDIALINK A/S

Stamholmen 159
DK-2650 HVIDOVRE
Telefon +45-70 12 12 44
Fax +45-36 87 48 66
www.skandialink.dk
www.skandia.dk
Sören Shock Petersen, Chief Operating Officer

SKANDIA LIV A/S

Stamholmen 159
DK-2650 HVIDOVRE
Telefon +45-70 12 12 13
Fax +45-36 87 48 88
www.skandialiv.dk
www.skandia.dk

Hanne Christensen, Chief Operating Officer

SKANDIABANKEN DANMARK

Oslo Plads 2
Postboks 802
DK-21 00 KÖPENHAMN
Danmark
Telefon +45-70 20 23 02
Fax +45-70 22 44 19
Peter Carrick, VD

FINLAND

SKANDIA LIFE – SUOMEN SIVULIIKE

SKANDIA MULTIFUNDS LIMITED

PL 1129 FIN-00101 HELSINGFORS
Bulevardi 2-4A
FIN-00120 HELSINGFORS
Telefon +358-9-680 3260
Fax +358-9-644 194 (Skandia Life)
Fax +358-9-260 9303 (Skandia MultiFUNDS)
www.skandia-life.fi
www.skandia-multifunds.com
Timo Vuokila, Legal Manager

SKANDIA LIV

Kaserngatan 44
FIN-00130 HELSINGFORS
Telefon +358-10 238 11
Fax +358-9-260 9346
Tiina Hellgrén, VD

FRANKRIKE

SKANDIA LINK, SOCIEDAD ANONIMA DE SEGUROS Y REASEGUROS FRENCH BRANCH

1 Rue de la Pépinère
FR-75008 PARIS
Telefon +33-1-452 255 03
Fax +33-1-452 255 06
Frédéric Cho, Representative

FÖRENADE ARABEMIRATEN

ROYAL SKANDIA

P.O. Box 54257
Office #11
2nd Floor
West Wing 2
Dubai Airport Freezone
DUBAI U.A.E.
Telefon +971-4 299 6656
Fax +971-4 299 6657
www.royalskandia.com
Andrew Tennant, International Sales Manager

ITALIEN

SKANDIA VITA S.P.A.

Via Fatebenefratelli 3
I-20121 MILANO
Telefon +39-02 623 11 61
Fax +39-02 655 45 76
www.skandia.it
Stefano Badii, Managing Director

JAPAN

SKANDIA LIFE INSURANCE CO. (JAPAN) LTD.

Hiroo Plaza
5-6-6 Hiroo
Minato-ku
TOKYO 150-0012
Telefon +81-3-5488 1500
Fax +81-3-5488 1501
www.skandia.co.jp
Sumio Shimoyama, President & Chief Operating Officer

KINA

SKANDIA SHANGHAI REPRESENTATIVE OFFICE

Flat C-1, Floor 24, JiuShi FuXing Mansion
No. 918, Huai Hai Road (M)
SHANGHAI 200020
Telefon +86-21-6415 8145
Fax +86-21-6415 8146
Dora Dong Lu Zeng, Chief Representative

SKANDIA ASIA PACIFIC LTD

SKANDIA GLOBAL FUNDS

Suite 1711-1714 Jardine House
1 Connaught Place
Central HONG KONG
Telefon +852-2861 2788
Fax +852-2861 2977
Skandia Asia Pacific Ltd
Gunnar Moberg, Chief Executive Officer
Nick Barkley, Managing Director
Skandia Global Funds
Simon Powell, Managing Director

ROYAL SKANDIA

Suite 1718-1719 Jardine House
1 Connaught Place
Central HONG KONG
Telefon +852-2861 2788
Fax +852-2861 2977
www.royalskandia.com
Francine Kwong, Regional Director, Asia

MEXIKO

SKANDIA VIDA S.A. DE C.V.

SKANDIA SERVICIOS MEXICO, S.A. DE C.V.

SKANDIA, S.A. DE C.V.
Bosque de Ciruelos 162
1er piso
Col. Bosques de las Lomas
C.P. 11700 MEXICO, D.F.
Telefon +52-55-5093 0200
Fax +52-55-52451272
Mårten Andersson, Chief Operating Officer

NORGE

SKANDIA LIFE – NORWAY

SKANDIA MULTIFUNDS LTD.

Stenersgt. 2
Postboks 731 Sentrum
N-0105 OSLO
Telefon +47-23-15 98 00
Fax +47-23-15 98 01 (Skandia Life)
www.skandia-life.no
www.skandia-multifunds.no
Hans Thuve, Regional Director Norway

SKANDIABANKEN NORGE

Folke Bernadottes vei 38
N-5020 BERGEN
Telefon +47-55 26 02 60
Fax +47-55 600 100
Peter Carrick, VD

POLEN

SKANDIA ZYCIE S.A.

Migdalowa 4
PL-02-796 WARSZAWA
Telefon +48-22 545 1700
Fax +48-22 545 1701
www.skandia.pl
Boguslaw Skuza, Chief Operating Officer

PORTUGAL

SKANDIA LINK, BRANCH IN PORTUGAL

Praca Nuno Rodrigues dos Santos 7
(despachos 203 y 204)
1600-171 LISSABON
Telefon +351-21-726 90 11
Fax +351-21-726 99 85
Jose Pereira, Managing Director

SCHWEIZ

SKANDIA LEBEN AG

Bellerivestrasse 30
Postfach 1021
CH-8034 ZÜRICH
Telefon +41-1-388 28 28
Fax +41-1-388 28 38
www.skandia.ch
Börje Denter, Chief Operating Officer

SKANDIA FINANZ AG

Bellerivestrasse 30
CH-8034 ZÜRICH
Telefon +41-1-389 26 00
Fax +41-1-389 26 27
Mats Göransson, Chief Executive Officer

SPANIEN

SKANDIA VIDA

SKANDIA LINK

C/. Ruiz de Alarcón 11
E-28014 MADRID
Telefon +34-91-524 34 00
Fax +34-91-524 34 01
www.intercaser.es
Rafael Galdon, Chief Executive Officer

STORBRIANNIEN/ BRITTISKA ÖARNA

SKANDIA INSURANCE COMPANY LTD.

Corporate Office
Skandia House
23 College Hill
LONDON EC4R 2SE
Telefon +44-207-220 37 00
Fax +44-207-329 37 37
Claes Oscarson, Office Manager

SKANDIA LIFE ASSURANCE LTD.

SKANDIA LIFE ASSURANCE (HOLDINGS) LTD.

P.O. Box 37
Skandia House
Portland Terrace
SOUTHAMPTON SO14 7AY
Telefon +44-23-8033 4411
Fax +44-23-8022 0464
www.skandia.co.uk
Skandia Life Assurance (Holdings) Ltd.
Alan A. Wilson, Managing Director
Skandia Life Assurance Ltd.
Nick Poyntz-Wright, Managing Director

SKANDIA MULTIFUNDS LTD.

P.O. Box 365
Skandia House
Portland Terrace
SOUTHAMPTON SO14 7AS
Telefon +44-23-8033 4411
Fax +44-23-8072 6648
www.skandia.co.uk
Nick Poyntz-Wright, Managing Director

SKANDIA INVESTMENT SERVICES LTD.

Skandia House
Portland Terrace
SOUTHAMPTON SO14 7EJ
Telefon +44-23-8033 4411
Fax +44-23-8022 0464
Jim Roberts, Chief Executive Officer

ROYAL SKANDIA LIFE ASSURANCE LTD.

P.O. Box 159
Skandia House
Finch Road
DOUGLAS
Isle of Man IM99 1NU
Telefon +44-1624-611 611
Fax +44-1624-611 715
www.royalskandia.com
Kathy Kilmurry, Managing Director

ROYAL SKANDIA TRUST COMPANY LTD.

Skandia House
Finch Road
DOUGLAS
Isle of Man IM99 1NU
Telefon +44-1624-679 756
Fax +44-1624-679 757
Kathy Kilmurry, Managing Director

SKANDIA PROPERTY ASSET MANAGEMENT (UK) LTD.

Skandia House
23 College Hill
LONDON EC4R 2SE
Telefon +44-207-220 35 00
Fax +44-207-329 32 26
Matthew Bolton, Property Manager

TYSKLAND

SKANDIA LEBEN HOLDING GMBH

SKANDIA FONDSERVICE GMBH

SKANDIA LEBENSVERSICHERUNG AG

SKANDIA PORTFOLIOMANAGEMENT GMBH

SKANDIA VERSICHERUNG MANAGEMENT & SERVICE GMBH

Kaiserin-Augusta-Allee 108 10553 BERLIN
Postfach 210150
10501 BERLIN
Telefon +49-30-31 005 333
Fax +49-30-31 005 888
Skandia Leben Holding GmbH
Ann-Christin Geinhoff-Pehrsson, Chief Operating Officer
Claes Oscarsson, Chief Operating Officer
Skandia Fondsservice GmbH
Skandia Lebensversicherung AG
Skandia Portfoliomanagement GmbH
Skandia Versicherung Management & Service GmbH
Christopher J. Luise, Chief Operating Officer

USA

AMERICAN SKANDIA, INC.

P.O. Box 883
One Corporate Drive
SHELTON, CT 06484-0883
Telefon +1-203-926 18 88
Fax +1-203-925 71 12
www.americanskandia.com
Wade A. Dokken, President & Chief Executive Officer

SKANDIA SOUTH AMERICA HOLDING CORPORATION

One Brickell Square
801 Brickell Avenue, Suite 900
MIAMI, FL 33131
Telefon +1-305-789 67 67
Fax +1-305-789 67 64
Jaime F. Paredes, President & Chief Operating Officer

ÖSTERRIKE

SKANDIA LEBEN AG

LEBENSVERSICHERUNGS-AKTIENGESELLSCHAFT

SKANDIA INVEST SERVICE GMBH

Postfach 10
Wildpretmarkt 2-4
A-1013 WIEN
Telefon +43-1-536 64 0
Fax +43-1-535 16 62
www.skandia.at
Christoph Gelbmann, Chief Operating Officer

Bolagsstämma 2002

Ordinarie bolagsstämma i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) äger rum onsdagen den 17 april 2002 kl. 16.30 i Kongresshallen, Folkets Hus, Barnhusgatan 12-14, Stockholm.

Anmälan

Aktieägare som önskar delta i stämman skall

- vara införd som ägare i den utskrift av aktieboken som VPC AB gör per fredagen den 5 april 2002,
  - ha anmält sin avsikt att delta i stämman till Skandia, "Bolagsstämman", 103 50 Stockholm, telefon 08-788 32 62 alt. 08-788 30 68, telefax 08-788 16 80, senast fredagen den 12 april 2002 kl. 16.30.
- Anmälan kan även göras via Internet. Vidare instruktioner finns på <http://www.skandia.com/stamma>.

Förvaltarregistrerade aktier

Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier måste för att få delta i bolagsstämman senast fredagen den 5 april 2002 vara tillfälligt inregistrerad för aktierna i eget namn i aktieboken. Sådan omregistrering bör begäras i god tid före den 5 april.

Ärenden och beslutsförslag

Fullständig kallelse med föredragningslista och beslutsförslag kan rekvireras från Skandia, Bolagsjuridik, telefon 08-788 32 62 alt. 08-788 30 68, telefax 08-788 16 80. Information finns även på internetadressen <http://www.skandia.com/stamma>.

Utdelning

Styrelsen föreslår en utdelning för verksamhetsåret 2001 på 0,30 SEK per aktie och att den 22 april 2002 skall vara avstämningsdag för utdelningen. Beslutar bolagsstämman enligt förslaget, beräknas utdelningen komma att utsändas från VPC den 25 april 2002.

Informations- och frågestund

Aktieägare inbjuds i anslutning till bolagsstämman till en informations- och frågestund med Skandias företagsledning. Informations- och frågestunden äger rum onsdagen den 17 april 2002, kl. 13.00-14.30, i Kongresshallen, Folkets Hus, Barnhusgatan 12-14, Stockholm. Den som önskar närvara vid frågestunden bör anmäla detta till Skandia, Bolagsjuridik, 103 50 Stockholm, telefon 08-788 32 62 alt. 08-788 30 68, telefax 08-788 16 80 eller via Internet <http://www.skandia.com/stamma>.

Förteckning över placeringstillgångar med mera

Till den officiella årsredovisningen som inlämnas till Finansinspektionen bifogas en detaljerad förteckning över Skandias innehav av placeringsaktier, konvertibla skuldebrev, optioner, konvertibla vinstandelsbevis och fastigheter. Denna förteckning – Facts About Investments – kan rekvireras från Skandia.

Kontaktpersoner

Investor Relations

Chef för Investor Relations

Harry Vos, telefon +46-8-788 36 43

Ekonomisk information och aktieägarfrågor

Monica Karlsson, telefon +46-8-788 27 24

Telefax +46-8-788 33 96

Kontaktperson i Storbritannien

Andrew Parkins, telefon +44-23-8072 9044

Telefax +44-23-8072 6128

Kontaktperson i USA

Timothy J Klahs, telefon +1-203-944 7530

Telefax +1-203-402 1218

Kommunikationschef

Carl-Henrik Knutsson, telefon +46-8-788 42 27

Telefax +46-8-788 30 80

Ekonomisk information och rapportering

Skandia publicerar följande ekonomiska rapporter:

26 april 2002

Delårsrapport januari-mars 2002

8 augusti 2002

Delårsrapport januari-juni 2002

30 oktober 2002

Delårsrapport januari-september 2002

Beställning av information

Följande information kan beställas från Skandia, telefon +46-8-788 10 00, telefax +46-8-788 30 80, eller via Internet <http://www.skandia.com>:

Årsredovisning 2001

Skandia Livs årsredovisning 2001

Facts About Investments 2001

Financial Supplement 2001

Miljörapport 2001

Försäkringsaktiebolaget Skandia

Sveavägen 44 SE-103 50 STOCKHOLM Telefon +46-8-788 10 00 Telefax +46-8-788 30 80

Skandia House 23 College Hill LONDON EC4R 2SE Telefon +44-207-220 37 00 Telefax +44-207-329 37 37

Internet www.skandia.com

Publikt bolag (publ) Svenskt organisationsnummer 502017-3083